

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Τμήμα Κοινωνιολογίας

ΜΠΣ “Έρευνα εφαρμοσμένη στην ανάπτυξη καινοτόμων τοπικών και περιφερειακών πολιτικών και την κοινωνική συνοχή.”

“Αναπαράσταση Εγκληματικότητας και Υποβαθμισμένες Περιοχές: Το παράδειγμα της Επάνω Σκάλας”

Επιβλέπων καθηγητής :
Σ. Γεωργούλας

Βουλβούλη Μαρία

Ιούνιος 2006

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου Στράτο Γεωργούλα, ο οποίος εκτός του ότι πίστεψε σ' εμένα στηρίζοντας με σε όλη την διάρκεια του Μεταπτυχιακού, συνέβαλε σημαντικά και καθοριστικά στην διεκπεραίωση αυτής της εργασίας. Χωρίς την σημαντική του βοήθεια και την αμέριστη κατανόηση, το αποτέλεσμα αυτής της εργασίας δεν θα ήταν το ίδιο.

Ακόμη για την διεκπεραίωση αυτής της εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω τους κατοίκους της Επάνω Σκάλας καθώς και της Χρυσομαλλούσας, οι οποίοι άνοιξαν τα σπίτια τους και δέχθηκαν να δώσουν συνεντεύξεις, συμβάλλοντας έτσι στο τελικό αποτέλεσμα. Τον Γρηγόρη Βέτσικα για τις χρήσιμες πληροφορίες που έδωσε για την περιοχή της Επάνω Σκάλας. Καθώς και την Χριστίνα Μαμουλή, η οποία βοήθησε καθοριστικά στην τελική διαμόρφωση αυτής της εργασίας.

Τέλος, θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου και την αδελφή μου Αιμιλία, οι οποίοι με στήριξαν καθ' όλη την διάρκεια του Μεταπτυχιακού, ο καθένας με τον δικό του αξιόλογο τρόπο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	1	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I		
<i>ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ</i>		
<i>Θεωρίες που τονίζουν τους ατομικούς παράγοντες</i>	5	
<i>Θεωρίες που τονίζουν τους κοινωνικούς παράγοντες</i>	8	
<i>Οικολογικές προσεγγίσεις</i>	10	
<i>Σχολή του Σικάγου</i>	11	
<i>Γαλλική Κοινωνιολογική Σχολή</i>	12	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II		
<i>ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ</i>		13
<i>Σύγχρονα επιστημονικά ρεύματα</i>	14	
<i>Μαρξιστικές θεωρίες</i>	14	
<i>Εγκληματολογία της Σύγκρουσης</i>	15	
<i>Νέα Εγκληματολογία</i>	17	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III		
<i>ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ</i>		
<i>Θεωρητικές προσεγγίσεις</i>	19	
<i>Έρευνες και Κοινωνικά Προγράμματα για τις υποβαθμισμένες περιοχές</i>	21	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV		
<i>ΕΡΕΥΝΑ</i>		
<i>Θεωρητικό Μοντέλο</i>	24	
<i>Παρουσίαση της έρευνας</i>	27	
<i>Το ερευνητικό αντικείμενο</i>	27	

<i>Οι περιοχές της έρευνας</i>	27
<i>Ιστορικά στοιχεία της Επάνω Σκάλας</i>	27
<i>Κοινωνικά στοιχεία της Επάνω Σκάλας</i>	32
<i>Ιστορικά στοιχεία της Χρυσομαλλούσας</i>	33
Το δείγμα.....	33
Μεθοδολογικά εργαλεία.....	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Ποιοτική ανάλυση των συνεντεύξεων.....	36
Πίνακες.....	45

<i>ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</i>	54
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

<i>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</i>	59
---------------------------------------	----

<i>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i>	62
---------------------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Οδηγός Συνέντευξης.....	65
Συνεντεύξεις Επάνω Σκάλας.....	67

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Συνεντεύξεις Χρυσομαλλούσας.....	113
----------------------------------	-----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να μελετηθεί η κοινωνική αναπαράσταση του εγκλήματος και πως αυτή συνδέεται με την εικόνα που φέρει μία περιοχή. Πολύ συχνά γίνεται αναφορά στον όρο «υποβαθμισμένες περιοχές», χαρακτηρίζοντας έτσι περιοχές που βρίσκονται στα πρόθυρα εγκατάλειψης με ερειπωμένα κτίρια ή περιοχές που κατοικούνται κυρίως από πληθυσμούς με χαμηλό εισόδημα. Επίσης γίνεται η σύνδεση μιας τέτοιας περιοχής με το φαινόμενο της εγκληματικότητας. Θεωρείται ότι, μία υποβαθμισμένη περιοχή είναι λογικό να παρουσιάζει μεγαλύτερα ποσοστά εγκληματικότητας. Η φτώχεια, η έλλειψη έργων υποδομής και κοινωνικών υπηρεσιών θεωρούνται παράγοντες υποβάθμισης. Στην προσπάθεια μας να αποδείξουμε ότι η αναπαράσταση μιας περιοχής έχει αντίκτυπο στην αναπαράσταση της εγκληματικότητας, πραγματοποιήσαμε την έρευνα αυτή σε δύο περιοχές. Αντικείμενο της έρευνας μας κατά κύριο λόγο ήταν η περιοχή της Επάνω Σκάλας στην πόλη της Μυτιλήνης η οποία θεωρείται υποβαθμισμένη εξαιτίας της ύπαρξης και λειτουργίας του εργοστασίου της ΔΕΗ αλλά και του χαμηλού κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου μεγάλου μέρους των κατοίκων της. Σαν συνοικία ελέγχου χρησιμοποιήσαμε μια άλλη περιοχή της πόλης, τη Χρυσομαλλούσα η οποία έχει την αντίθετη εικόνα από αυτή της Επάνω Σκάλας.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν γίνεται προσπάθεια να μελετηθεί πως η κοινωνική αναπαράσταση του εγκλήματος επηρεάζεται από την αναπαράσταση μιας περιοχής και τι αντίκτυπο έχει αυτό στο αίσθημα ασφάλειας των ίδιων των κατοίκων. Ένα από τα βασικά ερωτήματα αυτής της έρευνας, το οποίο μας απασχόλησε ιδιαίτερα, είναι πόσο νιώθουν ασφαλείς οι κάτοικοι των δύο περιοχών και αν το αίσθημα αυτό το οποίο έχουν συνδέεται ή επηρεάζεται από την εικόνα που έχουν οι ίδιοι για την περιοχή τους. Επίσης δώσαμε έμφαση στην ύπαρξη έργων υποδομής τα οποία επηρεάζουν την εικόνα που έχουν οι κάτοικοι για την περιοχή τους. Μέσα λοιπόν από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε, συμπερασματικά θα λέγαμε ότι η αντίληψη του κόσμου για το φαινόμενο της εγκληματικότητας σε μια περιοχή, επηρεάζεται άμεσα από την εικόνα που έχουν οι ίδιοι για την περιοχή αυτή. Αυτό συνδέεται και με το αίσθημα ασφάλειας ή ανασφάλειας των ίδιων των κατοίκων.

Στο **πρώτο κεφάλαιο** γίνεται μια εκτενής αναφορά στα θεωρητικά μοντέλα της εγκληματολογίας, διαχωρίζοντας τα, σε θεωρίες που τονίζουν τους ατομικούς παράγοντες οι οποίες συνδέουν κάποια χαρακτηριστικά του ανθρώπου με το έγκλημα και σε θεωρίες που τονίζουν τους κοινωνικούς παράγοντες μελετώντας την επίδραση που έχουν στην υιοθέτηση εγκληματικής συμπεριφοράς. Ανάμεσα σε αυτές αναφέρουμε και κάποιες οικολογικές προσεγγίσεις οι οποίες συνδέουν τον περιβάλλοντα χώρο με την εγκληματικότητα, με ιδιαίτερη αναφορά στη γνωστή και ως οικολογική σχολή την Σχολή του Σικάγο.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** αναφερόμαστε στην Εγκληματολογία της Κοινωνικής Αντίδρασης επισημαίνοντας τα δύο βασικά συμπεράσματα που διακρίνονται σε αυτήν. Το πρώτο είναι η αλλαγή που υφίσταται στην εγκληματολογία μέσα από την μελέτη της λειτουργίας του ποινικού νόμου καθώς και των θεσμών του επίσημου κοινωνικού ελέγχου (Γεωργούλας, 2003:168). Το δεύτερο έχει να κάνει με τη δράση του στερεότυπου του παρεκκλίνοντα ή προπαραβατικού στον κοινωνικό χώρο. Ο τρόπος που λειτουργούν οι φορείς του κοινωνικού ελέγχου έχει σαν αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση κάποιων ατόμων, των «στιγματισμένων», αποκλείοντας τα από το κοινωνικό σύνολο (ο.π.). Στο πλαίσιο αυτό κάνουμε μια διαδρομή στις θεωρίες ξεκινώντας από την ορθόδοξη μαρξιστική άποψη, όπως μεταφράζεται μέσα από τα γραπτά του Marx και του Engels και συγκεκριμένα από το βιβλίο του Engels με τίτλο «Η κατάσταση της εργατικής τάξης στην Αγγλία», το οποίο αναφέρεται χρονολογικά στην περίοδο 1800 – 1840 (Αλεξιάδης, 1996). Ακολούθως αναφέρεται ο προβληματισμός του Willem Bonger (1876 – 1940) γύρω από την αιτιώδη σχέση μεταξύ εγκλήματος και κοινωνικών συνθηκών. Ο Bonger δίνει μεγάλη σημασία στις οικονομικές συνθήκες, οι οποίες καθορίζουν τις ενέργειες του ατόμου, οδηγώντας το στο έγκλημα (Αλεξιάδης, 1996:80). Εκτενής αναφορά γίνεται και στην Εγκληματολογία της Σύγκρουσης η οποία αποτελεί ένα επιστημονικό πεδίο μελέτης, το οποίο στοιχειοθετείται στις συγκρουσιακές θεωρίες για την κοινωνία. Συγκεκριμένα, οι εγκληματολογικές θεωρίες της σύγκρουσης, εμφανίζονται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, συνεχίζοντας μέχρι και σήμερα να προσπαθούν να αναδείξουν την έννοια του εγκλήματος, τους κράτους και της δικαιοσύνης, καθώς βέβαια και την μεταξύ συσχέτιση (Vold,et.al., 2003). Και τέλος αναφερόμαστε στη Νέα Εγκληματολογία σύμφωνα με την οποία υπάρχουν δύο βασικοί στόχοι. Ο πρώτος είναι η στροφή της εγκληματολογικής

θεωρίας σε τελείως διαφορετικές κατευθύνσεις από τις υπάρχουσες, οι οποίες συνδέουν το έγκλημα με την φτώχεια (Αλεξιάδης, 1996). Ο δεύτερος είναι η απάλειψη της διαφοροποίησης ανάμεσα στην ατομική συμπεριφορά και στην ανάλογη μορφή κρατικής δραστηριότητας (Αλεξιάδης, ο.π.:33). Πάντα, σύμφωνα με τους θεωρητικούς της Νέας Εγκληματολογίας, το έγκλημα αποτελεί μία κοινωνική πραγματικότητα, η οποία πηγάζει μέσα από τον ταξικό χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** κάνουμε μία αναφορά στις θεωρητικές προσεγγίσεις όσον αφορά στις υποβαθμισμένες περιοχές. Τα κριτήρια υποβάθμισης μια περιοχής ποικίλουν. Άλλοτε εξαρτάται από την γειτνίαση της με κάποια βιομηχανική μονάδα και άρα είναι περιβαλλοντικά υποβαθμισμένη, άλλοτε επειδή σ' αυτήν την περιοχή υπάρχει δυσμενής πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και άλλοτε γιατί κατοικείται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Καράγιωργας κ.α., 1999). Επίσης γίνεται και μία μικρή αναφορά σε Έρευνες και Κοινοτικά Προγράμματα για υποβαθμισμένες περιοχές οι οποίες αποσκοπούν στην αναβάθμιση αυτών.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** αναπτύσσουμε το δικό μας θεωρητικό μοντέλο στο οποίο στηρίζουμε αυτή την έρευνα και παραθέτουμε τις υποθέσεις εργασίας. Συνεχίζοντας, κάνουμε μια παρουσίαση της έρευνας. Δηλαδή παραθέτουμε το ερευνητικό αντικείμενο, τις περιοχές της έρευνας, τα ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία των περιοχών, το δείγμα μας, τα μεθοδολογικά εργαλεία που χρησιμοποιήσαμε και τέλος την τεχνική της ποιοτικής μας ανάλυσης. Εξετάστηκαν πιο συγκεκριμένα, η αναπαράσταση του εγκλήματος γενικά, η αναπαράσταση του εγκλήματος στην Μυτιλήνη, η αναπαράσταση της περιοχής καθώς και ο φόβος θυματοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό ανιχνεύθηκαν, επίσης οι απόψεις των κατοίκων των περιοχών αυτών σχετικά με την με την ασφάλεια των περιοχών τους, αλλά και για τον ρόλο των έργων υποδομής σε μία περιοχή.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο**, μετά από την ποιοτική ανάλυση όλων των συνεντεύξεων εξάγουμε τα πρώτα συμπεράσματα. Αυτό το οποίο επιχειρείται εδώ είναι να διερευνηθεί ποιοι κάτοικοι και των δύο περιοχών, νιώθουν ασφαλείς, που οφείλεται αυτό και πως συνδέεται με την αναπαράσταση της περιοχής.

Και τέλος, στο **έκτο κεφάλαιο** σημειώνουμε τα τελικά συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε μετά την περάτωση αυτής της έρευνας δίνοντας έτσι απαντήσεις στις υποθέσεις εργασίας μας. Κλείνοντας αυτή την εργασία κάνουμε τις προτάσεις μας, οι οποίες αφορούν στην κατασκευή έργων υποδομής συμβάλλοντας έτσι στο αίσθημα ασφάλειας των κατοίκων.

Κεφάλαιο I

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Θεωρίες που τονίζουν τους ατομικούς παράγοντες

Οι θεωρίες αυτές οι οποίες αναπτύχθηκαν στα τέλη του 19^{ου} αιώνα συνδέουν τα φυσικά χαρακτηριστικά του ανθρώπου με το έγκλημα. Μία από αυτές δίνει έμφαση στην φυσιολογία που παρουσιάζει ένα άτομο η οποία μπορεί να υποδηλώνει έναν εκ γενετής εγκληματία. Μάλιστα σύμφωνα με τον Lombroso (1835 – 1909), το έγκλημα είναι αποτέλεσμα του αταβισμού, της επαναστροφής του ανθρώπου σε παλαιότερη άγρια κατάσταση. Επηρεασμένος από την επιστήμη της φυσικής ανθρωπολογίας και την θεωρία του Δαρβίνου, ισχυρίζεται ότι ο εγκληματίας είναι ένας άνθρωπος χωρίς ομαλή βιολογική εξέλιξη και διαφέρει από τους «κανονικούς» ανθρώπους καθώς παρουσιάζει κάποια «στίγματα». Τα «στίγματα» αυτά μπορεί να είναι είτε βιολογικά όπως για παράδειγμα ασυμμετρία του κρανίου ή του προσώπου, ανώμαλη οδοντοφυΐα ή υπερβολικά μεγάλο άνοιγμα των χεριών, είτε να είναι κοινωνιολογικά όπως για παράδειγμα συνθηματική γλώσσα (αργκό). Επομένως κατά τον Lombroso, ο εγκληματίας παρουσιάζεται με μία μορφή διαφορετική από έναν «κανονικό» άνθρωπο, ίσως και τερατώδη μορφή, πράγμα που τον καθιστά επικίνδυνο σε σχέση με τους γύρω ανθρώπους (Γεωργούλας, 2003).

Αυτή την σύνδεση φυσιολογίας και εγκλήματος προσπαθεί να αποδείξει ο ψυχίατρος Ernst Kretschmer μέσα από την παρουσίαση τεσσάρων σωματότυπων συνδέοντας τους με ανάλογες ψυχικές διαθέσεις. Ο πρώτος τύπος αθλητικής δομής με ψυχική διάθεση επιληπτοειδή συνδέεται με εγκλήματα βίαια. Ο δεύτερος τύπος ασθενικής δομής με ψυχική διάθεση σχιζοθυμική κυρίως, συνδέεται με μικρές κλοπές και λαθρεμπόριο.

Αυτή η οπτική, η οποία βασίζεται σε εγκληματολογικές θεωρήσεις του εικοστού αιώνα με άξονα τον σωματότυπο του εγκληματία, παρουσιάζει μία άλλη φυσιολογική «διαφορετικότητα». Σ' αυτόν τον άξονα κινήθηκαν και οι Eleanor και Sheldon Glueck, οι οποίοι πραγματοποίησαν μία έρευνα το 1939 σε σχολεία της Βοστώνης, καθώς και οι Cortes και Gatti το 1972 σε 100 νέους εγκληματίες και 100 νέους μη εγκληματίες. (ο.π.).

Ένας άλλος παράγοντας είναι η κληρονομικότητα.. Τέτοιες εγκληματολογικές έρευνες αναπτύχθηκαν πάνω σε δύο πλάνα δράσης. Το πρώτο αφορά την «κάθετη» λειτουργία της κληρονομικότητας συγκεκριμένα τη μελέτη πάνω στη μεταβίβαση μίας «κληρονομιάς» παραβατικής από τους γονείς στα παιδιά δηλαδή από γενιά από γενιά. Οι έρευνες που γίνανε πάνω σε αυτό το πλάνο, στηρίχθηκαν πάνω στη μελέτη απογόνων και γενεαλογικών δέντρων. Συγκεκριμένα ο Dugdale μελέτησε το γενεαλογικό δέντρο της οικογένειας των Jukes και βρήκε ότι ανάμεσα σε 709 απογόνους ενός κοινού προγόνου αλκοολικού, 72% εγκληματίες, αλήτες, πόρνες και μαστροπούς.

Πάνω σε αυτό το θεωρητικό μοντέλο κινήθηκαν και άλλες έρευνες οι οποίες μελετούσαν τον παράγοντα κληρονομικότητα μέσα από υιοθετημένα παιδιά, τα οποία είχαν φυσικούς γονείς με εγκληματική σταδιοδρομία. Τέτοιες είναι οι έρευνες του Kuttner στη Γερμανία, του Schulsinger με μεταβλητή την ψυχοπάθεια, του Crowe στην Αίοβα και του Cadoret, έρευνες όμως με σχετικά μικρά δείγματα, σε αντίθεση με την έρευνα των Hutching και Mednick (1977) (Γεωργούλας, 2003).

Πέρα όμως από την φυσιογνωμία που αναφέραμε παραπάνω έρευνες γίνανε και πάνω στην μελέτη κάποιων οργανικών δυσλειτουργιών. Σύμφωνα λοιπόν με αυτές τις θεωρίες ο «εγκληματίας» παρουσιάζεται ως ένα τέρας με μία διαφορετικότητα οργανικής φύσης. Όσον αφορά στις ανωμαλίες στο γενετικό υλικό η εγκληματολογική έρευνα έστρεψε το ενδιαφέρον της στο λεγόμενο φυλετικό ζεύγος χρωμοσωμάτων του άνδρα και συγκεκριμένα στις ανωμαλίες ύπαρξης ενός επιπλέον χρωμοσώματος. Το σύνδρομο Klinefelter ή σύνδρομο XXY ερευνήθηκε αρχικά για να αποδειχθεί ότι παρουσιάζεται σε μεγάλο αριθμό εγκλείστων σε ιδρύματα σε σχέση με το συνολικό πληθυσμό. Οι άνδρες με σύνδρομο Klinefelter είναι επιρρεπείς προς τον αλκοολισμό και την ομοφυλοφιλία, και καθώς δεν υπάρχουν ενδείξεις για αυξημένη επιθετικότητα, οι έρευνες πάνω σε αυτό το σύνδρομο σταματήσανε. Το επιπλέον χρωμόσωμα στο φυλετικό ζεύγος XY ήταν το X, δηλαδή το «θηλυκό» χρωμόσωμα. Η αναπαράσταση ενός «θηλυπρεπούς» ατόμου δεν καταδεικνύει μία προεγκληματική κατάσταση.

Αρκετές ήταν οι έρευνες που έχουν γίνει για να αποδειχθεί η υπόθεση ότι το άτομο με σύνδρομο XYY είναι πιο επικίνδυνα να υιοθετήσουν εγκληματική συμπεριφορά. Το στερεότυπο επεκτάθηκε και σε φυσιογνωμικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά. Έρευνες που γίνανε από τους Sardin και Miller, Hunter, Rosental, K. Fox, Davinson και Neale,

και Witkin στην Δανία τόνισαν την σημασία παραγόντων όπως η μεγάλη σωματική διάπλαση και ο μικρός δείκτης ευφυΐας που συνδέεται με το σύνδρομο ΧΥΥ (ο.π.).

Επιπλέον να σημειώσουμε ότι εγκληματολογικές έρευνες ασχοληθήκανε και με την μελέτη της επίδρασης ενδοκρινικών και άλλων οργανικών δυσλειτουργιών. Στην περίπτωση αυτή, ορμονικές διαταραχές και δυσλειτουργίες μπορεί να είναι υπεύθυνες για την υιοθέτηση εγκληματικής συμπεριφοράς. Αυτό υποστήριξαν οι Schlapp και Smith μέσα από τις έρευνες τους. Ο Kinberg είχε δηλώσει ότι «κάθε άτομο αντιδρά στα ερεθίσματα του εξωτερικού του περιβάλλοντος ανάλογα με την δική του βιολογική δομή. Ορισμένοι αντιδρούν κατά τρόπο εγκληματικό, εξαιτίας της παρουσίας διαφόρων βιολογικών χαρακτηριστικών στη δομή της προσωπικότητας» (Γεωργούλας, 2003:63).

Γενικά λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι οι βασικές λειτουργίες και δυσλειτουργίες μπορούν να θεωρηθούν καθοριστικοί παράγοντες στην συμπεριφορά του ανθρώπου καθώς μπορούν να την επηρεάσουν και να τον οδηγήσουν σε μία εγκληματική ενέργεια.

Ένας ακόμα παράγοντας που μελετήθηκε, είναι η ψυχική υγεία των ανθρώπων. Δηλαδή, αν ένας ψυχικά άρρωστος άνθρωπος έχει μεγάλες πιθανότητες να εγκληματήσει. Στον άξονα αυτό κινήθηκε η Ιταλική Θετικιστική Σχολή, μέσω των Lombroso, Feri και Garofalo, εκφραζόμενη κυρίως μέσα από τις έννοιες «εγκληματική ικανότητα» και «κοινωνική προσαρμοστικότητα». Ο Garofalo, συνεχίζοντας την σκέψη του Lombroso, περιέγραψε τον μελλοντικό «εγκληματία» ως ένα ον μη φυσιολογικό, με ψυχικές ανωμαλίες και διαστροφές. Οι εκπρόσωποι της Ψυχιατρικής Σχολής αντιδρώντας στην θεωρία του Lombroso για τον αταβιστή εγκληματία, παραθέτουν την θεωρία του εκφυλισμού όπως την είχε ορίσει ο Morel. Αργότερα οι Maguan, Corre, Laurent και ο Dure στηρίχθηκαν στην θεωρία των ενστικτωδών διαστροφών η οποία έκανε σύνδεση της εγκληματικότητας με ψυχοφυσιολογικές διαταραχές. (ο.π.).

Τέλος υπάρχουν οι ψυχολογικές θεωρίες και οι ψυχαναλυτικές. Οι μεν πρώτες στηρίζονται σε τρεις βασικές αρχές, η πρώτη είναι ότι η διανοητική καθυστέρηση η οποία κληρονομείται κατά τους νόμους του Mendel συνδέεται με την εγκληματικότητα. Η δεύτερη ότι οδηγεί στο έγκλημα επειδή δεν επιτρέπει την ανάπτυξη ανασταλτικών ελατηρίων και ιδιαίτερα εκείνων που πηγάζουν από τον εκφοβιστικό ρόλο της ποινής. Και τέλος η τρίτη, ότι όλοι σχεδόν οι εγκληματίες είναι διανοητικά καθυστερημένοι. Η

σχολή η οποία στήριξε την θεωρία αυτή ονομάστηκε νέο-λομπροζιανή, γιατί οι ρίζες της ξεκινούν από αφετηρία περίπου παράλληλη εκείνης του Lombroso. (Αλεξιάδης, 2004:63).

Από την πλευρά τους οι ψυχαναλυτικές θεωρίες υποστηρίζουν ότι ο ρόλος των οργανικών και κοινωνικών παραγόντων παίζει σημαντικό ρόλο στην ερμηνεία του εγκλήματος. Αποτέλεσμα αυτών είναι ότι είναι ότι χωρίζει τους εγκληματίες σε 2 βασικές κατηγορίες, στους περιστασιακούς, οι οποίοι διαπράττουν εγκλήματα μόνο κάτω από ορισμένες συνθήκες και τους χρόνιους. Οι χρόνιοι διακρίνονται σε ομαλούς εγκληματίες, δηλαδή σε ανθρώπους προσαρμοσμένους κοινωνικά αλλά ταυτοποιούνται με τα εγκληματικά πρότυπα, στους οργανικά ασθενείς εγκληματίες που οι πράξεις τους οφείλονται σε βιολογικούς παράγοντες.

Θεωρίες που τονίζουν τους κοινωνικούς παράγοντες

Πέρα όμως από τις θεωρίες οι οποίες ασχολούνται με την επίδραση ατομικών παραγόντων που αναφέραμε παραπάνω, υπάρχουν θεωρίες οι οποίες τονίζουν κοινωνικούς παράγοντες μελετώντας την επίδραση που έχουν στην υιοθέτηση εγκληματικής συμπεριφοράς.

Συγκεκριμένα ν' αναφέρουμε τις θεωρίες που εξετάζουν την αιτιακή σχέση της εγκληματικότητας με την οικογένεια. Οι θεωρίες αυτές χωρίζονται σε δύο μεγάλους τομείς. Ο πρώτος τομέας προσεγγίζει τον παράγοντα της οικογένειας, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον του στις σχέσεις μεταξύ γονέα και παιδιού μέσα από λειτουργικές διαδικασίες, όπως είναι η επίβλεψη, η επιβολή, η διαπαιδαγώγηση και η κοινωνικοποίηση. Ο δεύτερος τομέας εστιάζει το ενδιαφέρον σε αντικειμενικούς παράγοντες της οικογένειας, όπως το μέγεθος, οι οικονομικοί όροι, οι σχέσεις των γονέων μεταξύ τους και το είδος της οικογένειας, μεταφράζοντας μέσα από αυτούς την συμπεριφορά του ατόμου (Γεωργούλας, 2003 : 100).

Ταυτόχρονα, κάποιες άλλες θεωρίες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στο σχολείο και στην παιδεία γενικότερα, μελετώντας την επίδραση που έχουν στην διαμόρφωση χαρακτήρων και συμπεριφορών. Κάποιες από αυτές υποστηρίζουν ότι ο ρόλος του

σχολείου είναι ιδιαίτερα σημαντικός και καθοριστικός στην προσωπικότητα των νέων. Που σημαίνει ότι, ένας νέος, ο οποίος κοινωνικοποιείται μέσα στο σχολείο, μαθαίνει τρόπους και συμπεριφορές και ταυτόχρονα ανοίγει τους πνευματικούς του ορίζοντες μέσα από τις γνώσεις τις οποίες δέχεται, έχει μικρές πιθανότητες να οδηγηθεί σε εγκληματικές πράξεις. Σε αντίθεση πάντα με κάποιον, ο οποίος έχει στερηθεί όλα τα παραπάνω, οι πιθανότητες να υιοθετήσει εγκληματική συμπεριφορά είναι μεγάλες.

Στις παραπάνω θεωρίες έρχεται αντίθετη η έρευνα των Guerry και Quetelet το 1834 στην Γαλλία μέσα από την οποία υποστήριξαν ότι η συμβολή της παιδείας στην μείωση της εγκληματικότητας δεν είναι ιδιαίτερα σημαντική (ο.π.).

Επιπλέον, να σημειώσουμε ότι σύγχρονες εγκληματολογικές θεωρίες εστιάζουν το ενδιαφέρον τους και στην επίδραση των σύγχρονων μέσων επικοινωνίας. Κάποιες από αυτές, τονίζουν τον καθοριστικό ρόλο των ΜΜΕ, είτε μέσα από την τηλεόραση, είτε μέσα από τον έντυπο τύπο, προβάλλοντας κάποια πρότυπα και ιδανικά τα οποία χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα επικίνδυνα, ειδικά για την νεολαία. Εξετάζουν τον ρόλο, πιο συγκεκριμένα, της διαφήμισης, της οποίας σκοπός είναι να δημιουργεί ανάγκες, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Υπάρχουν όμως και αυτές, οι οποίες ισχυρίζονται ότι τα ΜΜΕ επιδρούν πολύ λιγότερο στην υιοθέτηση εγκληματικής συμπεριφοράς, σε σχέση πάντα με άλλους κοινωνικούς παράγοντες (ο.π.).

Δεν θα μπορούσε βέβαια να λείπει από το μικροσκόπιο των ερευνών και θεωριών, ο κοινωνικός παράγοντας της πολιτιστικής διαφορετικότητας. Στην περίπτωση αυτή, αντικείμενο μελέτης γίνεται το στερεότυπο του μετανάστη, ο οποίος επηρεασμένος από πολιτιστικά πρότυπα, τα οποία έχει αποκτήσει, παρουσιάζει μεγάλη δυσκολία στο να δεχτεί τα πρότυπα της κοινωνίας που μετά την μετανάστευση ζει, με αποτέλεσμα να οδηγείται σε εγκληματική συμπεριφορά.

Η θεωρητική αυτή κατασκευή, βέβαια, είχε ως βάση την αμερικανική κοινωνία της δεκαετίας του '30, η οποία λόγω του έντονου μεταναστευτικού ρεύματος, χαρακτηριζόταν από μία πολυπλοκότητα εθνικοτήτων, φυλών και θρησκευτικών μειονοτήτων, με ανάλογη πολιτιστική ανομοιογένεια. Ο τρόπος που αντιμετωπίζεται αυτό το στερεότυπο του μετανάστη από τους επίσημους φορείς κοινωνικού ελέγχου αλλά και από το κοινό, μεταφράζεται μέσα από εγκληματολογικές θεωρίες και ιδιαίτερα

μέσα από την θεωρία της πολιτισμικής σύγκρουσης του T. Sellin (Γεωργούλας, 2003: 141).

Οικολογικές προσεγγίσεις

Στις προσεγγίσεις αυτές βλέπουμε να γίνεται διαχωρισμός του περιβάλλοντα χώρου σε φιλικό και εχθρικό αντίστοιχα. Μέσα σε αυτές είναι προσεγγίσεις οι οποίες συνδέουν τον περιβάλλοντα χώρο με την εγκληματικότητα. Οι μελέτες που έχουν γίνει στο χώρο της εγκληματολογίας, επισημαίνουν τους κινδύνους που μπορούν να παρουσιάσουν κάποιες περιοχές, αποτελώντας πηγή εγκληματικότητας. Πάνω σ' αυτό το σκεπτικό, στηρίχθηκαν οι Guerry και Quetelet, στο πλαίσιο της γαλλο-βελγικής χαρτογραφικής σχολής. Συγκεκριμένα ο Quetelet βασίστηκε στην επίδραση του φυσικού περιβάλλοντος, μέσω του θερμικού νόμου, σε μια έρευνα που πραγματοποίησε για εγκλήματα που είχαν διαπραχθεί σε Βορρά και Νότο. Υποστήριξε ότι στο μεν Βορρά επικρατούσαν τα εγκλήματα κατά περιουσίας, ενώ στο Νότο τα εγκλήματα βίας (Γεωργούλας, 2003).

Αργότερα, τον 20ο αιώνα, στο ίδιο πλαίσιο κινήθηκαν και οι μελέτες των Thomas και Znaniecki, όπου μέσα από έρευνες που πραγματοποίησαν, συνέδεσαν την εγκληματικότητα με την διαμονή σε φτωχογειτονιές.

Σχολή του Σικάγου

Οι πρώτες ρίζες της σχολής του Chicago, γνωστή και ως οικολογική σχολή, εντοπίζονται στην 25χρονη δημοσιογραφική εκστρατεία, που άρχισε από το τέλος του 19^{ου} αιώνα ο τότε δημοσιογράφος Robert Ezra Park, ο οποίος με την ευκαιρία εκείνη, συγκέντρωσε άφθονο υλικό σχετικά με τις κοινωνικές συνθήκες (οικιστικές κ.τ.λ.) της πόλης του Chicago. Παρόλα αυτά, πνευματικός πατέρας της εν λόγω σχολής, θεωρείτο ο καθηγητής Ernest Burgess, ενώ δυναμικοί εκπρόσωποί της οι Clifford Shaw και Henry Mackay (Αλεξιάδης, 2004: 62).

Οι θεωρητικοί της εν λόγω σχολής, ασχολήθηκαν με τον δικό τους αστεακό χώρο, ανιχνεύοντας την πραγματικότητα της πόλης τους, μέσα και έξω από τα συμβατικά όρια της κοινωνικής αποδοχής. Γενεές μαθητευομένων επιστημόνων, διερεύνησαν μια σειρά ζητημάτων – προβλημάτων: το γκέτο, τους μετανάστες, τους απόκληρους, τους ανήλικους παραβάτες, τις μειονοτικές εθνοτικές ομάδες, τις ‘απροσάρμοστες’ γυναίκες, την κοινωνική συγκρότηση της πόλης, τους περιθωριακούς τύπους, τις πόρνες, το θέμα του ρατσισμού κ.τ.λ. Τους ενδιέφερε να προσδιορίσουν την δυναμική που έχει η αέναη εναλλαγή των τρόπων διαβίωσης στα πολιτιστικά (υπό)συστήματα στις αναπτυσσόμενες αστεακές περιοχές (Τάτσης, 1997: 182-183).

Μέσα από τις έρευνες που πραγματοποίησαν οι εκπρόσωποι της οικολογικής σχολής, όσον αφορά την εγκληματικότητα των νέων, παρατήρησαν ότι εκείνη εμφάνιζε μια κανονικότητα και σταθερότητα μέσα σε ορισμένα ‘φυσικά’ όρια. Τα όρια αυτά όμως, περιοριζόταν στα όρια συνοικιών της πόλης του Chicago. Συγκεκριμένα, οι συνοικίες αυτές βρίσκονταν ανάμεσα σε βιομηχανικές ή εμπορικές περιοχές, καθώς και σε συνοικίες με καλές οικιστικές συνθήκες και είχαν ως ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους στη φτώχεια, τα φτηνά ενοίκια, τη δράση συμμοριών, τη διαμονή σ’ αυτές ετερογενών πολιτιστικά και φυλετικά ομάδων καθώς και την απουσία κοινωνικού ελέγχου. Σύμφωνα με την άποψή τους, οι περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται ως ‘περιοχές υψηλής εγκληματικότητας’ και ο κάτοικος της περιοχής αυτής χαρακτηρίζεται ‘περιθωριακό άτομο’ (Αλεξιάδης, 1996: 68). Σαν συμπέρασμα, λοιπόν, βγαίνει, σύμφωνα πάντα με τους ίδιους, ότι άτομα τα οποία μεγαλώνουν σε τέτοιες περιοχές είναι λογικό να επηρεάζονται και να καταλήγουν στο έγκλημα.

Γενικότερα δηλαδή, βλέπουμε την προσπάθεια της εν λόγω σχολής να συνδέσει την εγκληματικότητα με το περιβάλλον, τονίζοντας ότι η εγκληματικότητα είναι ιδιαίτερα αυξημένη στο κέντρο μιας πόλης σε αντίθεση με τις περιοχές, οι οποίες είναι ιδιαίτερα απομακρυσμένες από αυτό (Γεωργούλας, 2003).

Σε αντίθεση όμως με τη θεωρία της σχολής του Chicago, έρχονται κάποιες εγκληματολογικές θεωρίες, οι οποίες αρνούνται τη σύνδεση περιβάλλοντος και εγκληματικότητας. Μία από αυτές είναι η έρευνα του Haynes η οποία πραγματοποιήθηκε στην Ιαπωνία και η οποία έδειξε ότι αν και κάποια άτομα ζούσαν σε εξαθλιωμένες περιοχές, δεν παρουσίαζαν εγκληματική συμπεριφορά. Επίσης, οι Toft και England, απέδειξαν ότι πολυτελείς και μικρής εγκληματικότητας περιοχές είναι αποξενωμένες, διότι δεν υπάρχει σχεδόν καμία μορφή κοινωνικής οργάνωσης, σε αντίθεση με τις περιοχές που είναι υποβαθμισμένες (ο.π.: 12).

Γαλλική Κοινωνιολογική Σχολή

Η εν λόγω σχολή, γνωστή και ως σχολή της Lyon (Trade, Lacassague κ.α.) υποστήριξε ότι βασικό ρόλο στην ύπαρξη του εγκλήματος παίζουν όχι τόσο οι βιολογικοί παράγοντες, όσο οι κοινωνικοί. Υποστηρίζει μάλιστα, ότι ακόμη και οι ψυχικές ανωμαλίες των εγκληματιών οφείλονται στους δυσμενείς κοινωνικούς όρους της ζωής τους. Ο Gabriel Trade αναζήτησε την αιτία του εγκλήματος όχι μόνο στους οικονομικούς παράγοντες, αλλά συνέδεσε το έγκλημα με την έλλειψη κορεσμού των ορμών, δίνοντας μεγάλη σημασία στους κοινωνικούς νόμους της μίμησης και της υποβολής (Αλεξιάδης, 1996). Συμπερασματικά μπορούμε ότι οι θεωρητικοί της εν λόγω σχολής θεωρούσαν υπεύθυνη για το έγκλημα την κοινωνία και όχι το άτομο.

Κεφάλαιο II

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ

Σύμφωνα με τον Maunier τον 19^ο αιώνα, η εγκληματικότητα είναι αποτέλεσμα μίας διπλής κοινωνικής κατασκευής, της εγκληματοποίησης και των προϋποθέσεων ενεργοποίησης του νόμου (Γεωργούλας, 2003). Αποτελεί ένα ρεύμα από παλαιότερους Αμερικανούς κοινωνιολόγους, όπως οι Mead (1934), Lemert (1951), Becker (1963) κ.α., οι οποίοι δημιούργησαν την επίσης γνωστή θεωρία της «αλληλεπίδρασης» ή του «στιγματισμού» για την αιτιολόγηση του εγκλήματος. Οι εν λόγω θεωρητικοί υποστήριζαν ότι το έγκλημα είναι μία κατασκευή, η οποία δημιουργείται από την εξουσία. Συνεπώς το έγκλημα δεν αποτελεί εμπειρικό δεδομένο, πράγμα που σημαίνει ότι η εγκληματολογία πρέπει να στρέψει το ενδιαφέρον της στην κοινωνική αντίδραση. Κυρίως ενδιαφέρεται για την μελέτη της κοινωνικής αντίδρασης και της συμπεριφοράς των κοινωνικών, των αστυνομικών, των ανακριτικών υπαλλήλων, των δικαστών, των σωφρονιστικών υπαλλήλων ή όποιων άλλων διοικητικών υπαλλήλων ή φορέων απέναντι στο έγκλημα και τον εγκληματία, αλλά όχι για τον ίδιο τον εγκληματία και το έγκλημα. (Αλεξιάδης, 1996:35).

Δύο βασικά συμπεράσματα διακρίνονται στην εγκληματολογία της κοινωνικής αντίδρασης. Το πρώτο είναι η αλλαγή που υφίσταται στην εγκληματολογία μέσα από την μελέτη της λειτουργίας του ποινικού νόμου καθώς και των θεσμών του επίσημου κοινωνικού ελέγχου. Ο ποινικός νόμος σύμφωνα με τον Baratta είναι δείγμα της ανισότητας της λειτουργίας του. Χρησιμοποιείται για την συρρίκνωση της σφαίρας της πολιτικής δράσης των υποταγμένων τάξεων, κατ' αντίστροφη αναλογία με τις δυνατότητες άσκησης πολιτικού ελέγχου των διαφόρων κοινωνικών κινημάτων. (Γεωργούλας, 2003:168). Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού η έρευνα του Chambliss για τους νόμους της αλητείας της Αγγλίας (Δασκαλάκης, 1985:66-7).

Το δεύτερο συμπέρασμα που βγαίνει, έχει να κάνει με τη δράση του στερεότυπου του παρεκκλίνοντα ή προπαραβατικού στον κοινωνικό χώρο. Ο τρόπος που λειτουργούν οι φορείς του κοινωνικού ελέγχου έχει σαν αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση κάποιων ατόμων, των «στιγματισμένων», αποκλείοντας τα από το κοινωνικό σύνολο.

Παρουσιάζονται αυτά τα άτομα σαν μη «κανονικά» και τα αποκλείουν από τις κοινωνικές διαδικασίες. Σημαντικό ρόλο παίζουν σ' αυτή την διαδικασία τα Μ.Μ.Ε, τα οποία προβάλλουν τα στερεότυπα αυτών των «στιγματισμένων» ατόμων με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να φαίνονται σαν ένα, χωρίς ρίζες, κακό (Γεωργούλας, 2003).

Αυτό το οποίο τονίζει η εγκληματολογία της κοινωνικής αντίδρασης και πιο συγκεκριμένα όσον αφορά την παραβατικότητα των νέων, είναι ότι μία συμπεριφορά δεν είναι παραβατική αν δεν αντιμετωπιστεί πρώτα ως τέτοια. (Γεωργούλας, 2003). Χαρακτηριστική είναι η τοποθέτηση του William Isaac, ο οποίος υποστήριξε ότι «αν πιστεύετε ότι ένας ίσκιος είναι ένα φάντασμα, θα αντιδράσετε στον ίσκιο σαν να πρόκειται για φάντασμα. Όταν καθορίζει κανείς μία κατάσταση σαν πραγματική, είναι πραγματική στις συνέπειες της» (Καλογερόπουλος, 1988-89:102).

Σύγχρονα επιστημονικά ρεύματα

Μαρξιστικές θεωρίες

Πηγή της εγκληματολογίας της Κοινωνικής Αντίδρασης είναι και οι μαρξιστικές θεωρίες. Στις μαρξιστικές θεωρίες υπάρχει μία ταξινόμηση των θεωριών και απόψεων, η οποία υποδηλώνει ότι αυτές διαφέρουν μεταξύ τους. Μία πρώτη είναι η ορθόδοξη μαρξιστική άποψη, η οποία μεταφράζεται μέσα από τα γραπτά του Marx και του Engels και συγκεκριμένα από το βιβλίο του Engels με τίτλο «Η κατάσταση της εργατικής τάξης στην Αγγλία», το οποίο αναφέρεται χρονολογικά στα 1800 – 1840, το βιβλίο αυτό επισημαίνει δύο πράγματα όσον αφορά το έγκλημα. Πρώτο είναι ότι το έγκλημα είναι αποτέλεσμα της αθλιότητας που επικρατεί στην κοινωνία και για την οποία η εργατική τάξη είναι αναγκασμένη να υποστεί. Δηλαδή, όταν ένας εργάτης, ο οποίος ζει καθημερινά μία κατάσταση όχι τόσο ευχάριστη και ευνοϊκή θα λέγαμε γι' αυτόν, τότε είναι εύκολο γι' αυτόν να ενεργήσει «παράνομα» εφόσον η ποινή η οποία θα του δοθεί δεν θα είναι και τόσο τρομερή γι' αυτόν. Με λίγα λόγια ο εργάτης υποκινείται από τις υπάρχουσες συνθήκες να παρανομήσει (Αλεξιάδης, 1996).

Το δεύτερο ζήτημα που θέτει ο Engels μέσα από αυτό το βιβλίο είναι η περιφρόνηση του κοινωνικού συστήματος απέναντι στην εργατική τάξη, η οποία εκδηλώνεται κατά

τον σαφέστερο τρόπο με την έσχατη μορφή της, με το έγκλημα. Αν οι αιτίες που καθιστούν τον εργάτη ανήθικο ασκηθούν ισχυρότερα απ' ότι συνήθως, τότε αυτός μετατρέπεται σε εγκληματία. Κάτω από την δράση της αστικής τάξης ο εργάτης γίνεται ακριβώς ένα πράγμα που στερείται θέλησης. Υποτάσσεται με την ίδια ακριβώς αναγκαιότητα στους νόμους της φύσης. Κάθε ελευθερία γι' αυτόν παύει να υπάρχει (Αλεξιάδης, 1996:77).

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, τα βασικά σημεία που τονίζει η ορθόδοξη μαρξιστική άποψη είναι τα εξής: η ύπαρξη εγκληματικότητας είναι φαινόμενο σύνηθες σε ένα ταξικό κράτος και αυξάνεται κάτω από ένα ιμπεριαλιστικό καθεστώς. Σε αντίθεση με αυτά, σε ένα σοσιαλιστικό καθεστώς οι κοινωνικές σχέσεις που αναπτύσσονται δεν δημιουργούν την ύπαρξη εγκληματικότητας, επομένως σιγά – σιγά το έγκλημα μειώνεται και εξαφανίζεται (ο.π.).

Με το έγκλημα ασχολήθηκε και ο Ολλανδός καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ Willem Bonger (1876 – 1940). Ο προβληματισμός του ήταν γύρω από την αιτιώδη σχέση μεταξύ εγκλήματος και κοινωνικών συνθηκών. Μεγάλη σημασία δίνει στις οικονομικές συνθήκες, οι οποίες καθορίζουν τις ενέργειες του ατόμου, οδηγώντας το στο έγκλημα. Έτσι δικαιολογείται (κατ' αυτόν, όπως και για τον Engels) η μεγαλύτερη συμμετοχή του προλεταριάτου στην εγκληματικότητα με τη σκέψη δηλαδή ότι η ηθική διαπαιδαγώγηση δεν «παρέχεται» στο προλεταριάτο, γιατί δεν αποτελεί τμήμα της επαγγελματικής εκπαίδευσης, που είναι αναγκαία για την απασχόληση σε μία βιομηχανική κοινωνία (Αλεξιάδης, 1996:80).

Εγκληματολογία της Σύγκρουσης

Η εγκληματολογία της σύγκρουσης αποτελεί ένα επιστημονικό πεδίο μελέτης, το οποίο στοιχειοθετείται στις συγκρουσιακές θεωρίες για την κοινωνία. Συγκεκριμένα, οι εγκληματολογικές θεωρίες της σύγκρουσης, εμφανίζονται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, συνεχίζοντας μέχρι και σήμερα να προσπαθούν να αναδείξουν την έννοια του εγκλήματος, τους κρατούς και της δικαιοσύνης, καθώς βέβαια και την μεταξύ συσχέτιση (Vold,et.al., 2003).

Σύμφωνα λοιπόν με τον Shellin (1938), το έγκλημα αποδίδεται στις συγκρούσεις που δημιουργούνται μέσα στην κοινωνία, η οποία απαρτίζεται από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες. Παρατηρείται ότι οι νόμοι που υπάρχουν μέσα σ' αυτή την κοινωνία κατασκευάζονται από την ισχυρότερη κοινωνικά ομάδα, η οποία έτσι καθορίζει το τι είναι έγκλημα.

Αργότερα ο Vold, παρουσιάζει μια θεωρία, η οποία στρέφει το ενδιαφέρον της στην κοινωνική διαδικασία συγκρουόμενων ομάδων με αντιτιθέμενα συμφέροντα, οι οποίες παλεύουν για να βελτιώσουν τη θέση τους στην κοινωνία μέσω ενός συνεχόμενου ανταγωνισμού μεταξύ τους. Η σύγκρουση αυτή αποτελεί τη θεμελίωση αρχή και μια ουσιαστική κοινωνική διαδικασία για την λειτουργία της κοινωνίας. Στην διαδικασία αυτή δημιουργούνται ομάδες με κοινά πάντα συμφέροντα. Οι συγκρούσεις των ομάδων γίνονται εμφανείς μέσω των νομοθετικών πολιτικών που εφαρμόζονται σε κάθε κοινωνία. Η διαδικασία της δικαιοσύνης, είναι αυτή που αναδεικνύει τις συγκρούσεις μεταξύ των ομάδων, καθώς όσοι κατέχουν την πλειοψηφία στην δημιουργία της νομοθεσίας ελέγχουν τη δικαιοσύνη ως προς το έγκλημα (Vold,et.al., 2003).

Αυτή η θεωρία του Vold, όχι μόνο θεμελιώθηκε μέσα από τις πολιτικές συγκρούσεις που επήλθαν στις ΗΠΑ εξαιτίας του κινήματος των πολιτικών δικαιωμάτων, αλλά είχε και ως αποτέλεσμα να επακολουθήσουν άλλες σημαντικές εγκληματολογικές θεωρίες. Μια από αυτές είναι η θεωρία του Turk, η οποία επισήμανε δύο σημαντικά σημεία. Πρώτο ότι όσο πιο οργανωμένα και μορφωμένα είναι τα υποκείμενα, τόσο αυξάνουν οι πιθανότητες σύγκρουσης μεταξύ αυτών και της κοινωνίας. Και δεύτερο, ότι όσο πιο αυξημένη εξουσία έχουν οι ασκητές της, τόσο αυξάνεται η εγκληματοποίηση. Τονίζοντας κίολας ότι στην αύξηση εγκληματοποίησης σημαντικό ρόλο παίζουν οι μη ρεαλιστικές πράξεις σύγκρουσης και των υποκείμενων και των αρχών. Στη συνέχεια ο Quinney, ασχολήθηκε με τη θεωρία της 'κοινωνικής πραγματικότητας του εγκλήματος'. Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, όσο πιο οργανωμένες είναι οι ομάδες, τόσο πιο αποτελεσματικές γίνονται. Έτσι λοιπόν, το έγκλημα αποτελεί μια πολιτική διαδικασία η οποία προωθεί συγκεκριμένες αξίες και συμφέροντα, αναλόγως βέβαια με την ισχύ των ομάδων.

Τέλος, οι Chambliss και Seidman, ασχολήθηκαν με τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος, υποστηρίζοντας ότι οι αποφάσεις για δίκαια αποτελέσματα, βασίζονται στις προσωπικές αξίες και αρχές των δικαστών οι οποίες πηγάζουν από το εθιμικό, φυσικό δίκαιο, καθώς ιδιαίτερα στις απαρχές του δικαστικού συστήματος ο νόμος δεν επαρκούσε ώστε να καλύπτει κάθε περίπτωση που παρουσιαζόταν στο δικαστήριο. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, οι δικαστές να παίρνουν αποφάσεις βάσει των προσωπικών τους κοινωνικών γνώσεων. Αυτό το οποίο επισήμανα, ήταν ότι η δομή και η λειτουργία του νόμου καθορίζεται στα συμφέροντα των ισχυρών ομάδων (Chambliss και Seidman, από Vold,et.al.,2003)

Το συμπέρασμα λοιπόν, που βγαίνει από τις συγκρουσιακές εγκληματολογικές θεωρίες, είναι ότι εστιάζουν πώς ακριβώς ορίζεται το έγκλημα μέσα από τον ποινικό νόμο και ποιοι καθορίζουν τον νόμο αυτόν.

Νέα Εγκληματολογία

Στη δεκαετία του 1960, μετά τις φοιτητικές κινητοποιήσεις, αρχικά στις ΗΠΑ και κατόπιν στην Μ. Βρετανία, έκανε την εμφάνιση της μία νέα γενιά εγκληματολόγων, οι οποίοι επηρεαζόμενοι από την μαρξιστική θεωρία, δημιούργησαν με τις ιδέες τους μία «Νέα Εγκληματολογία». Οι θεωρητικοί της σχολής αυτής, όπως αναφέρθηκε παραπάνω είχαν δύο βασικούς στόχους. Ο πρώτος ήταν να στρέψουν την εγκληματολογική θεωρία σε τελείως διαφορετικές κατευθύνσεις από τις μέχρι τότε υπάρχουσες, οι οποίες συνέδεαν το έγκλημα με την φτώχεια. Ο δεύτερος ήταν η απόλειψη της διαφοροποίησης ανάμεσα στην ατομική συμπεριφορά και στην ανάλογη μορφή κρατικής δραστηριότητας. Πάντα, σύμφωνα μ' εκείνους, το έγκλημα αποτελεί μία κοινωνική πραγματικότητα, η οποία πηγάζει μέσα από τον ταξικό χαρακτήρα των κοινωνικών σχέσεων, δηλαδή δεν είναι ο ποινικός νόμος αυτός που προσδιορίζει το έγκλημα, αλλά το έγκλημα προσδιορίζει τον ποινικό νόμο. Ακόμη, η στέρηση κάποιων ατόμων από βασικά ανθρώπινα δικαιώματα όπως για παράδειγμα τροφή και εργασία, γι' αυτούς αποτελεί έγκλημα. Απόρροια αυτής της θέσης είναι ότι έγκλημα αποτελεί η επιβολή ή διατήρηση καταστάσεων που οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα όπως για παράδειγμα ο ιμπεριαλισμός, ο ρατσισμός, η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Σύμφωνα λοιπόν

με τα παραπάνω, τα άτομα που ως τώρα χαρακτηρίζονταν ως «εγκληματίες», αποτελούσαν τα θύματα, και αντίθετα, «εγκληματίες» εκείνοι που ως τώρα του έδιναν αυτόν τον χαρακτηρισμό.

Τέλος, σύμφωνα με τους εν λόγω θεωρητικούς, αυτό που προτείνουν σαν λύση είναι η επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας μέσα από την κατάρρευση των πολιτικών συστημάτων εκείνων που τροφοδοτούν τις σχέσεις εκμετάλλευσης (Αλεξιάδης, 1996).

Αυτό λοιπόν που μπορούμε να πούμε συμπερασματικά για την εγκληματολογία της Κοινωνική Αντίδρασης είναι ότι έχει στρέψει το ενδιαφέρον της, σε τελείως διαφορετικές κατευθύνσεις από τις θεωρίες τις οποίες αναπτύξαμε παραπάνω, ψάχνοντας τις αιτίες του εγκλήματος μέσα στην ίδια την κοινωνία.

Κεφάλαιο III

ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Θεωρητικές προσεγγίσεις

Σύμφωνα με τους Gilbert και Gugler (Gilbert και Gugler, 1992) η οικονομική ανάπτυξη ευνοεί ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Υπάρχουν δηλαδή περιοχές ή ολόκληρες πόλεις οι οποίες ελκύουν κεφάλαια και πληθυσμό περισσότερο από άλλες. Αν και το γεγονός αυτό έχει να κάνει με το οικονομικό σύστημα μιας περιοχής - παρατήρηση που απαιτεί μια πιο δομική ανάλυση - γενικότερα μπορούμε να πούμε ότι συγκεκριμένες περιοχές ταυτίζονται με συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες. Οι περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες παρουσιάζουν μεγάλες διαφοροποιήσεις τόσο όσον αφορά τα προσωπικά εισοδήματα όσο και στο πώς κατανέμονται γεωγραφικά αυτά τα εισοδήματα. Γι' αυτό και παρατηρούνται χαμηλού εισοδήματος ομάδες σε ανεπτυγμένες χώρες αλλά και το αντίστροφο.

Οι παραπάνω παρατηρήσεις σύμφωνα πάντα με τους ίδιους μπορούν να αναλυθούν με βάση δύο γνωστές θεωρίες που συχνά συναντάμε στη βιβλιογραφία που αφορά στην Ανάπτυξη (Wallerstein 1974, Wolf 1982, Asad 1987, Gardner and Lewis 1996). Η πρώτη είναι η λεγόμενη θεωρία Κέντρου και Περιφέρειας σύμφωνα με την οποία τα κέρδη και το κεφάλαιο που συσσωρεύονται από την παραγωγική διαδικασία στις αναπτυσσόμενες χώρες (Περιφέρεια), μεταφέρονται στη Δύση (Κέντρο). Με άλλα λόγια ο πλούτος που παράγεται στον Τρίτο Κόσμο πηγαίνει στο Βορρά. Η δεύτερη θεωρία, η Νέο-Μαρξιστική όπως την ονομάζουν, υποστηρίζει ότι όχι μόνο υπάρχουν διαφορές μεταξύ Κέντρου και Περιφέρειας αλλά υπάρχουν διαφορές και μέσα στην ίδια την Περιφέρεια. Όπως χαρακτηριστικά υποστηρίζουν οι θεωρητικοί αυτής της σχολής τα λίγα κέρδη που μένουν στην περιφέρεια δεν τα καρπώνονται όλοι αλλά μια «ελίτ» του Τρίτου Κόσμου.

Ο όρος υποβαθμισμένη περιοχή αναφέρεται σε μία περιοχή που βρίσκεται στα πρόθυρα εγκατάλειψης με ερειπωμένα κτίρια ή μία περιοχή που κατοικείται κυρίως από πληθυσμούς με χαμηλό εισόδημα. Ο δεύτερος ορισμός μας απασχολεί ιδιαίτερα γιατί

εμπεριέχει και τον παράγοντα φτώχεια. Η σύνδεση αυτή εξηγείται ως εξής: Βασικό στοιχείο του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού είναι οι συνθήκες στέγασης. Ανάλογα με το εισόδημα ενός ατόμου ή μιας οικογένειας επιλέγεται και η περιοχή στην οποία θα εγκατασταθεί. Όμως όσο πιο φτηνό είναι το ενοίκιο τόσο πιο υποβαθμισμένη είναι η περιοχή. Άρα η φτώχεια και η υποβάθμιση είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Τα κριτήρια υποβάθμισης μια περιοχής όμως ποικίλουν. Άλλοτε εξαρτάται από την γειτνίαση της με κάποια βιομηχανική μονάδα και άρα είναι περιβαλλοντικά υποβαθμισμένη¹, άλλοτε επειδή σ' αυτήν την περιοχή υπάρχει δυσμενής πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και άλλοτε γιατί κατοικείται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Καράγιωργας κ.α., 1999).

Σχετικά με το τελευταίο σημείο η Saskia Sassen στο βιβλίο που εξέδωσε το 2001 με τίτλο "The Global City: New York, London, Tokyo" αναφέρει ότι οι μετανάστες των μεγάλων αυτών μητροπολιτικών πόλεων του ανεπτυγμένου κόσμου ή όπως φαίνεται και από τον τίτλο του βιβλίου της «Παγκόσμιων Πόλεων» κατοικούν σε περιοχές γύρω από το κέντρο της πόλης στις οποίες συναντάμε μεγάλα ποσοστά φτώχειας και ανεργίας². Ομοίως, η Σήλια Νικολαΐδου (Νικολαΐδου, 1993) στο βιβλίο της «Η κοινωνική οργάνωση του Αστικού Χώρου» αναφέρει οι δυτικές καπιταλιστικές κοινωνίες χωρίς να δώσουν καμία σημασία στις κοινωνικές επιπτώσεις που θα είχαν οι επιλογές για τεχνολογική ανάπτυξη οδήγησαν μεγάλες μάζες της ανθρωπότητας στην φτώχεια και στην εξαθλίωση. Όπως γράφει, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παρατηρείται μεγάλη αύξηση του πληθυσμού στις μεγαλουπόλεις με αποτέλεσμα η δόμηση αυτών των πόλεων να ξεφύγει πέρα από κάθε προδιαγραφή. Αυτό είχε σαν συνέπεια να επηρεάζει περισσότερο τις κοινωνικά ασθενέστερες ομάδες, οι οποίες οδηγούνται στον κοινωνικό

¹ Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι η περιβαλλοντική υποβάθμιση ταυτίζεται με τον τρόπο ανάπτυξης αλλά και με τις αντιθέσεις και διαφορές που εκείνη δημιουργεί στις κοινωνικές ομάδες. Σύμφωνα με τον Μολυβιάτη (1997) η περιβαλλοντική υποβάθμιση είναι ένα πολιτικό πρόβλημα του οποίου η λύση προκύπτει μέσα από την οργάνωση της κοινωνίας και τον καταμερισμό της εργασίας.

² Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί και η προσέγγιση των Gut and King που διαχωρίζει τις μεγαλουπόλεις σε παλιές και νέες βιομηχανικές πόλεις καθώς επίσης σε πόλεις που παρέχουν διοικητικές υπηρεσίες και τέλος σε πόλεις που παρέχουν υπηρεσίες πρόνοιας. Αυτό που τονίζουν στο βιβλίο τους "The State and the City" (1987) είναι ότι το λάθος που έκανε το κράτος στις παλιές βιομηχανικές πόλεις ήταν οι αποφάσεις που επέτρεπαν στον ιδιωτικό τομέα να καθορίσει την μοίρα αυτών των πόλεων. Επίσης υπογραμμίζουν ότι το κράτος έχει συμφέρον να βοηθήσει την ανάπτυξη αυτών των πόλεων έτσι ώστε να μην ερημώσουν.

αποκλεισμό μέσα από την αδυναμία τους να μπορέσουν ν' αντεπεξέλθουν σ' αυτές τις συνθήκες διαβίωσης. Παρουσιάζονται προβλήματα ένταξης σε κοινωνικές ομάδες όπως είναι οι μετανάστες, πρόσφυγες, λαθρομετανάστες κ.α. Παρ' όλ' αυτά όμως οι άνθρωποι επιμένουν να εγκαταλείπουν την ύπαιθρο και να κατευθύνονται στις μεγαλουπόλεις με απώτερο σκοπό την εύρεση εργασίας.

Έρευνες και Κοινοτικά Προγράμματα για τις υποβαθμισμένες περιοχές

Το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης αποτελεί τη σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης μελετών / έργων που σχετίζονται με την πολεοδομική και χωροταξική οργάνωση της χώρας. Η χρηματοδότηση αυτή γίνεται μέσω των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) και του επιχειρησιακού Προγράμματος για το Περιβάλλον (ΕΠΠΕΡ) (www.sepox.gr, 28.02.2006).

Ένα από τα πιλοτικά προγράμματα που υλοποιούνται σε δήμους και αφορά την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης είναι το πρόγραμμα HABITAT. Στόχος του είναι η εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για την πολεοδομία και χωροταξία καθώς και την πολιτική για την βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη. Οι δράσεις του αφορούν πρώτον την «χωροταξία – πολεοδομία» και δεύτερον τις «αναπλάσεις στο δομημένο περιβάλλον». Στο δεύτερο μέτρο της δράσεως εντάσσεται ακόμα ένα πιλοτικό πρόγραμμα το οποίο εφαρμόζεται σε 60 δήμους της Ελλάδας με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο των αρχών της HABITAT II Agenda (www.minenv.gr, 05.03.2006).

Ένα άλλο πρόγραμμα είναι η Κοινοτική Πρωτοβουλία Urban που αφορά την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση πόλεων έτσι ώστε να προωθηθεί η αειφόρος αστική ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα οι στόχοι της πρωτοβουλίας αυτής περιλαμβάνουν την προώθηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής ιδιαίτερα καινοτόμων στρατηγικών για την κοινωνικο-οικονομική ανάπλαση μικρών και μεσαίων πόλεων και υποβαθμισμένων περιοχών καθώς και την προώθηση και ανταλλαγή γνώσης και εμπειριών σε θέματα αναπλάσεων και αειφόρου αστική ανάπτυξης στην Ε.Ε.. Για την

περίοδο 2000 – 2006 εφαρμόζεται το Urban II και συγκεκριμένα για τις πόλεις του Περάματος, Κομοτηνής και Ηρακλείου (www.urban.gr/gr, 02.03.2006).

Στο πλαίσιο αυτού το προγράμματος είχε ενταχθεί και το υποπρόγραμμα «ΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ» το 1995, στόχος του οποίου ήταν η αναβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, διαμέσου της ανάπλασης της περιοχής επέμβασης των τεσσάρων Δήμων κατά μήκος του ρέματος του Δενδροποτάμου.

Για την περιοχή της έρευνας μας, να σημειώσουμε την πρόταση για αναβάθμιση της Επάνω Σκάλας μέσω του προγράμματος “ΗΡΑΚΛΗΣ” με σκοπό την ανάδειξη της σημασίας και του χαρακτήρα της περιοχής. Συγκεκριμένα, η πρόταση αυτή επιδίωκε την αναβάθμιση της παραλιακής ζώνης στο βόρειο τμήμα της πόλης με επανακαθορισμό των χρήσεών της και ταυτόχρονα του τρόπου οργάνωσής της, έτσι ώστε να αποτελέσει τμήμα ενός εύκολα οικειοποιήσιμου δημόσιου χώρου. Η διερεύνηση των δυνατοτήτων ενίσχυσης των λιμενικών δραστηριοτήτων αναψυχής και τουρισμού, με κατάλληλη διαμόρφωση της ακτής στην ίδια περιοχή, θα συνέβαλε θετικά σ’ αυτήν την κατεύθυνση. Πρωταρχικός σκοπός της πρότασης αυτής, ήταν η ανάδειξη του ιστορικού χαρακτήρα της περιοχής της Επάνω Σκάλας. Στα γενικά της χαρακτηριστικά, πέραν των ειδικών της στοιχείων σχετικά με την τυπικότητα και τη λειτουργικότητα, η πρόταση επιθυμεί να απλοποιήσει μια μέθοδο ή, μάλλον, μια τάση στην πολεοδομική και χωροθετική μελέτη. Αυτή η συμπεριφορά μπορεί να συνοψιστεί σε λίγα προγραμματικά σημεία (ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, 1997):

- Συσχέτιση πολεοδομικής και χωροθετικής μελέτης, μεταξύ κλίμακας της τοποθεσίας και αρχιτεκτονικής κλίμακας, αλλά, ταυτόχρονα, και ικανότητα συνδυασμού των διατάξεων και ανάληψη τυπικών στρατηγικών, ικανών να προσαρμοστούν στα προβλήματα που συνεχώς ανακύπτουν.
- Κατανόηση της μελέτης ως εμβολιασμού σε μια υπάρχουσα δομή, διασύνδεση με την ιστορία του τόπου διαμέσου ανάγνωσης των βαθιών του χαρακτήρων παρά διαμέσου τεχνικών ιστορικιστικής μίμησης.
- Προσοχή στους διαισθητικούς χαρακτήρες της μελέτης και στους διαφορετικούς τρόπους και χρόνους εκμετάλλευσης από πλευράς των διαφόρων κοινωνικών πληθυσμών.

- Ικανότητα δημιουργίας σημαντικών φυσιογνωμιών στις διάφορες κλίμακες, από τη γεωγραφική διάσταση σ' εκείνην του αστικού μικροπεριβάλλοντος, διαμέσου ενεργοποίησης εξειδικευμένων μελετητικών τεχνικών μέσων.

Η πρόταση αυτή δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην πόλη ως βάση διαφορετικών πολιτισμών. Αυτές οι διαφορετικότητες δεν επιδέχονται ούτε ομογενοποίηση ούτε διαχωρισμό αλλά διασύνδεση μεταξύ των πλευρών τους.

Γενικότερα να πούμε ότι, τα προγράμματα αυτά προσπαθούν να παρέμβουν σε περιοχές κυρίως στις οποίες κυριαρχούν η αποβιομηχάνιση, η ανεργία, η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής καθώς και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Βασικός στόχος λοιπόν, είναι η βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών με σκοπό πάντα την αναβάθμιση των περιοχών αυτών αλλά και της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους, η οποία επιτυγχάνεται μέσα από την κατασκευή έργων υποδομής.

Χαρακτηριστικό σημείο στην πρόταση για την αναβάθμιση της Επάνω Σκάλας είναι η προσπάθεια ανάδειξης του ιστορικού χαρακτήρα της περιοχής η οποία θα επιτευχθεί μέσα από την ανάπλαση και αναστήλωση της περιοχής.

Κεφάλαιο IV

ΕΡΕΥΝΑ

Θεωρητικό Μοντέλο

Αναφερθήκαμε παραπάνω στα θεωρητικά μοντέλα της εγκληματολογίας. Κάποιες θεωρίες, όπως είπαμε, τονίζουν τους ατομικούς παράγοντες, κάποιες συνδέουν το περιβάλλον, μέσα στο οποίο ζει και δρα ο άνθρωπος με το φαινόμενο της εγκληματικότητας και κάποιες κάνουν λόγο για την ίδια την κοινωνία και τον τρόπο λειτουργίας της. Οι τελευταίες αναπτύσσονται μέσα στη θεωρία της εγκληματολογίας της Κοινωνικής Αντίδρασης, καθώς και μέσα στις μαρξιστικές θεωρίες, οι οποίες στρέφουν το ενδιαφέρον τους σε άλλες κατευθύνσεις, ψάχνοντας τις αιτίες του εγκλήματος μέσα στην ίδια την κοινωνία. Σ' αυτό εδώ το σημείο, θέλουμε να επικεντρώσουμε κι εμείς το ενδιαφέρον μας.

Καταρχήν, να σημειώσουμε ότι πραγματοποιήσαμε αυτή την έρευνα με κύριο στόχο να καταγράψουμε τις αντιλήψεις των κατοίκων για την εγκληματικότητα και πώς εκείνη επηρεάζεται από την εικόνα μιας περιοχής και συγκεκριμένα εδώ για την περιοχή τους. Επίσης, θέλαμε να καταγράψουμε ποια είναι η συμβολή στην εικόνα αυτή, η κατασκευή κάποιων έργων υποδομής. Δηλαδή, μια περιοχή η οποία είναι πλήρης από σημαντικά έργα υποδομής, συμβάλλουν στο να νιώθει καλά ο κάτοικος της περιοχής αυτής και κατ' επέκταση να νιώθει ασφαλής;

Μια γενικότερη άποψη είναι ότι παρατηρούνται περιοχές, οι οποίες κατοικούνται από άτομα με χαμηλό εισόδημα, δηλαδή με χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο, οι οποίες από πολλούς χαρακτηρίζονται περιοχές – πηγές εγκληματικότητας. Ισχύει όμως κάτι τέτοιο; Αυτό που εμείς θέλουμε ν' αναρωτηθούμε (και το οποίο έρχεται σε αντίθεση με πορίσματα των Shaw και Mackay από την Σχολή του Σικάγο) είναι αν και η περιοχή της Επάνω Σκάλας θεωρείται υποβαθμισμένη με πιθανή την εμφάνιση της εγκληματικότητας, οι κάτοικοί της νιώθουν ασφάλεια στην περιοχή τους. Αυτό το οποίο μελετάμε εμείς, είναι η αναπαράσταση της εγκληματικότητας, η οποία θέλουμε ν' αποδείξουμε αν και πόσο επηρεάζεται από την αναπαράσταση της περιοχής.

Μια βασική υπόθεση εργασίας μας είναι το ότι αν κάποιος έχει μια καλή εικόνα για την περιοχή του, τότε θα νιώθει ασφαλής στην περιοχή αυτή. Το ίδιο βέβαια θέλουμε να μελετήσουμε και στην αντίθετη περίπτωση, όταν κάποιος δεν έχει καλή εικόνα για την περιοχή του, αν κλονίζεται το αίσθημα ασφάλειας.

Μια δεύτερη υπόθεση εργασίας είναι, πόσο συμβάλλει στην εικόνα αυτή η κατασκευή έργων υποδομής. Σε περιοχές που έχουνε γίνει περισσότερα έργα υποδομής ή που πιστεύουν ότι έχουν γίνει, νιώθουν οι κάτοικοι μεγαλύτερη ασφάλεια;

Στις παραπάνω υποθέσεις εργασίας είμαστε επηρεαζόμενοι από τις θεωρίες της Νέας Εγκληματολογίας, οι οποίες υποστηρίζουν ότι κανένας άνθρωπος δεν είναι εγκληματίας πριν χαρακτηριστεί έτσι και ότι οι θεσμοί του επίσημου κοινωνικού ελέγχου λειτουργούν με τέτοιο τρόπο καθοδηγούμενοι από την κυρίαρχη κοινωνική τάξη δείχνουνε έτσι την ανισότητα λειτουργίας τους, θα λέγαμε ότι το πρόβλημα της εγκληματικότητας είναι κοινωνικά σχετικό. Ποιος ορίζει τους νόμους; Πώς τους ορίζει;

Για να γίνουμε κατανοητοί ας φέρουμε ένα παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι στο πλαίσιο ενός ποδοσφαιρικού αγώνα μια ομάδα νεαρών οργανωμένων φιλάθλων προβαίνει σε πράξεις βανδαλισμού και βίαιες συγκρούσεις με άλλα άτομα και την αστυνομία με αποτέλεσμα εκτεταμένες υλικές ζημιές. Ένας συγκρουσιακός κοινωνιολόγος θα έδινε έμφαση στο γεγονός ότι ένα τέτοιο θέμα θα μονοπωλούσε το ενδιαφέρον του επίσημου κράτους. Τα ΜΜΕ και τα έντυπα, ειδησεογραφικά μέσα, οριοθετούν με τέτοια πράξη, αντί για άλλες που είναι πραγματικά επικίνδυνες για το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού (π.χ. εργατικά ατυχήματα, ανεργία, μόλυνση του περιβάλλοντος). Αυτό συμβαίνει σκόπιμα γιατί έτσι εξυπηρετούνται τα συμφέροντα της κυρίαρχης κοινωνικής ομάδας. Με αποτέλεσμα η ενασχόληση επιστημόνων και κρατικών λειτουργών με θέματα σχεδιασμού αντεγκληματικής πολιτικής για νέους χούλιγκανς θα οδηγήσει σε περαιτέρω στιγματισμό και περιθωριοποίηση ατόμων που προέρχονται από κατώτερα κοινωνικά στρώματα (Γεωργούλας, κ.α, 2006). Σύμφωνα λοιπόν με όλα τα παραπάνω, θα λέγαμε ότι το έγκλημα είναι μια κοινωνική κατασκευή.

Κρίσιμη στην παραπάνω ανάλυση είναι η έννοια του όρου του φόβου θυματοποίησης δηλαδή του φόβου του εγκλήματος. Σε συλλογικό επίπεδο αφορά την έλλειψη δημόσιας ασφάλειας. Περιγράφει μία κατάσταση, στην οποία επικρατεί το συναίσθημα της

ανησυχίας και ανασφάλειας. Παρατηρείται ότι όσο αυξάνεται η εγκληματικότητα, τόσο μειώνεται το συναίσθημα της δημόσιας ασφάλειας και αντίστροφα.

Σε ατομικό επίπεδο, ο φόβος θυματοποίησης μεγαλώνει όσο αυξάνεται η εγκληματικότητα στον περίγυρό του (Αλεξιάδης, 1996). Εμείς όμως πιστεύουμε ότι ο φόβος θυματοποίησης έχει σχέση όχι τόσο με την εγκληματικότητα αλλά με την εικόνα της περιοχής και αυτό θα προσπαθήσουμε να ερευνήσουμε.

Σ' αυτό το σημείο θα αναφερθούμε και στον ρόλο που παίζουν τα ΜΜΕ και στα πρότυπα τα οποία προβάλλουν. Είναι ίσως ο σημαντικότερος παράγοντας ο οποίος οδηγεί, μέσα από τον τρόπο που προβάλλει πράγματα και καταστάσεις, τον φόβο στα όρια τόσο της συλλογικής όσο και της ατομικής υστερίας. Και αυτό γιατί είναι γνωστό πόσο επηρεάζεται η κοινή γνώμη από τα ΜΜΕ, τα οποία προκειμένου να πετύχουν κάποιους στόχους, είτε οικονομικούς, είτε πολιτικούς, είτε για αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης ακόμα, παρουσιάζουν συμβάντα με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να καλλιεργούν τον φόβο όλο και περισσότερο.

Η δραματοποιημένη παρουσίαση θεμάτων βίαιης εγκληματικότητας προσδίδει συγκινησιακό χαρακτήρα στα θέματα αυτά, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην αύξηση του φόβου και της ανασφάλειας στον κοινό αποδέκτη παρόμοιων μηνυμάτων. Οι σχετικές έρευνες, διαπίστωσαν ότι όσοι πολίτες επιδεικνύουν περισσότερο τιμωρητικές στάσεις και επιζητούν αυστηροποίηση της επίσημης κοινωνικής αντίδρασης απέναντι στους δράστες αξιόποινων πράξεων, έχουν υπόψη τους βαριές μορφές εγκλημάτων και 'επικίνδυνους εγκληματίες' (Y. Brillou, 1984: 487).

Παρουσίαση της έρευνας

Το ερευνητικό αντικείμενο

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο – Δεκέμβριο του 2005 και το ερευνητικό αντικείμενο εστιάστηκε στην αναπαράσταση της εγκληματικότητας σε μία περιοχή της Μυτιλήνης και συγκεκριμένα στην Επάνω Σκάλα. Σε δεύτερη φάση ακολούθησε η σύγκριση με άλλη περιοχή της Μυτιλήνης, την οποία ονομάσαμε «συνοικία ελέγχου», την Χρυσομαλλούσα.

Εξετάστηκαν πιο συγκεκριμένα, η αναπαράσταση του εγκλήματος γενικά, η αναπαράσταση του εγκλήματος στην Μυτιλήνη, η αναπαράσταση της περιοχής καθώς και ο φόβος θυματοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό ανιχνεύθηκαν, επίσης οι απόψεις των κατοίκων των περιοχών αυτών σχετικά με την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας, με την πρόληψη του εγκλήματος, με την ασφάλεια των περιοχών τους, αλλά και για τον ρόλο των έργων υποδομής σε μία περιοχή.

Όλα βέβαια τα παραπάνω μελετήθηκαν στη βάση των διαφοροποιήσεων οι οποίες προκύπτουν από τα ατομικά χαρακτηριστικά του δείγματος όπως είναι: φύλο, ηλικία, επάγγελμα, οικογενειακή κατάσταση, μορφωτικό επίπεδο και χρόνια διαμονής στην περιοχή.

Οι περιοχές της έρευνας

Ιστορικά στοιχεία της Επάνω Σκάλας

Η περιοχή που μελετήσαμε και στην οποία πραγματοποιήσαμε το ένα μέρος της έρευνας μας είναι η Επάνω Σκάλα. Γι' αυτό το λόγο θεωρήσαμε σημαντικό να αναφέρουμε κάποια ιστορικά, τα σημαντικά κυρίως, στοιχεία της περιοχής. Αν ανατρέξει κάποιος σε παλαιότερα συγγράμματα θα διαπιστώσει ότι η ύπαρξη της περιοχής υφίσταται από τα αρχαία χρόνια. Γεωγραφικά, η Επάνω Σκάλα βρίσκεται στη βόρεια πλευρά της πόλης της Μυτιλήνης. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν την αναδρομή μας από το παλαιότερο κομμάτι της πόλης, την αγορά, και συγκεκριμένα από την Μητρόπολη προς την περιοχή της Επάνω Σκάλας. Στην συγκεκριμένη περιοχή η Ερμού στέγαζε την τουρκική αγορά, η

οποία αποτελείται από μικρομάγαζα, όπως για παράδειγμα παλαιοπωλεία και μικρά καφεενεδάκια, κάποια από τα οποία διατηρούνταν μέχρι πρόσφατα, υποδηλώνοντας έτσι το στίγμα της παλιάς πόλης με αναμνήσεις γεμάτες από το παρελθόν της Μυτιλήνης, της μεσαιωνικής πόλης, της τουρκοκρατίας, των αρχών του αιώνα μας (Αξιώτης, 1992).

Στη σημερινή οδό Αδραμυττίου όπου ανηφορικά ο δρόμος βγάζει στο δρόμο του κάστρου, είναι σήμερα χτισμένα τα σπίτια της Επάνω Σκάλας. Λίγο βορειότερα του τζαμιού (στην οδό Ντικελί), είναι ένα σχολείο, το οποίο παλαιότερα στέγαζε το τούρκικο νοσοκομείο και στη συνέχεια, γύρω στο 1936, με την ανταλλαγή πληθυσμού, εγκαταστάθηκε εκεί το νοσοκομείο των προσφύγων.

Εικόνα 1: Γενί Τζαμί

Απέναντι από το Γενί Τζαμί (βλ. Εικόνα 1), προχωρώντας μέσα στο στενό που οδηγεί στην εκκλησία του Αγίου Ευδόκιμου, δεξιά του δρόμου υπάρχει το μεγάλο τούρκικο λουτρό της αγοράς (βλ. Εικόνα 2), κτισμένο όπως και το Γενί Τζαμί από τον Κουλαξίδη την ίδια εποχή (ο.π).

Εικόνα 2: Τούρκικο Λουτρό

Στην οδό Καραβαγγέλη συναντάμε το σημερινό 8^ο δημοτικό σχολείο, στου οποίου τη θέση ήταν κτισμένο το κονάκι του Ισμαήλ πασά Κουλαξίδη με χαρακτηριστικό του τον τεράστιο σε έκταση κήπο του που έφθανε μέχρι το λουτρό της αγοράς, κτίριο το οποίο το 1912 στέγασε τμήμα του ελληνικού στρατού (ο.π).

Κεντρικά στην πλατεία της Επάνω Σκάλας, όπου βρίσκονται σήμερα οι υπηρεσίες του ΙΚΑ, το 1929 κτίστηκαν τα κτίσματα της Προσφυγικής Αγοράς. Στη συμβολή της οδού της Μικράς Ασίας και Αδραμυττίου βρισκόταν το μεγάλο σπίτι του Χαλίμ Βέη (τελευταίος από τους πέντε γιους του Ισμαήλ πασά), το οποίο σήμερα έχει ανακαινιστεί και αξιοποιείται σήμερα από τον Δήμο σαν πινακοθήκη (ο.π).

Στο δρόμο που περνάει μέσα από το κάστρο θα δει κανείς σήμερα κάτι ερειπωμένα σπίτια. Το 1902 υπήρχαν εκεί 80 περίπου τούρκικα σπίτια, όπου στη συνέχεια στεγάζανε τους οίκους ανοχής μέχρι το 1986 που αποφασίστηκε το κλείσιμο τους (Αξιώτης, 1992). Το κάστρο της Μυτιλήνης (βλ. Εικόνα 3) είναι από τα μεγαλύτερα της Μεσογείου και για το κτίσιμο του χρησιμοποιήθηκαν μέλη από παλαιότερα κτίσματα των αρχαιότερων χρόνων. Η πρώτη οικοδόμηση πιθανολογείται πως έγινε από την

εποχή του Ιουστινιανού, στη συνέχεια ενισχύθηκε το 1373 από τον Γενοβέζο Φραγκίσκο Γατελούζο και συμπληρώθηκε στα χρόνια της τουρκοκρατίας (Τουριστική Μυτιλήνη, 2004).

Εικόνα 3: Κάστρο Μυτιλήνης

Δεν μπορούμε βέβαια να μην αναφερθούμε ίσως στο σήμα κατατεθέν της περιοχής που είναι το λιμάνι της Επάνω Σκάλας (βλ. Εικόνα 4). Κατά την αρχαιότητα ήταν το μεγαλύτερο οργανωμένο λιμάνι της νήσου Λέσβου. Βρίσκεται κάτω από τα τείχη του κάστρου, μέρος των οποίων αποτελεί ακόμα κομμάτι της περιφέρειας του λιμανιού. Σήμερα το λένε λιμάνι της «Απάνω Σκάλας», μιας και όλη η περιοχή πήρε την ονομασία αυτή από το βόρειο, το «επάνω» λιμάνι (Μαλινός, 1999:70). Τα ερείπια του διακρίνονται εύκολα μέχρι και σήμερα. Λέγεται ότι είχε πυθμένα πλακόστρωτο έτσι ώστε να μην μπορούν να αγκυροβολήσουν τα εχθρικά πλοία (Τουριστική Μυτιλήνη, 2004).

Το λιμάνι σήμερα δεν χρησιμοποιείται. Ο δρόμος που βρίσκεται μπροστά του είναι διπλός και επί τουρκοκρατίας ονομαζόταν «Πλατύς Δρόμος – Γιασί Γιολ». Εκεί βρίσκεται από το 1984 και το άγαλμα της Μικρασιάτισσας Μάνας. Σε αυτή την περιοχή βρίσκονταν και τα Σφαγεία, μέχρι το 1988 – 1990 που κλείσανε (Αξιώτης, 1992).

Εικόνα 4: Λιμάνι Επάνω Σκάλας

Στην περιοχή που οδηγεί και στην έξοδο της πόλης βρίσκεται το αρχοντικό του Γεωργιάδη, το οποίο μία εποχή στέγαζε το Στρατιωτικό Νοσοκομείο. Το 1880 ο Γεωργιάδης κτίζει ελαιοτριβείο και κυλινδρόμυλους, γίνεται ομόρρυθμος Εταιρεία και προστίθενται νηματουργείο, βαφείο, υφαντουργείο και μακαρονοποιεία. Το 1924 το παίρνει ο Καλαμάρης, εξού και το όνομα με το οποίο είναι γνωστή η περιοχή σήμερα (βλ. Εικόνα 5). Τότε ήταν η 20^η ανώνυμη εταιρεία σε πανελλήνια κατάταξη που το 1947 απασχολούσε 700 άτομα στις υπηρεσίες της (ο.π).

Εικόνα 5: Το 'Καλαμάρι'. (Πίσω του διακρίνεται το εργοστάσιο της ΔΕΗ.)

Αυτά είναι τα σημαντικότερα ιστορικά στοιχεία της περιοχής, αν αναλογιστεί κάποιος βέβαια ότι ταυτόχρονα μιλάμε για τη συνοικία η οποία στέγασε και ανάθρεψε μία ολόκληρη προσφυγική γενιά για τόσα χρόνια. Σήμερα, η εικόνα που παρουσιάζει η Επάνω Σκάλα είναι η εξής: αποτελείται από κατοικίες, κυρίως μικρού μεγέθους, με αυλές ή περιβόλια, ανάμεσα στα οποία παρεμβάλλονται μεγαλύτερα σε όγκο σπίτια. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι ότι αντί για τυπικά τετράγωνα, κατά κανόνα υπάρχουν «οικοδομικές νησίδες». Αυτή η φαινομενική αταξία προσφέρει διαφορετικά επίπεδα «ανάγνωσης» της περιοχής: μπροστά οι οικοδομές που βλέπουν στο δρόμο, με αυλές και μικρούς κήπους συχνά ανάμεσα τους, πιο πίσω οπτικές φυγές με ανοίγματα με δέντρα και μισοκρυμμένα κτίσματα (ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, 1997).

Κοινωνικά στοιχεία της Επάνω Σκάλας

Πέρα όμως από τα ιστορικά στοιχεία της περιοχής που αναφέραμε παραπάνω, αξίζει να αναφερθούμε και στην ύπαρξη ενός εξωραϊστικού και εκπολιτιστικού συλλόγου στην περιοχή. Είναι ένας σύλλογος αποτελούμενος από κατοίκους της Επάνω Σκάλας και η ίδρυσή του χρονολογείται από το 1981. Βασικός στόχος του συγκεκριμένου συλλόγου είναι η αξιοποίηση και η ανάπλαση της περιοχής. Εδώ και 25 χρόνια προσπαθεί για την επίλυση των προβλημάτων της περιοχής, όπως για παράδειγμα της απομάκρυνση της ΔΕΗ. Σημαντικό εργαλείο στα χέρια του συλλόγου, είναι και η έκδοση μιας εφημερίδας, όπου από το 1983 έως και το 2002 έχει βγάλει 5 φύλλα. Μέσα από αυτή τη δράση, ο σύλλογος απαριθμεί κάποια έργα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, όπως για παράδειγμα, η ανάπλαση του Λουτρού, η ανάπλαση των παλιών οίκων ανοχής, οι στερεωτικές εργασίες των τοίχων στο Γενί –Τζαμί, καθώς και το Νηπιαγωγείο στο Κιόσκι. Σημαντικό στοιχείο είναι και η αναφορά των έργων που προβλέπονται να γίνουν όπως η ανάπλαση του πάρκου στο ΙΚΑ καθώς και του Αγ. Ευδόκιμου, τα παλιά Σφαγεία να γίνουν Ναυτικό Μουσείο, όπως επίσης ο πρώην Αστυνομικός σταθμός να γίνει σχολείο 2^{ης} Ευκαιρίας καθώς και η ανακατασκευή του παραλιακού δρόμου προς το Καλαμάρι.

Ιστορικά στοιχεία της Χρυσομαλλούσας

Η Χρυσομαλλούσα είναι η περιοχή στην οποία πραγματοποιήσαμε το δεύτερο μέρος της έρευνας μας. Όπως και στην Επάνω Σκάλα, έτσι και εδώ, κρίναμε σκόπιμο να αναφερθούμε στα σημαντικότερα ιστορικά στοιχεία της περιοχής. Είναι μία περιοχή, η οποία ανήκει στην νέα πόλη, αποτελώντας ίσως από τα τελευταία νότια προάστια της πόλης της Μυτιλήνης. Επομένως η ιστορία της αρχίζει από το 1950 και μετά.

Υπήρχανε βέβαια κάποια κτίσματα, όπως είναι ο πύργος του Θεοδοσιάδη, που χρονολογείται από το 1840. Λίγο πιο κάτω διακρίνει κάποιος την Κοίμηση της Θεοτόκου, τον ενοριακό ναό της περιοχής. Ο σημερινός ναός χτίστηκε το 1887, όπου στη θέση του υπήρχε ένας παλαιότερος, ο οποίος είχε κτισθεί το 1816. Πριν το 1816 υπήρχε ένα ξωκλήσι Της Παναγίας (Αξιώτης, 1992). Σ' αυτήν την περιοχή βρίσκονται και οι πρώτες εργατικές κατοικίες που έγιναν στην πόλη της Μυτιλήνης. Ειδικότερα στην περιοχή της Χρυσομαλλούσας ξεφύτρωναν, αλλά και μέχρι σήμερα κτίζονται, πολυκατοικίες. Η πολεοδόμηση της περιοχής είναι τετραγωνισμένη και αποτελείται από δρόμους, πλατείες και κάποια δεντροφύτευση ανάμεσα τους. Σπάνια πια τα λιγιστά αρχοντικά, τα οποία δείχνουν μια αγνή υποψία της παλιάς της εικόνας (Αξιώτης, 1992:62). Λιγιστά είναι τα ιστορικά στοιχεία της περιοχής, μιας και όπως είπαμε παραπάνω η Χρυσομαλλούσα αποτελεί ένα από τα καινούργια κομμάτια της πόλης.

Το δείγμα

Στο δείγμα μας στην περιοχή της Επάνω Σκάλας αντιπροσωπεύτηκαν αναλογικά, τόσο οι άνδρες (50%) όσο και οι γυναίκες (50%) καθώς επίσης και οι ηλικίες, 30% ανήκαν στην ομάδα ηλικίας 25-34 ετών, 10% στην αντίστοιχη των 35-44 ετών, 30% στην ομάδα των 45-54 ετών, 20% στην ομάδα των 65-74 ετών και 10% στην ομάδα 75-85 ετών. Όσον αφορά στην οικογενειακή κατάσταση, οι περισσότεροι ήταν παντρεμένοι (80%), ενώ οι ανύπαντροι αποτελούσαν το 20%. Το 100% των παντρεμένων είχαν παιδιά.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων διέμενε στην περιοχή πάνω από 30 χρόνια, σε ποσοστό 70%, ενώ το υπόλοιπο 30% κυμαίνεται ανάμεσα στα 10-30 χρόνια διαμονής. Ως προς το επάγγελμά τους, το 20% ήταν έμποροι, το 20% εργάτες-τεχνίτες, το 10% βιοτέχνες, το 10% νοικοκυρές, το 10% συνταξιούχοι και τέλος το 30% δημόσιοι και ιδιωτικοί

υπάλληλοι. Τέλος αναφορικά με το μορφωτικό τους επίπεδο, το 30% διέθετε ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση, το 30% ήταν απόφοιτοι δημοτικής εκπαίδευσης, το 20% απόφοιτοι γυμνασίου και το 20% απόφοιτοι λυκείου.

Όσον αφορά τη δεύτερη περιοχή που πραγματοποιήσαμε την έρευνα μας, την Χρυσομαλλούσα, το δείγμα μας δεν ήταν αντιπροσωπευτικό εφόσον το 90% αποτελούνταν από γυναίκες ενώ μόλις το 10% από άνδρες. Ηλικιακά το 20% ανήκει στην ηλικία των 25-34 ετών, 20% των 35-44 ετών, 20% ανήκει στην ομάδα των 45-54 ετών, 20% στην ηλικία των 55-64 ετών και 20% στην ομάδα ηλικίας 65-75 ετών. Ως προς την οικογενειακή κατάσταση, το 60% ήταν παντρεμένοι, το 20% ανύπαντροι και το 20% χήροι. Από αυτούς το 80% είχαν παιδιά. Από τους ερωτώμενους το 40% διέμενε στην περιοχή πάνω από 30 χρόνια, το 40% από 15-30 χρόνια και το υπόλοιπο 20% από 5-15 χρόνια. Ως προς το επάγγελμα τους ήταν σε ποσοστό 60% δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι και 40% συνταξιούχοι. Αναφορικά με το μορφωτικό τους επίπεδο σε ποσοστό 60% είχαν ανώτερη ή ανώτατη μόρφωση, σε ποσοστό 20% ήταν απόφοιτοι λυκείου και σε ποσοστό 20% απόφοιτοι δημοτικού.

Μεθοδολογικά εργαλεία

Για την πραγματοποίηση του σκέλους της έρευνας μας το οποίο αφορούσε τις στάσεις και αντιλήψεις των κατοίκων των δύο περιοχών (Επάνω Σκάλα-Χρυσομαλλούσα) για την αναπαράσταση του εγκλήματος γενικά και ειδικά, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των συνεντεύξεων. Για να επιλέξουμε το δείγμα μας χρησιμοποιήσαμε το χάρτη των δύο περιοχών πάνω στον οποίο εμφανιζόταν τα οικοδομικά τετράγωνα. Αρχικά αριθμήσαμε τα τετράγωνα αυτά και με την μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας επιλέξαμε το δείγμα μας. Στην συνέχεια πραγματοποιήσαμε τις συνεντεύξεις και προχωρήσαμε στην ανάλυση δεδομένων. Στη φάση αυτή χρησιμοποιήσαμε τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου, η οποία ενδείκνυται για εφαρμογή σε οποιονδήποτε επικοινωνιακό λόγο, συνεντεύξεις στην περίπτωση μας, και η οποία μας βοήθησε να εξετάσουμε το κείμενο στην ολότητα του, να χρησιμοποιήσουμε κατηγορίες για την ταξινόμηση των δεδομένων μας καθώς επίσης και να ποσοτοποιήσουμε χαρακτηριστικά τα οποία εμφανίστηκαν

στο κείμενο μας. Με αυτήν την μέθοδο καταφέραμε να φτάσουμε σε συμπεράσματα τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, τα οποία παραθέτουμε σε επόμενο κεφάλαιο.

Κεφάλαιο V

Ποιοτική ανάλυση των συνεντεύξεων

Επάνω Σκάλα

ΕΣ1

Γυναίκα – έμπορος – έγγαμη – απόφοιτη 3^{ης} Γυμνασίου – 47 ετών – 2 παιδιά- διαμονή 42 χρόνια.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα με βίαιες πράξεις που σημαίνει ότι φοβάται. Πιστεύει ότι η οικογένεια παίζει σημαντικό ρόλο και καθοριστικό στη ζωή των ανθρώπων. Ανησυχεί πάρα πολύ για την εικόνα της εγκληματικότητας όπως παρουσιάζεται σήμερα. Την συνδέει με την ανεργία και την ανέχεια και πιστεύει ότι όσο υπάρχουν αυτά, η εγκληματικότητα θα μεγαλώνει. Θεωρεί ότι η κοινωνία σήμερα είναι αυτή που δίνει λάθος ερεθίσματα, ειδικά στην νεολαία. Για την αστυνομία υποστηρίζει ότι σκόπιμα δεν κάνει κάτι για να διορθώσει αυτή την κατάσταση. Για την Μυτιλήνη πιστεύει ότι σε σχέση με την Αθήνα είναι πιο ασφαλής, και η ζωή των κατοίκων της πιο ήρεμη.

Όσο για την περιοχή της νοιώθει ασφαλής και για αυτό δεν χρησιμοποιεί κάποια μέτρα προστασίας, όπως για παράδειγμα συναγερμό. Άλλωστε ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να φοβάται στην γειτονιά της εφόσον δεν υπήρξε ποτέ κάποιο κρούσμα εγκληματικής πράξης.

Όσον αφορά την αναπαράσταση της περιοχής, θεωρεί ότι η Επάνω Σκάλα είναι μία ήσυχη, ασφαλής περιοχή που κατά την άποψη της προσφέρει καλή ποιότητα ζωής. Και είναι σαφώς υπέρ κατά της άποψης ότι σε περιοχές που κατοικούν άνθρωποι με χαμηλό εισόδημα, υπάρχει αυξημένη εγκληματικότητα.

ΕΣ2

Γυναίκα – έμπορος – έγγαμη – απόφοιτος Δημοτικού – 48 ετών – 2 παιδιά – 30 χρόνια διαμονής.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα με τα ναρκωτικά πιστεύοντας ότι από εκεί ξεκινάνε όλα. Τονίζει το γεγονός της έλευσης των αλλοδαπών στη χώρα μας, συνδυάζοντας το με την αύξηση της εγκληματικότητας σήμερα. Μία αύξηση που την αναγκάζει ιδιαίτερα να ανησυχεί. Θεωρεί ότι η αστυνομία πρέπει να κάνει πράγματα και πρώτα απ' όλα να αυξήσει τα σώματα ασφαλείας και γενικότερα την αστυνόμευση ειδικά στα στέκια της νεολαίας.

Για την περιοχή της συγκεκριμένα, νοιώθει ασφαλής, αλλά όχι όπως παλιά. Πιστεύει ότι ίσως η περιοχή να είναι λίγο πιο επικίνδυνη από άλλες, λόγω του ότι είναι πιο απόμερα, και πιστεύει ότι η διακίνηση των ναρκωτικών είναι μεγαλύτερη.

Αν είχε τώρα μικρά παιδιά, δεν θα τα άφηγε να παίζουν στην γειτονιά διότι νοιώθει μεγάλο φόβο πλέον. Θεωρεί την Επάνω Σκάλα υποβαθμισμένη περιοχή, κυρίως λόγω του εργοστασίου, αλλά είναι σημαντικός επίσης για εκείνη ο κόσμος ο οποίος κατοικεί στην περιοχή. Μπορεί δηλαδή να πιστεύει ότι τα έργα υποδομής μπορεί να αναβαθμίσουν την περιοχή, αλλά όχι και τον κόσμο. Παρόλα αυτά τονίζει ότι η περιοχή κρατάει τα χαρακτηριστικά μιας πολύ παραδοσιακής γειτονιάς, στην οποία γνωρίζονται οι γείτονες μεταξύ τους.

ΕΣ3

Γυναίκα – νοικοκυρά – έγγαμη – απόφοιτος Λυκείου – 36 ετών – 2 παιδιά – 36 χρόνια διαμονής.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα με την αφαίρεση της ανθρώπινης ζωής και τα ναρκωτικά. Ανησυχεί ιδιαίτερα για την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα, κρατώντας όμως επιφυλάξεις για τον ρόλο που παίζουν τα ΜΜΕ στην εικόνα αυτή. Η περισσότερη αστυνόμευση κατά ένα μέρος θα βοηθούσε, σε συνδυασμό όμως με την οικογένεια.

Για την Μυτιλήνη πιστεύει ότι σε σχέση με άλλες πόλεις είναι πιο ασφαλής. Όσο για την περιοχή της πιστεύει ότι το πρόβλημα της εγκληματικότητας είναι σε όλες τις περιοχές το ίδιο. Παρόλα αυτά εκείνη δεν φοβάται και νοιώθει ασφαλής, άλλωστε δεν έχουν υπάρξει κρούσματα στην γειτονιά. Δεν χρησιμοποιεί μέτρα ασφαλείας.

Όσον αφορά την Επάνω Σκάλα, αν και την θεωρεί υποβαθμισμένη, για τον λόγο του ότι είναι αναξιοποίητη και το κράτος δεν έχει δείξει την απαραίτητη προσοχή, πιστεύει ότι

είναι μία ωραία περιοχή, με ωραίο κλίμα. Τονίζει από ιστορικής άποψης κάποια στοιχεία της περιοχής.

Και τέλος, είναι υπέρ της άποψης ότι κάποια έργα υποδομής θα αναβαθμίσουν την περιοχή και θα αλλάξουν τον τρόπο σκέψη ορισμένων.

ΕΣ4

Γυναίκα – βιοτέχνης – έγγαμη – απόφοιτος Λυκείου – 33 ετών – 2 παιδιά – 33 χρόνια διαμονής.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα με εγκλήματα κοινού ποινικού δικαίου, όπως ναρκωτικά και κλοπές. Έχει μια μέτρια ανησυχία για την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα και ειδικότερα για τα ναρκωτικά. Εστιάζει στα ναρκωτικά, σαν μητέρα που είναι, λέγοντας ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι διαφορετικό για να καταπολεμήσει αυτό το φαινόμενο, αλλά υποστηρίζει ότι βάσει σχεδίου είναι όλα αυτά, το συμφέρει να ρίχνει την νεολαία εκεί.

Για τη Μυτιλήνη πιστεύει ότι είναι πιο ασφαλής από την Αθήνα και συγκεκριμένα για την Επάνω Σκάλα, θεωρεί ότι επειδή η περιοχή διατηρεί τα χαρακτηριστικά μιας παλιάς παραδοσιακής γειτονιάς τα πράγματα είναι καλύτερα. Δηλαδή χαρακτηρίζει την περιοχή της ασφαλή και γραφική.

Νοιώθει ασφαλής, αν και έχουν υπάρξει κρούσματα διαρρήξεων στην γειτονιά της και χρησιμοποιεί συναγερμό στο αυτοκίνητο και σκέφτεται να βάλει και στο σπίτι. Πιστεύει ότι η Επάνω Σκάλα προσφέρει καλύτερη ποιότητα ζωής από άλλες περιοχές της Μυτιλήνης. Πιστεύει ότι αν κάνουμε κάποια έργα στην Επάνω Σκάλα θα αναβαθμιστεί και θα αλλάξει τελείως η άποψη του κόσμου.

ΕΣ5

Αντρας – υδραυλικός – έγγαμος – απόφοιτος Δημοτικού – 67 ετών – 4 παιδιά – εγγόνια – 60 χρόνια διαμονής.

Ο συνεντευξιαζόμενος συνδέει την εγκληματικότητα με φασαρίες και με επεισόδια, όπως για παράδειγμα στο γήπεδο. Έχει μία ανησυχία για την γενικότερη εικόνα της

εγκληματικότητας, γιατί πιστεύει ότι σήμερα έχουνε μεγαλώσει οι απαιτήσεις και τα θέλουμε όλα. Το κράτος θα μπορούσε να κάνει πράγματα γιατί είναι η κεφαλή, όπως τονίζει. Για την Μυτιλήνη πιστεύει ότι είναι ασφαλής περιοχή.

Για την Επάνω Σκάλα θεωρεί ότι είναι μία ήσυχη περιοχή και ότι δεν έχει τα χαρακτηριστικά μιας περιοχής που θα προκαλέσει τον οποιοδήποτε να εγκληματήσει μιας και στεγάζει κιόλας το ΙΚΑ. Στην γειτονιά που μένει νοιώθει απόλυτα ασφαλής μιας και δεν έχουν υπάρξει κρούσματα. Δεν παίρνει μέτρα προστασίας, όπως για παράδειγμα συναγερμό. Και τέλος είναι υπέρ της άποψης ότι η κατασκευή και η αξιοποίηση κάποιων κτηρίων θα άλλαζε τελείως η περιοχή.

ΕΣ6

Άντρας – δημόσιος υπάλληλος – έγγαμος – Π. Ε. – 51 ετών – 1 παιδί – 12 χρόνια διαμονής.

Ο συνεντευξιζόμενος συνδέει την εγκληματικότητα και με βίαιες εγκληματικές πράξεις αλλά και με πράξεις κοινού ποινικού δικαίου. Έχει μεγάλη ανησυχία, την οποία την μεταφράζει κυρίως μέσα από τον τομέα της εγκληματικότητας που είναι τα ναρκωτικά. Θεωρεί ότι παλιά τα εγκλήματα ήταν εγκλήματα τιμής, ενώ τώρα είναι πάθους και θυμού. Η αλλαγή αυτή οφείλεται από τα ναρκωτικά μέχρι και τις ιδέες.

Η Μυτιλήνη δεν πιστεύει ότι είναι ασφαλής πόλη γιατί έχουνε γίνει μεγάλες κλοπές, αλλά και ότι στα μελετημένα εγκλήματα δεν έχουνε βρεθεί οι δράστες.

Παρόλα αυτά, στην Επάνω Σκάλα συγκεκριμένα νοιώθει ασφαλής, δεν χρησιμοποιεί μέτρα προστασίας. Πιστεύει ότι η μεγαλύτερη αστυνόμευση θα περιορίσει και άλλα δικαιώματα των ανθρώπων. Ήσυχη περιοχή η Επάνω Σκάλα, αλλά πιστεύει ότι είναι υποβαθμισμένη γιατί της λείπουν βασικά έργα υποδομής και το ΙΚΑ το χαρακτηρίζει βασικό στοιχείο της περιοχής. Είναι υπέρ της άποψης ότι μια περιοχή με τα βασικά έργα υποδομής αλλά και με τις κοινωνικές υπηρεσίες απαρτίζει την εικόνα μιας καλής περιοχής. Σημαντικό για την περιοχή του θεωρεί την ύπαρξη του πανεπιστημιακού αμφιθεάτρου του Παπαρίσβα.

ΕΣ7

Άντρας – συνταξιούχος έμπορος – έγγαμος – απόφοιτος Γυμνασίου – 78 ετών – 2 παιδιά – 70 χρόνια διαμονής.

Ο συνεντευξιαζόμενος συνδέει την εγκληματικότητα με βίαιες εγκληματικές πράξεις. Υπάρχει ανησυχία για την εικόνα σήμερα της εγκληματικότητας, αλλά επηρεαζόμαστε και από τα ΜΜΕ, τα οποία όπως ισχυρίζεται «διαφημίζουν» το έγκλημα. Πιστεύει ότι η μεγαλύτερη αστυνόμευση θα βοηθούσε, έτσι ώστε να μην ξεφεύγει η νεολαία. Όπως επίσης και η εκπαίδευση, η παιδεία που παίρνουν τα παιδιά από το σχολείο.

Για την Μυτιλήνη πιστεύει ότι είναι πολύ ασφαλής σε σχέση με άλλες πόλεις.

Στην Επάνω Σκάλα συγκεκριμένα ισχυρίζεται ότι είναι ήσυχη περιοχή και ασφαλής, αν απομονώσεις κάτι μικροκλοπές που έχουνε γίνει, παρόλα αυτά εκείνος νοιώθει ασφαλής. Σαν περιοχή την χαρακτηρίζει όμορφη και αραιοκατοικημένη. Δεν της έχουνε δώσει όμως παρόλα αυτά ώθηση. Δεν χρησιμοποιεί μέτρα προστασίας.

ΕΣ8

Άντρας – λιμενεργάτης – έγγαμος – απόφοιτος Δημοτικού – 66 ετών – 4 παιδιά – 40 χρόνια διαμονής.

Ο συνεντευξιαζόμενος συνδέει την εγκληματικότητα με βίαιες εγκληματικές πράξεις. Συνδυάζει την αύξηση της εγκληματικότητας σήμερα και με τον ερχομό των αλλοδαπών. Υπάρχει μεγάλη ανασφάλεια σήμερα και διακρίνει μεγάλη διαφορά σε σχέση με παλιά. Επισημαίνει ότι λογικά αυξάνεται η εγκληματικότητα εφόσον επικρατεί τέτοια ανεργία, ανέχεια. Όσο για το κράτος, πιστεύει ότι αν δεν πάρει κάποια μέτρα τα οποία θα εξασφαλίσουν στον κόσμο μία δουλειά σταθερή, τότε δεν πρόκειται η κατάσταση να φτιάξει. Θα πρέπει να δώσει έμφαση στην εκπαίδευση. Πώς να νοιώσεις ασφαλής όταν βλέπεις τους ανώτερους να είναι μπλεγμένοι σε τέτοιες καταστάσεις.

Για την Μυτιλήνη υποστηρίζει ότι δεν είναι ασφαλής περιοχή εφόσον έχουνε γίνει τόσα εγκλήματα και μάλιστα δεν έχουνε βρεθεί οι υπεύθυνοι. Ο ίδιος δεν νοιώθει ασφάλεια.

Συγκεκριμένα για την Επάνω Σκάλα, θεωρεί ότι ναι μεν είναι μία ωραία περιοχή, ίσως και το καλύτερο μέρος του νησιού, αλλά είναι ερειπωμένη και εγκαταλελειμμένη από όλους. Δεν νοιώθει ασφάλεια και γενικά φυλάγεται από τα πάντα όπως τονίζει.

ΕΣ9

Άντρας – χημικός – άγαμος – Π. Ε. – 27 ετών – 17 χρόνια διαμονής.

Ο συνεντευξιαζόμενος συνδέει την εγκληματικότητα με πράξεις κοινού ποινικού κώδικα, δηλαδή κλοπές και ναρκωτικά.

Πιστεύει ότι παλιά τα πράγματα ήτανε πιο δύσκολα, σε σχέση με σήμερα. Δεν ανησυχεί για την εικόνα της εγκληματικότητας σήμερα. Το κράτος κάνει θετικά βήματα, αλλά δεν ξέρει αν επαρκούν.

Σε σχέση με άλλες πόλεις η Μυτιλήνη είναι ασφαλής. Όσο για την Επάνω Σκάλα πιστεύει ότι η περιοχή έχει αναβαθμιστεί, τονίζοντας ότι χτίζονται συνέχεια καινούργια σπίτια που σημαίνει ότι έρχεται στην περιοχή νέος κόσμος. Σαν περιοχή την χαρακτηρίζει γραφική και αραιοκατοικημένη. Νοιώθει ασφαλής, δεν παίρνει μέτρα προστασίας γιατί πιστεύει ότι στη Μυτιλήνη γενικότερα δεν είναι απαραίτητο.

Για τους ανθρώπους της Επάνω Σκάλας να μην πιστεύει ότι το μορφωτικό επίπεδο είναι χαμηλότερο ίσως από κάποιες άλλες περιοχές της Μυτιλήνης, αλλά δεν σημαίνει αυτό ότι και η ποιότητα τους είναι χαμηλότερη.

Και τέλος είναι υπέρ της άποψης ότι η αναβάθμιση της περιοχής μέσω της απομάκρυνσης του εργοστασίου της ΔΕΗ θα αλλάξει πολλά.

ΕΣ10

Γυναίκα – δικηγόρος – Π. Ε. – άγαμη – 26 ετών – 26 χρόνια διαμονής.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα με πράξεις κοινού ποινικού δικαίου. Νοιώθει ότι η εγκληματικότητα αυξάνεται χρόνο με το χρόνο, κλονίζεται το αίσθημα ασφάλειας. Η αστυνομία ξέρει που πρέπει να δώσει προσοχή, αλλά δεν δρα.

Νοιώθει μεγαλύτερη ανησυχία σήμερα στην Μυτιλήνη απ' όσο παλιά, αλλά παρόλα αυτά πιστεύει ότι πρόκειται για μία ασφαλή πόλη μέσα στα γενικότερα πλαίσια.

Όσον αφορά την Επάνω Σκάλα νοιώθει ασφαλής, δεν παίρνει προστατευτικά μέτρα μιας και πρόκειται για μία περιοχή όπως την χαρακτηρίζει με οικογενειακές καταστάσεις.

Τονίζει το φαινόμενο της γειτνίασης που υπάρχει στην περιοχή της.

Χρυσομαλλούσα

X1

Γυναίκα – νηπιαγωγός, δασκάλα – 48 ετών – έγγαμη – 2 παιδιά – Ακαδημία – 23 χρόνια διαμονή.

Όταν ακούει εγκληματικότητα το μυαλό της πηγαίνει σε φόνους και βιασμούς – όχι σε μικροκλοπές. Πιστεύει ότι τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί, διότι έχουν καταρρακωθεί οι αξίες και δυστυχώς ο άνθρωπος έχει γίνει άπληστος και θέλει όλο και περισσότερα. Και σύμφωνα με εκείνη τα πράγματα όσο περνάει ο καιρός θα αγριεύουν.

Την Μυτιλήνη τη θεωρεί, σε σχέση με άλλες, μια ασφαλή πόλη. Συγκεκριμένα στη Χρυσομαλλούσα δεν φοβάται, νοιώθει ασφαλής και για αυτό δεν παίρνει μέτρα προστασίας. Την χαρακτηρίζει πυκνοκατοικημένη και σημειώνει την μεγάλη αλλαγή την οποία η περιοχή έχει υποστεί. Τονίζει ότι οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων είναι ανύπαρκτες, μιας και υπάρχει πλέον τόσος συνωστισμός.

Για την Επάνω Σκάλα θεωρεί ότι οι κάτοικοι της, ένα ποσοστό από αυτούς, τους κατατάσσει στην κατηγορία των περιθωριοποιημένων ατόμων λέγοντας και υπόκοσμο.

Όσο για τον ρόλο της αστυνομίας, πιστεύει ότι το κλειδί στην υπόθεση είναι η πρόληψη. Αν το κράτος παρείχε σωστή εκπαίδευση και μία δουλειά στον κόσμο, τότε σαφώς τα πράγματα θα ήταν καλύτερα.

X2

Γυναίκα – συνταξιούχος – 71 ετών – έγγαμη – 2 παιδιά – Ακαδημία – 30 χρόνια διαμονής.

Πιστεύει ότι η εγκληματικότητα είναι σε έξαρση τα τελευταία χρόνια λόγω αφθονίας και πολλών ανέσεων.

Ανησυχεί για την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα, πράγμα που της δημιουργεί φοβίες. Πιστεύει ότι οι νόμοι δεν είναι αυστηροί ή μάλλον δεν εφαρμόζονται σωστά.

Δεν θεωρεί την Μυτιλήνη ασφαλή πόλη μιας και υπάρχουν και εδώ τόσοι πολλοί λαθρομετανάστες.

Ούτε στην Χρυσομαλλούσα νοιώθει ασφαλής, τονίζοντας τον συνωστισμό που υπάρχει στην συγκεκριμένη περιοχή. Τονίζει ότι παλιότερα το περιβάλλον ήταν πιο φυσικό ενώ τώρα τα πάντα έχουν γίνει πολυκατοικίες. Παρόλα αυτά θεωρεί την Χρυσομαλλούσα το καλύτερο μέρος της πόλης, ίσως μαζί με το Κιόσκι και την Επάνω Σκάλα υποβαθμισμένη.

X3

Γυναίκα – οικιακά και ενοικιαζόμενα δωμάτια – 62 ετών – απόφοιτος δημοτικού – χήρα – 2 παιδιά – 37 χρόνια διαμονής.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα και με φόνους και με κλοπές. Δεν της αρέσει καθόλου η σημερινή κατάσταση γιατί χειροτερεύει η ζωή μας. Παλιότερα τα πράγματα ήτανε πολύ διαφορετικά, δεν φοβότανε να κυκλοφορήσει 2-3 τα μεσάνυχτα, τώρα πάει 7-8 και φοβάται. Το κράτος δεν μπορεί να κάνει τίποτα, αφού έρχονται τόσο ξένοι στη χώρα μας και προκαλούν κακό.

Η Μυτιλήνη δεν είναι ασφαλής αλλά σε σχέση με άλλες πόλεις είναι.

Η Επάνω Σκάλα είναι υποβαθμισμένη γιατί τα παιδιά που μεγαλώνουν σε τέτοιες περιοχές είναι διαφορετικά μιας και επηρεάζονται από τις οικογένειες τους. Υποστηρίζει λοιπόν ότι υπάρχει μεγαλύτερη εγκληματικότητα εκεί διότι οι οικογένειες που ζούνε εκεί δεν λειτουργούν σωστά.

Για την περιοχή της, την Χρυσομαλλούσα, πιστεύει ότι δεν είναι ασφαλής, γιατί υπάρχει μεγάλος συνωστισμός. Υπάρχει αποξένωση στις ανθρώπινες σχέσεις. Την χαρακτηρίζει πυκνοκατοικημένη περιοχή, παρομοιάζοντας την με την Αθήνα. Ενώ την Επάνω Σκάλα, αν εξαιρέσεις το εργοστάσιο της ΔΕΗ, την θεωρεί ωραία περιοχή και τις θυμίζει τις παλιές γειτονιές.

X4

Γυναίκα – καθηγήτρια – 25 χρόνων – άγαμη – Π. Ε. – 15 χρόνια διαμονής.

Η συνεντευξιαζόμενη συνδέει την εγκληματικότητα με βίαιες πράξεις. Ανησυχεί βλέποντας ότι η κατάσταση χειροτερεύει και όσο θα περνάει ο καιρός θα συνεχίζεται μιας και το κράτος δεν κάνει τίποτα το ιδιαίτερο.

Σε γενικές γραμμές η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη,

Εξαρτάται βέβαια και σε ποιες περιοχές κυκλοφορεί κάποιος. Για παράδειγμα, εκείνη φοβάται προς τη Σουράδα που δεν είναι και τόσο φωταγωγημένη σε αντίθεση με το κέντρο. Στην περιοχή της, την Χρυσομαλλούσα, αποφεύγει τα βράδια να περπατήσει μόνη. Την χαρακτηρίζει πυκνοκατοικημένη με ανύπαρκτες ανθρώπινες σχέσεις, λόγω βέβαια του συνωστισμού.

Την Επάνω Σκάλα δεν θα την επέλεγε λόγω εργοστασίου.

Δεν νοιώθει ασφαλής, υπάρχει φόβος. Πιστεύει ότι σε μία πενταετία θα μπορούσε, ειδικά η Χρυσομαλλούσα, να γίνει σαν την Αθήνα.

X5

Ανδρας – λογιστής – απόφοιτος Λυκείου – έγγαμος – 1 παιδί – 44 ετών – 6 χρόνια διαμονής.

Ο συνεντευξιαζόμενος συνδέει την εγκληματικότητα με την ανεργία – με τα πρότυπα που προβάλλονται από τα ΜΜΕ καθώς και με την ανέχεια του κόσμου. Η εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα είναι επικίνδυνη μιας και η πολιτεία δεν μπορεί να οργανωθεί. Ανησυχεί.

Για τη Μυτιλήνη πιστεύει ότι υπάρχει αύξηση της εγκληματικότητας, όχι τόσο όσο στην Αθήνα, αλλά υπάρχει αφού υπάρχει και η σμίλευση του πληθυσμού – αλλά και γιατί τα εισοδήματα εν είναι επαρκή πλέον για μία οικογένεια.

Δεν θεωρεί την Χρυσομαλλούσα επικίνδυνη – την χαρακτηρίζει ότι φτιάχτηκε με τα δεδομένα μιας μεγαλούπολης. Τσιμεντοπεριοχή με έλλειψη στους χώρους αναψυχής – πάρκα.

Για την Επάνω Σκάλα λέει ότι είναι υποβαθμισμένη, για το εργοστάσιο της ΔΕΗ και γιατί είναι αναξιοποίητη. Δεν θα την επέλεγε για να μείνει, μόνο ως λύση ανάγκης λόγω φθηνών ενοικίων. Δεν νοιώθει μεγάλη ανασφάλεια ώστε να οργανωθεί με κάποια μέτρα προστασίας.

ΠΙΝΑΚΕΣ :

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΝΩ ΣΚΑΛΑ	
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ	
Σύνδεση εγκληματικότητας με:	
<ul style="list-style-type: none">• Με βίαιες πράξεις	ΕΣ1, ΕΣ3, ΕΣ6, ΕΣ7, ΕΣ8
<ul style="list-style-type: none">• Με πράξεις κοινού ποινικού δικαίου (κλοπές, ναρκωτικά)	ΕΣ2, ΕΣ4, ΕΣ5, ΕΣ9, ΕΣ10
Πόσο ανησυχούνε για την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα:	
<ul style="list-style-type: none">• πάρα πολύ	ΕΣ1, ΕΣ2,ΕΣ3,ΕΣ8
<ul style="list-style-type: none">• πολύ	ΕΣ5, ΕΣ6, ΕΣ7, ΕΣ8
<ul style="list-style-type: none">• μέτρια	ΕΣ4
<ul style="list-style-type: none">• καθόλου	ΕΣ9
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ	
Πόσο ανησυχούνε για την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα στη Μυτιλήνη:	
<ul style="list-style-type: none">• πάρα πολύ	ΕΣ8
<ul style="list-style-type: none">• πολύ	ΕΣ6
<ul style="list-style-type: none">• μέτρια	ΕΣ1, ΕΣ2, ΕΣ3, ΕΣ4, ΕΣ10
<ul style="list-style-type: none">• καθόλου	ΕΣ5, ΕΣ7, ΕΣ9
ΦΟΒΟΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Πώς αισθάνονται στην περιοχή τους:	
<ul style="list-style-type: none">• ανασφαλής	ΕΣ8

<ul style="list-style-type: none"> • ασφαλής 	ΕΣ1, ΕΣ3, ΕΣ5, ΕΣ6, ΕΣ9, ΕΣ10
<ul style="list-style-type: none"> • ασφαλής και λίγο φόβο 	ΕΣ4, ΕΣ7
<ul style="list-style-type: none"> • όχι ασφαλής όπως παλιά 	ΕΣ2

Όπου ΕΣ: Συνεντεύξεις από Επάνω Σκάλα

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ	
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΓΕΝΙΚΑ	
Σύνδεση εγκληματικότητας με:	
<ul style="list-style-type: none"> • Με βίαιες πράξεις 	X1, X2, X3, X4
<ul style="list-style-type: none"> • Με πράξεις κοινού ποινικού δικαίου (κλοπές, ναρκωτικά) 	X5
Πόσο ανησυχούνε για την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα:	
<ul style="list-style-type: none"> • πάρα πολύ 	X2, X3, X4
<ul style="list-style-type: none"> • πολύ 	X5
<ul style="list-style-type: none"> • μέτρια 	X1
<ul style="list-style-type: none"> • καθόλου 	
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ	
Πόσο ανησυχούνε για την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα στη Μυτιλήνη:	
<ul style="list-style-type: none"> • πάρα πολύ 	
<ul style="list-style-type: none"> • πολύ 	X2 ,X3
<ul style="list-style-type: none"> • μέτρια 	X1, X4, X5
<ul style="list-style-type: none"> • καθόλου 	
ΦΟΒΟΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	
Πώς αισθάνονται στην περιοχή τους:	
<ul style="list-style-type: none"> • ανασφαλής 	X3, X4
<ul style="list-style-type: none"> • ασφαλής 	X1, X2, X5

<ul style="list-style-type: none">• ασφαλής και λίγο φόβο	
<ul style="list-style-type: none">• όχι ασφαλής όπως παλιά	

όπου X: Συνεντεύξεις από Χρυσομαλλούσα

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΠΑΝΩ ΣΚΑΛΑ	
ΗΣΥΧΗ	ΕΣ1, ΕΣ2, ΕΣ5, ΕΣ6, ΕΣ7, ΕΣ10
ΓΡΑΦΙΚΗ	ΕΣ1, ΕΣ4, ΕΣ8, ΕΣ9
ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΜΕΝΗ	ΕΣ2, ΕΣ3, ΕΣ6, ΕΣ8
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΗ	ΕΣ9
ΚΑΛΟ ΚΛΙΜΑ	ΕΣ1, ΕΣ3, Σ7, Σ8
ΚΑΛΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	ΕΣ1, ΕΣ4, ΕΣ9
ΚΑΛΗ ΔΟΜΗΣΗ	ΕΣ1 ,ΕΣ8
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ	ΕΣ2, ΕΣ4, ΕΣ10
ΩΡΑΙΑ ΑΛΛΑ ΑΝΑΞΙΟΠΟΙΗΤΗ	ΕΣ2, ΕΣ3, ΕΣ6, ΕΣ7, ΕΣ8

Όπου ΕΣ: Συνεντεύξεις από Επάνω Σκάλα

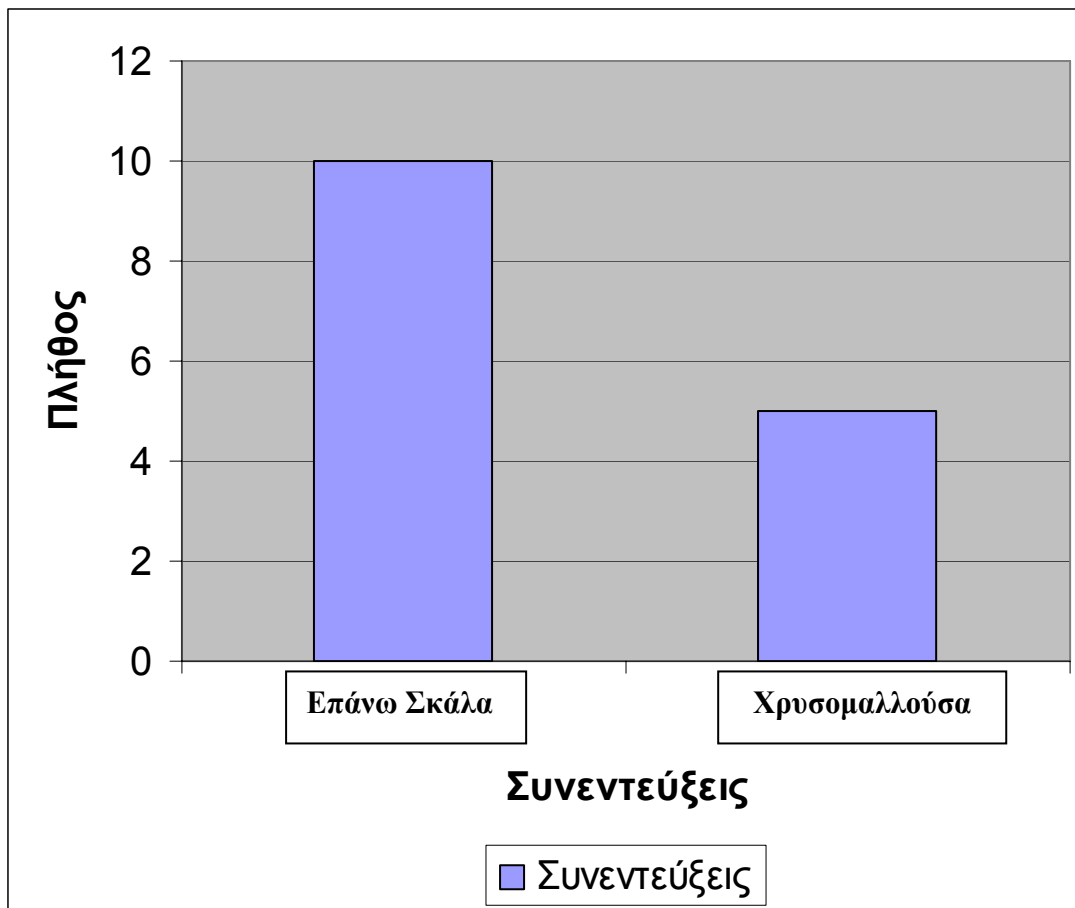
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ	
ΠΥΚΝΟΚΑΤΟΙΚΗΜΕΝΗ	X1, X2, X3, X4, X5
ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΜΕΝΗ	X1, X2, X3, X5
ΑΝΑΡΧΗ ΔΟΜΗΣΗ	X4

όπου X: Συνεντεύξεις από Χρυσομαλλούσα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΕΠΑΝΩ ΣΚΑΛΑ	ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ
Ποια περιοχή θεωρούν πιο ασφαλή		
<ul style="list-style-type: none"> • την περιοχή τους 	30%	–
<ul style="list-style-type: none"> • άλλη περιοχή 	10%	40%
<ul style="list-style-type: none"> • όλες το ίδιο 	60%	60%
Ποια περιοχή θεωρούν πιο επικίνδυνη		
<ul style="list-style-type: none"> • την περιοχή τους 	10%	–
<ul style="list-style-type: none"> • άλλη περιοχή 	30%	40%
<ul style="list-style-type: none"> • όλες το ίδιο 	60%	60%
Πόσοι θεωρούν ότι έχουνε γίνει έργα υποδομής		
<ul style="list-style-type: none"> • Ναι 	50%	20%
<ul style="list-style-type: none"> • Όχι 	50%	80%
Πόσοι θα θέλανε να μείνουνε αλλού		
<ul style="list-style-type: none"> • Ναι 	10%	60%
<ul style="list-style-type: none"> • Όχι 	90%	40%
Πόσοι νιώθουν ασφάλεια στο σπίτι τους		
<ul style="list-style-type: none"> • Ναι 	80%	60%
<ul style="list-style-type: none"> • Όχι 	20%	40%
Πόσοι κλειδώνουν το βράδυ το σπίτι τους		
<ul style="list-style-type: none"> • Ναι 	60%	60%
<ul style="list-style-type: none"> • Όχι 	40%	40%
Πόσοι αφήνουν κλειδιά πάνω στην πόρτα		

• Ναι	30%	40%
• Όχι	70%	60%
Πόσοι έχουν συναγερμό		
• Ναι	–	–
• Όχι	100%	100%
Πόσοι αφήνουν ανοιχτά παράθυρα		
• Ναι	90%	60%
• Όχι	10%	40%
Πόσοι κυκλοφορούν το βράδυ μόνοι		
• Ναι	100%	80%
• Όχι	–	20%
Πόσοι αφήνουν τα παιδιά τους να παίζουν στην γειτονιά		
• Ναι	90%	60%
• Όχι	10%	40%

Δείγμα (Συνεντεύξεις / Περιοχή):

ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε και μέσα από την διαδικασία της ανάλυσης των συνεντεύξεων, παρατηρούμε ότι ασφάλεια νιώθουν κάποιοι κάτοικοι της Επάνω Σκάλας με ορισμένα χαρακτηριστικά. Ένα από αυτά είναι η καλή εικόνα που έχουν για την περιοχή τους. Για παράδειγμα, στην συνέντευξη ΕΣ1, τα λόγια με τα οποία χαρακτηρίζει την περιοχή είναι *‘ήρεμη, ωραία και διατηρητέα περιοχή’*. Η εικόνα αυτή που έχει για την περιοχή του, συμβάλλει και στο γεγονός να μην θέλει να μείνει κάπου αλλού.

Στην συνέντευξη ΕΣ4, παρατηρεί κανείς ότι αυτή η καλή εικόνα μεταφέρεται με εκφράσεις που χρησιμοποιούνται για την συγκεκριμένη περιοχή, όπως το ότι κρατάει τον γραφικό χαρακτήρα της. Και στην εδώ περίπτωση, η επιθυμία για να μείνει κάπου αλλού είναι ανύπαρκτη.

Επίσης, στην συνέντευξη ΕΣ6, οι χαρακτηρισμοί που χρησιμοποιούνται είναι *‘ήσυχη περιοχή με μονοκατοικίες, η οποία κατοικείται από φιλήσυχους ανθρώπους’*. Το ίδιο παρατηρεί κανείς και στην συνέντευξη ΕΣ9, όπου εδώ μάλιστα χρησιμοποιείται και ο χαρακτηρισμός ότι *‘η περιοχή είναι αναβαθμισμένη’*, συνδέοντας το με το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πολλά έργα αναβάθμισης, συγκρίνοντας τα με το παρελθόν.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι μέσα από τα παραπάνω παραδείγματα, και οι τέσσερις ερωτώμενοι παρουσιάζουν την περιοχή τους με μια καλή εικόνα, η οποία συνδέεται και με το γεγονός της κατασκευής έργων υποδομής στην περιοχή της Επάνω Σκάλας. Ταυτόχρονα, βλέπουμε ότι αυτό συμβάλλει στο να νιώθουν εκείνοι πιο ασφαλείς στην συγκεκριμένη περιοχή. Το ότι νιώθουν εκείνοι πιο ασφαλείς, το συμπεραίνουμε μέσα από κάποιες απαντήσεις που πήραμε. Για παράδειγμα, ο ερωτώμενος στην ΕΣ1, ενώ σε γενικό επίπεδο εκφράζει ανησυχία για το φαινόμενο της εγκληματικότητας, σε τοπικό επίπεδο παρουσιάζει τα πράγματα πολύ διαφορετικά. Διαχωρίζει δηλαδή την κατάσταση στην Αθήνα με την Μυτιλήνη και πιο συγκεκριμένα λέει ότι στην περιοχή νιώθει ασφάλεια, λέγοντας ότι *‘δεν υπάρχει λόγος να φοβηθώ’*. Το ότι νιώθει ασφαλής,

επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι κυκλοφορεί μόνος το βράδυ ή ακόμα και από το ότι δεν χρησιμοποιεί συναγερμό.

Το ίδιο παρατηρούμε και στις υπόλοιπες συνεντεύξεις ΕΣ4 και ΕΣ6, όπου και εδώ επιβεβαιώνεται το αίσθημα ασφάλειας μέσα από τέτοιες απαντήσεις. Και σ' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει έντονος διαχωρισμός ανάμεσα σε γενικό και τοπικό επίπεδο. Κανένας δεν χρησιμοποιεί συναγερμό και επίσης αφήνουν τα παιδιά τους να παίζουν έξω.

Χαρακτηριστικό στην συνέντευξη ΕΣ4 είναι ότι συνδέει την έννοια της εγκληματικότητας με πράξεις κοινού ποινικού δικαίου και όχι βίαιης εγκληματικότητας, γεγονός που εκφράζει ιδιαίτερα ανησυχητική αναπαράσταση για τη διάσταση της εγκληματικότητας.

Στην συνέντευξη ΕΣ9, παρατηρούμε το αίσθημα ασφάλειας αρκετά έντονο, τόσο σε γενικό επίπεδο όσο και σε τοπικό. Συνδέει την έννοια της εγκληματικότητας με πράξεις κοινού ποινικού δικαίου, ισχυρίζεται ότι τα πράγματα σε σχέση με παλιά έχουν αλλάξει και ειδικά όσον αφορά την περιοχή του. Λέει ότι *‘η Επάνω Σκάλα πιστεύω ότι έχει αλλάξει από παλιά’*. Τονίζει το γεγονός ότι *‘τα τελευταία χρόνια χτίζονται πάρα πολλά καινούρια σπίτια και έρχεται νέος κόσμος στην περιοχή’*. Προτιμά να μένει την επάνω Σκάλα, γιατί είναι αραιοκατοικημένη και αποτελεί το μέρος από το οποίο ξεκίνησε η πόλη της Μυτιλήνης.

Βλέπουμε λοιπόν ότι και στις τέσσερις παραπάνω περιπτώσεις, η εικόνα η οποία έχουνε για την περιοχή τους, η οποία είναι μια αρκετά καλή εικόνα, όπου σ' αυτή την εικόνα κάποιος ενέταξαν μέσα και την συμβολή των έργων αναβάθμισης, επηρεάζει στο να νιώθουν μεγαλύτερη ασφάλεια, ειδικά σε τοπικό επίπεδο, και ταυτόχρονα μετριάξει τον φόβο τους απέναντι στο φαινόμενο της εγκληματικότητας.

Μια δεύτερη μεταβλητή, η οποία συμβάλλει στο να νιώθουν ασφαλείς, είναι η μόρφωση. Δηλαδή, στις περιπτώσεις τις οποίες αναφέρουμε παραπάνω, παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι έχουν ανώτερη μόρφωση. Όσο πιο υψηλό είναι το μορφωτικό επίπεδο, τόσο μικρότερος είναι ο φόβος που τους χαρακτηρίζει.

Αντίθετα, μεταβλητές όπως η ηλικία και το φύλο, δεν παίζουν καθοριστικό ρόλο στον φόβο θυματοποίησης.

Αντίστοιχα, παρατηρούμε ότι ανασφάλεια αισθάνονται οι κάτοικοι με άλλα χαρακτηριστικά. Και στην περίπτωση αυτή, η εικόνα και η αναπαράσταση της περιοχής παίζει καθοριστικό ρόλο. Συναντάμε δηλαδή το εξής. Στην συνέντευξη ΕΣ2, χρησιμοποιείται ο χαρακτηρισμός *‘επικίνδυνη και υποβαθμισμένη’*, για την περιγραφή της περιοχής της Επάνω Σκάλας. Η εικόνα δηλαδή που παρουσιάζει δεν θα λέγαμε ότι είναι καλή. Άμεσα αυτό συνδέεται με το γεγονός ότι ο ερωτώμενος δεν νιώθει ασφαλείς στην περιοχή του. Προς επιβεβαίωση αυτού και η απάντηση η οποία πήραμε στο ερώτημα αν αφήνει τα παιδιά να παίζουν έξω, στην οποία είπε *‘αν ήταν μικρές οι κόρες μου, τώρα δεν θα τις άφηνα’*. Βέβαια, αξίζει να σημειώσουμε και αυτό το οποίο είπε *‘ότι αν στην περιοχή μας υπήρχε υποδομή, θα ήταν από τις ωραιότερες’*. Ακόμη να σημειώσουμε, ότι εκφράζει μεγάλη ανησυχία, τόσο σε γενικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Παρόλα αυτά όμως, δεν θα ήθελε να μείνει κάπου αλλού.

Ίδια περίπου παρουσιάζεται και η κατάσταση στην συνέντευξη ΕΣ8, όπου εκφράζεται μεγάλη ανησυχία για το φαινόμενο της εγκληματικότητας και την τροπή την οποία έχει πάρει. Η εικόνα, με την οποία παρουσιάζει την περιοχή της Επάνω Σκάλας είναι *‘η εικόνα μιας ερειπωμένης και ρημαγμένης περιοχής’*, όπως συγκεκριμένα μας λέει. Δεν νιώθει καμία ασφάλεια στην περιοχή του και είναι ιδιαίτερα προσεκτικός.

Και στις δύο περιπτώσεις, η εικόνα που έχουν για την περιοχή, συνδέεται με την μη κατασκευή έργων αναβάθμισης και υποδομής, γεγονός το οποίο έρχεται και συμβάλλει στο αίσθημα ανασφάλειας που έχουν οι ίδιοι, τόσο σε γενικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Και σ’ αυτές τις περιπτώσεις, μεταβλητές όπως το φύλο και η ηλικία δεν παίζουν ιδιαίτερο ρόλο, σε αντίθεση με το μορφωτικό επίπεδο. Και οι δύο είναι απόφοιτοι δημοτικού.

Και στην περίπτωση της δεύτερης περιοχής “συνοικίας ελέγχου” της Χρυσομαλλούσας, ακολουθήσαμε την ίδια διαδικασία. Και εδώ τα αποτελέσματα δεν είναι πολύ διαφορετικά. Για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, στην συνέντευξη Χ4, χρησιμοποιούνται χαρακτηρισμοί για την περιγραφή της περιοχής, όπως *‘πυκνοκατοικημένη και άναρχη’*. Υποστηρίζει ότι δεν έχουνε γίνει έργα υποδομής. Εκφράζει μεγάλη ανησυχία, τόσο σε

γενικό επίπεδο αλλά και σε τοπικό , μιας και έχουνε υπάρξει κρούσματα στην συγκεκριμένη περιοχή. Αποφεύγει να κυκλοφορεί μόνος τα βράδια και τα παράθυρα πλέον είναι πάντα κλειστά το βράδυ.

Το ίδιο παρατηρούμε και στην συνέντευξη X3, όπου και εδώ εκφράζεται έντονη ανησυχία. Δεν θεωρεί την περιοχή του ασφαλή, μιας κιόλας επικρατεί πλέον συνωστισμός. Θα ήθελε να μείνει αλλού. Και τέλος, υποστηρίζει ότι δεν έχουνε γίνει έργα στην περιοχή. Επομένως και εδώ βλέπουμε ότι η εικόνα που έχουν κάποιοι κάτοικοι για την περιοχή τους, επηρεάζει το αίσθημα ασφάλειας.

Μεταβλητές, όπως η ηλικία και το μορφωτικό επίπεδο εδώ δεν παίζουν καθοριστικό ρόλο, σε αντίθεση με το φύλο, όπου εδώ και οι δύο περιπτώσεις είναι γυναίκες. Κρίνοντας λοιπόν από τα παραπάνω, αυτό το οποίο θέλουμε εμείς να εξετάσουμε στην περιοχή της Χρυσομαλλούσας, είναι αν συνδέεται η αναπαράσταση περιοχής με την ανασφάλεια. Και για να γίνουμε πιο κατανοητοί, αν οι κάτοικοι της εν λόγω περιοχής, οι οποίοι θεωρούν ότι η Επάνω Σκάλα είναι υποβαθμισμένοι, πιστεύουν ότι η εγκληματικότητα σ' αυτή την περιοχή έχει μεγάλα ποσοστά.

Συγκεκριμένα, στην περιοχή της Χρυσομαλλούσας, το συμπέρασμα από τις συνεντεύξεις, είναι το γεγονός ότι όλοι σχεδόν οι κάτοικοι της θεωρούν την Επάνω Σκάλα υποβαθμισμένη. Για παράδειγμα, στην συνέντευξη X2, ενώ χαρακτηρίζει ο ίδιος την περιοχή του *'τσιμεντούπολη'*, στην ερώτηση την οποία κάναμε για το αν θα ήθελε να μείνει στην Επάνω Σκάλα, απαντάει ότι *'δεν θα ήθελα να μέναμε εκεί, ίσως επειδή από παλιά θεωρείται υποβαθμισμένη'*.

Στην συνέντευξη X4, παρατηρήσαμε την ίδια άποψη, ότι δηλαδή δεν θα ήθελε να μείνει στην Επάνω Σκάλα, βάζοντας σαν κύριο παράγοντα την ύπαρξη του εργοστασίου της ΔΕΗ.

Πιο σημαντικές όμως βρίσκουμε τις απόψεις που καταγράφονται στις δύο άλλες συνεντεύξεις X1 και X3, οι οποίες είναι οι εξής: στην συνέντευξη X1, ενώ πιστεύει ότι όλες οι περιοχές της Μυτιλήνης είναι ίδιες από πλευράς ασφάλειας και ότι θα έμενε στην Επάνω Σκάλα χωρίς κανένα πρόβλημα, παρά ταύτα λέει ότι *'σ' αυτή την περιοχή, την Επάνω Σκάλα, κάθονται όχι μόνο φτωχοί άνθρωποι, γιατί κοινωνικά μπορεί να είναι*

πιο έντιμοι, αλλά έχει περισσότερο κόσμο γιατί είναι πιο φτηνά τα ενοίκια, πιο μικρά σπιτάκια, έχει μαζέψει περισσότερο κόσμο που δεν είναι τόσο... Περισσότερο υπόκοσμο. Άνθρωποι που δεν βαδίζουν στο κοινωνικό γίγνεσθαι, έχουν δικούς τους κανόνες'. Συνεχίζοντας συμπληρώνει, 'αυτοί οι άνθρωποι υποστηρίζονται πολύ μεταξύ τους...Δηλαδή, εσύ μπορεί να καταδώσεις κάποιον, ενώ αυτός έχει δώσει όρκο αίματος, άμα είναι να υποστηρίξει κάποιον, μπορεί να πεθάνει για τον φίλο του. Εμείς δεν το κάνουμε, αλλά είναι περιθωριοποιημένα άτομα, ας πούμε, στην κοινωνία. Έχει περισσότερο τέτοιο κόσμο προς τα εκεί'.

Στην συνέντευξη X3, εκφράζεται η άποψη ότι η Επάνω Σκάλα είναι υποβαθμισμένη, δικαιολογώντας το και με το γεγονός ότι δεν έχουνε γίνει έργα αναβάθμισης – υποδομής, λέγοντας συγκεκριμένα ότι 'αν ο δήμος είχε αξιοποιήσει όλα αυτά τα αρχαία, θα μου άρεσε να μείνω εκεί'. Ανασταλτικός παράγοντας για τον ίδιο, είναι και η παρουσία του εργοστασίου της ΔΕΗ. Εδώ συναντάμε πάλι την άποψη, ότι στην συγκεκριμένη περιοχή υπάρχει υποβάθμιση, η οποία συνδέεται με την εγκληματικότητα, μιας και σύμφωνα με τον ίδιο ερωτώμενο, η εγκληματικότητα εξαρτάται πρώτα από την οικογένεια και το σπίτι. Αυτό το οποίο θέλει να μας πει είναι ότι σ' αυτές τις περιοχές, οι οικογένειες λειτουργούν με δικό τους σύστημα αξιών, το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα τα παιδιά τους να οδηγούνται σε παραβατικές συμπεριφορές.

Καταλήγοντας λοιπόν, θα σημειώναμε ότι η αναπαράσταση που έχουν κάποιοι για μία περιοχή, επηρεάζει την αναπαράσταση της εγκληματικότητας. Παρατηρούμε ότι οι κάτοικοι της Χρυσομαλλούσας, επηρεαζόμενοι από την εικόνα που έχουν εκείνοι για την Επάνω Σκάλα, πιστεύουν ότι στην συγκεκριμένη περιοχή υπάρχει και μεγαλύτερη εγκληματικότητα.

Κεφάλαιο VI

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής πραγματοποιήσαμε την έρευνά μας για την κοινωνική αναπαράσταση του εγκλήματος και πως αυτή συνδέεται με τη αναπαράσταση της συγκεκριμένης περιοχής. Όπως αναφέραμε και παραπάνω, η έρευνα έγινε κατά βάση στην περιοχή της Επάνω Σκάλας, χρησιμοποιώντας όμως και την περιοχή της Χρυσομαλλούσας ως “συνοικία ελέγχου”. Μέσα από αυτή την έρευνα και τα αποτελέσματα τα οποία βγήκανε, καταλήξαμε σε κάποια συμπεράσματα τα οποία θα παραθέσουμε παρακάτω.

Ένα πρώτο συμπέρασμα, το οποίο απαντάει σε μια από τις βασικές υποθέσεις της εργασίας μας, είναι ότι η αντίληψη του κόσμου για το φαινόμενο της εγκληματικότητας σε μια περιοχή, επηρεάζεται άμεσα από την εικόνα που έχουν οι ίδιοι για την περιοχή αυτή.

Αυτό συνδέεται και με το αίσθημα ασφάλειας ή ανασφάλειας των ίδιων των κατοίκων. Και για να γίνουμε πιο κατανοητοί, θα λέγαμε ότι ο κάτοικος ο οποίος έχει μια καλή εικόνα για την περιοχή του, νιώθει μεγαλύτερη ασφάλεια σ’ αυτή. Σε αντίθεση με τον κάτοικο, ο οποίος θεωρεί την περιοχή του υποβαθμισμένη, το οποίο έχει σαν αποτέλεσμα να κλονίζεται το αίσθημα ασφάλειας. Το να μην νιώθει κάποιος ασφαλής στην περιοχή του, οδηγείται σε μια μεγαλύτερη ανησυχία για την γενικότερη εικόνα της εγκληματικότητας.

Ένα δεύτερο συμπέρασμα είναι ότι στην εικόνα αυτή, την οποία διαμορφώνουν οι κάτοικοι, μεγάλη και ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή των έργων υποδομής. Αυτό σημαίνει ότι αν σε μια περιοχή έχουν αξιοποιηθεί σημαντικά ιστορικά κτήρια και γενικότερα έχουν γίνει εργασίες αναβάθμισης, οι οποίες συνδέονται με την κατασκευή έργων υποδομής, τότε ο κάτοικος της περιοχής αυτής διαμορφώνει μια καλή εικόνα για την περιοχή του, γεγονός το οποίο του τονώνει, όπως είπαμε και παραπάνω, το αίσθημα ασφάλειας. Χαρακτηριστικό, το οποίο είδαμε μέσα στην έρευνά μας, είναι ότι οι

κάτοικοι οι οποίοι πιστεύουν ότι έχουνε γίνει έργα υποδομής στην περιοχή τους, νιώθουν μεγαλύτερη ασφάλεια, με αποτέλεσμα να μειώνεται ο φόβος θυματοποίησης.

Δεν μπορούμε βέβαια να μην αναφερθούμε συμπερασματικά και στο γεγονός ότι υπάρχει σήμερα έντονη ανησυχία για τις διαστάσεις της εγκληματικότητας τόσο σε γενικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Είναι πολύ σημαντικό, ότι ένα μεγάλο ποσοστό ερωτηθέντων, συνέδεσαν την έννοια της εγκληματικότητας με βίαιες πράξεις, πράγμα που όπως αναφέραμε και παραπάνω, υποδηλώνει την έντονη ανησυχία. Παρά ταύτα, γίνεται ένας διαχωρισμός μεταξύ του γενικού και τοπικού επιπέδου και συγκεκριμένα, μεταξύ Αθήνας και Μυτιλήνης, τονίζοντας ότι στη Μυτιλήνη η κατάσταση δεν έχει φτάσει ακόμη τα επίπεδα της Αθήνας.

Ένα ακόμη συμπέρασμα είναι ότι τα άτομα που έχουν υψηλό φόβο θυματοποίησης και εκφράζουν την έντονη ανησυχία τους για τις διαστάσεις της εγκληματικότητας, προτείνουν σαν λύση του προβλήματος αυτού μεγαλύτερη αστυνόμευση (βλ. ΕΣ9). Σε αντίθεση με εκείνους οι οποίοι δεν εκφράζουν ιδιαίτερα ανησυχιακή αναπαράσταση για τις διαστάσεις της εγκληματικότητας, οι οποίοι πιστεύουν ότι η μεγαλύτερη αστυνόμευση θα περιορίσει άλλα δικαιώματα του ανθρώπου (βλ. ΕΣ6)

Η πρόταση την οποία κάνουμε και την οποία μπορούμε να υποστηρίξουμε μέσα από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε, είναι η κατασκευή έργων υποδομής. Διότι, βλέπουμε ότι πέρα από την λειτουργικότητα και χρηστικότητα των έργων υποδομής, αυτό συμβάλει ενισχυτικά στην μείωση της ανασφάλειας, όσον αφορά την κοινωνική αναπαράσταση του εγκλήματος. Βοηθάει στο να νιώθουν πιο ασφαλείς οι κάτοικοι της περιοχής ή αντίστοιχα. Όσον αφορά τώρα τη συμβολή των έργων υποδομής σε μια περιοχή θα λέγαμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική. Όσο πιο αναβαθμισμένη είναι μια περιοχή, στοιχειοθετημένη από όλα τα βασικά έργα υποδομής όπως είναι πάρκα, πλατείες, δρόμοι, καλή δόμηση τόσο πιο καλά και ασφαλείς νιώθουν οι πολίτες. Και όσο πιο ασφαλείς νιώθουν οι πολίτες τόσο λιγότερο προβληματική είναι η εικόνα της εγκληματικότητας για αυτούς. Για να θυμίσουμε και το θεωρητικό πλαίσιο της εργασίας μας, το οποίο είναι ότι η εικόνα της εγκληματικότητας επηρεάζεται άμεσα από την εικόνα της περιοχής.

Αυτό λοιπόν που υποστηρίζουμε μέσα από αυτή την εργασία είναι η δημιουργία έργων υποδομής, τα οποία όχι μόνο συμβάλλουν όπως αναφέραμε παραπάνω στο αίσθημα ασφάλειας των κατοίκων αλλά συνάμα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής στην εκάστοτε περιοχή. Μέσα από την βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος θα δημιουργηθούν δίκτυα κοινωνικού εξοπλισμού τα οποία θα αλλάξουν την εικόνα της περιοχής, προσελκύοντας έτσι οικονομικές δραστηριότητες, και όχι μόνο, οι οποίες με αυτό τον τρόπο θα καλύψουν ένα σημαντικό μέρος της ανεργίας και πιθανότατα να θέσουν τις βάσεις για ανάπτυξη της εκάστοτε περιοχής.

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Αλεξιάδης, Σ. 1996 *Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας*. Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα

Αλεξιάδης, Σ. 2004 *Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας*. Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα

Αξιώτης, Μ. 1992 *Περπατώντας τη Λέσβο. Τοπογραφία – Ιστορία – Αρχαιολογία*. Τόμος Α, Μυτιλήνη, Εκδόσεις Gutenberg Δ.Δούκας & Υιοι.

Γεωργούλας, Σ. 2003 *Αποκλίνουσα συμπεριφορά των νέων*. Αθήνα, Εκδόσεις Εκρεμές

Γεωργούλας, Σ., Κασιμάτη, Ρ., Παπαϊωάννου, Μ., Πράνταλος, Γ. 2006 *Κοινωνιολογία Γ' Λυκείου*. Αθήνα, ΟΕΔΒ (υπό έκδοση)

Γκίντενς, Α 2002 *Κοινωνιολογία*. Αθήνα, Gutenberg.

Δασκαλάκης, Η. 1985 *Η εγκληματολογία της Κοινωνικής Αντίδρασης*, Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Σάκκουλα

Ζαραφονίτου, Χ. 2002 *Ο φόβος του εγκλήματος*. Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Σάκκουλα

Καλογερόπουλος, Δ. 1988-89 *Επιλογές Επιστημολογικές Θεωρητικές και Μεθοδολογικές στην Εγκληματολογία*, Σημειώσεις ΠΑΣΠΕ

Καράγιωργας, Σ, Θ Γεωργακόπουλος, Δ Καραντινός, Γ Λοϊζίδης, Ν Μπούζας, Γ Υφαντόπουλος και Μ Χρυσάκης 1999 *Διαστάσεις της Φτώχειας στην Ελλάδα*. Αθήνα, ΕΚΚΕ.

Μαλινός, Σ. 1999 *Λιμάνια της Λέσβου*. Μυτιλήνη, Εκδόσεις Χαρτοπολείο Πετράς Ν.Χριστοπούλου.

Μολυβιάτης, Ν 1997 *Περιβάλλον και Ελληνική Περιφέρεια*. Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή.

Νικολαΐδου, Σ 1993 *Η Κοινωνική Οργάνωση του Αστικού Χώρου*. Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση.

Πρόγραμμα ΗΡΑΚΛΗΣ, 1997 *Δέκα Σχέδια για την ελληνική πόλη*. Αθήνα, Εκδόσεις Αλ.Ματσούκης Α.Ε.

Τάτσης, Ν. 1997 *Κοινωνιολογία*. Αθήνα, Εκδόσεις Οδυσσέας

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Asad, T 1987 Are there histories of people without Europe? A review article. *Society for Comparative Society and History*. 594-597.

Gardner, K and D Lewis 1996 *Anthropology, Development and the Post-modern Challenge*. Chicago, Pluto Press

Gilbert, A and G Gugler 1992 *Cities, Poverty and Development: Urbanisation in the Third World*. London, OUP.

Sassen, S 2001 *The Global City*. Princeton, Princeton University Press.

Vold G.B., Bernard T.J., Snypes J. B. 2002 *Theoretical Criminology*. Oxford University Press. 5th Edition. New York, Oxford.

Wallerstein, I 1974 *The Modern World System: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World Economy in the sixteenth century*. New York, Academic Press.

Wolf, E 1982 *Europe and the People Without History*. Berkeley, University of California Press

Δικτυακοί Τόποι

URBAN, <http://www.urban.gr/gr> , Ημ/νία Επίσκεψης: 02.03.2006

ΥΠΕΧΩΔΕ, <http://www.minenv.gr>, Ημ/νία Επίσκεψης: 05.03.2006

ΥΠΕΧΩΔΕ, <http://www.sepox.gr/europe/eu.htm>, Ημ/νία Επίσκεψης: 28.02.2006

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι :

Οδηγός Συνέντευξης

1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Όταν μιλάμε για εγκληματικότητα τι σας έρχεται στο μυαλό ;

Πώς βλέπετε ή πώς κρίνετε την εικόνα της εγκληματικότητας σήμερα ;

Ποιος ο ρόλος του κράτους ; Τι μέτρα θα μπορούσε να πάρει ;

Ανησυχείτε για αυτή την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα;

Πιστεύετε ότι έχει αλλάξει η εγκληματικότητα, δηλαδή είναι βιαιότερα τα πράγματα σήμερα ; Πώς τα βλέπετε εσείς ;

2^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΗΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μια ασφαλής πόλη ;

Ποια περιοχή της Μυτιλήνης θεωρείτε πιο ασφαλή και ποια πιο επικίνδυνη και γιατί;

Πώς βλέπετε από πλευράς ασφάλειας την περιοχή της Επάνω Σκάλας / Χρυσομαλλούσας ;

3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΚΡΙΣΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥΣ

Με λίγα λόγια πώς θα χαρακτηρίζατε την περιοχή σας ;

Έχουνε γίνει κάποια έργα υποδομής τα τελευταία χρόνια στην περιοχή σας ;

Θα θέλατε να μένατε σε κάποια άλλη περιοχή της Μυτιλήνης όπως είναι η Επάνω Σκάλα / Χρυσομαλλούσα ;

4^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ : ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥΣ

Γνωρίζετε εάν στην περιοχή σας έχουν γίνει κλοπές ή άλλες τέτοιες ενέργειες ;

Νιώθετε ασφάλεια να μένετε μόνη /ος το βράδυ στο σπίτι ;

Κλειδώνετε το βράδυ το σπίτι σας ;

Αφήνετε τα κλειδιά επάνω στην πόρτα κατά την διάρκεια της ημέρας ;

Χρησιμοποιείτε συναγερμό στο σπίτι σας και στο αυτοκίνητο σας ;

Τους καλοκαιρινούς μήνες κοιμάστε με ανοιχτά τα παράθυρα ;

Σε περίπτωση ταξιδιού τι ακριβώς κάνετε με τον θέμα ασφάλειας και προστασίας του σπιτιού ;

Αφήνετε τα παιδιά σας να παίζουν στην γειτονιά, αν ναι μέχρι τι ώρα ;

Κυκλοφορείτε το βράδυ μόνη /ος στην περιοχή σας ;

Στα δελτία ειδήσεων ακούμε διάφορα περιστατικά όπως π.χ κλοπές, βιασμούς κ.τ.λ.

Νιώθετε ότι όλα αυτά μπορεί να γίνουν συνηθισμένα φαινόμενα για την περιοχή σας ;

Επάνω Σκάλα

ΕΣ1

Ερώτηση: αν μιλήσουμε για εγκληματικότητα εσένα τι σου έρχεται στο μυαλό;

Απάντηση: Λύπη πρώτα αισθάνομαι και δεύτερον πιστεύω ότι φταίει η οικογένεια. Όλα προέρχονται από κει. Εγώ είναι το πρώτο που πιστεύω. Ότι έχει σχέση με εγκληματικότητα, ναρκωτικά, πιστεύω ότι προέρχεται από την οικογένεια. Λες καμιά φορά καλή οικογένεια αυτή, πώς γίνεται, αλλά κανείς δεν ξέρει μέσα στην οικογένεια τι συμβαίνει. Έτσι δεν είναι; Και σαφώς είναι το χειρότερο που μπορεί να συμβεί σε έναν άνθρωπο. Να σε σκοτώσουν, να σε βιάσουν. Είναι όλα αυτά μέσα στην εγκληματικότητα και σκέφτομαι ότι τελικά δεν μπορούμε να προβλέψουμε τους ανθρώπους. Σε μία συζήτηση που έγινε την Τρίτη σε μια παρέα, διαπίστωσα ότι δεν ξέρουμε κανέναν... που λέμε ότι είναι φίλοι μας. Δεν μπορείς να προβλέψεις κανέναν κ λες είναι δυνατόν αυτός να σκοτώσει... τελικά μπορεί να το κάνει.

Ερ: πιστεύεις ότι αυτό έχει να κάνει με το πώς μεγαλώνει ένας άνθρωπος.

Απ: το πώς μεγαλώνει, τι βιώνει, τι βλέπει, όλη η ζωή μέσα στην οικογένεια. Εγώ αυτό πιστεύω.

Ερ: γενικά πως κρίνεις την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα;

Απ: πως την κρίνω; Με τον χειρότερο τρόπο. Τι να σου πω; Δεν μπορώ να σου πω με λόγια πως την κρίνω. Είναι το χειρότερο πράγμα που μπορεί να συμβεί. Δεν υπάρχουν λόγια, δεν μπορείς να κρίνεις. Λέμε, έχουμε απόψεις, πώς μπόρεσε και το έκανε αυτός... όμως δεν μπορούμε να κρίνουμε. Κουβεντιάζουμε μόνο, αλλά δεν μπορούμε να κρίνουμε.

Ερ: πιστεύεις εσύ ότι το κράτος θα μπορούσε να πάρει κάποια μέτρα;

Απ: πολλά. Το κράτος θα μπορούσε να κάνει πολλά, αλλά δεν κάνει τίποτα. Πιστεύω ότι η αντιπολίτευση με ό,τι κόμμα υπάρχει τώρα ή υπήρχε προωθεί και κάποια πράγματα. Τις αναρχίες... ξέρουν και ποιοι είναι και τι κάνουν... θα μπορούσαν να τους πιάσουν, αλλά δεν το κάνουν γιατί έτσι τους βολεύει. Δεν κάνουν τίποτα, δεν υπάρχει κράτος.

Ερ: ανησυχείς εσύ για την εικόνα αυτή που παρουσιάζεται;

Απ: πάρα πολύ. Ανησυχώ γιατί έχω παιδιά. Ανησυχώ γιατί δεν ξέρω τι μπορεί να προκύψει στα παιδιά μου σε μένα. Αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Μπορούμε να συμβουλευόμαστε τα παιδιά μας να προσέχουν τις παρέες τους γιατί λίγο πολύ κάθε

γονιός ξέρει τα μωρά του. Το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να τα συμβουλεύει να προσέχουν τις παρέες τους. Ανησυχούμε όλοι.

Ερ: είχαμε μείνει που σε ρωτούσα αν ανησυχείς και μου είπες ότι συμβουλεύεις τα παιδιά σου

Απ: για τα παιδιά μας ανησυχούμε πιο πολύ. Για ποιον να ανησυχούμε;

Ερ: πιστεύεις ότι παλιότερα τα πράγματα ήταν διαφορετικά; Έχει αλλάξει η εικόνα της εγκληματικότητας. ;

Απ: έχει αλλάξει. Η εγκληματικότητα έχει επιδεινωθεί σήμερα...όχι ότι δεν υπήρχε παλιά...υπήρχε. Απλά δεν υπήρχε το μέσον για να τα μάθει, η τηλεόραση που μας τα φέρνει τώρα όλα...και θα υπάρχει πάντοτε. Δεν πρόκειται να σταματήσει, όσο χειροτερεύει η κατάσταση. Όσο επικρατεί αυτό το χάος, η ανεργία, η ανέχεια, χωρίς ερεθίσματα τα παιδιά. Είναι πολλά που προκαλούν. Όσο εξακολουθούν να υπάρχουν αυτά...υπάρχει κ περισσότερη εγκληματικότητα.

Ερ: κατά τη γνώμη σου πιστεύεις ότι η Μυτιλήνη είναι ασφαλής πόλη;

Απ: είναι πιο ασφαλής από την Αθήνα, από άλλα μέρη πιο μεγάλα. Ναι, είναι περισσότερο ασφαλής από μία μεγαλούπολη. Είναι πιο ήρεμη η ζωή εδώ, ναι πιο καλά είναι δω.

Ερ: θεωρείς κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη ή κ κάποια πιο ασφαλής;

Απ: καμία. Όλες το ίδιο τις θεωρώ. Τι πάει να πει δηλαδή; Εκεί κατοικούν πιο φτωχοί άρα υπάρχει περισσότερη εγκληματικότητα; εκεί είναι πιο πλούσιοι άρα δεν υπάρχει; Όχι. Δεν έχω χωρίσει τους ανθρώπους έτσι. Πιστεύω ότι παντού, σε όλα τα μέρη, σε όλες τις συνοικίες υπάρχει αυτό το πράγμα.

Ερ: θεωρείς την Επάνω Σκάλα., την περιοχή που μένεις, ότι είναι μία ασφαλής περιοχή;

Απ: θεωρώ την περιοχή μου ίση με τις άλλες. Δεν την θεωρώ περισσότερο επικίνδυνη.

Ερ: βλέπεις ότι είναι το ίδιο;

Απ: ναι, βλέπω ότι είναι το ίδιο. Κάποια πράγματα που γίνονται στην δική μου περιοχή γίνονται για παράδειγμα και στον Μακρύ Γιαλό που υποτίθεται ότι κάθεται μία...

Ερ: φαντάζομαι ότι θα έχεις ακούσει ότι η Επάνω Σκάλα θεωρείται μία υποβαθμισμένη περιοχή.

Απ: ε, βέβαια.

Ερ: εσύ που πιστεύεις ότι οφείλεται αυτό το πράγμα; Γιατί το θεωρούν όλοι αυτό;

Απ: δεν το ξέρω αυτό. Σαν κλίμα έχει καλύτερο κλίμα η περιοχή μας...βουνό, θάλασσα, είναι πολύ καλύτερη. Δεν ξέρω για ποιο λόγο. Ίσως επειδή μένουν πιο φτωχοί άνθρωποι

κατά την κρίση τους, κ έχουν βγάλει ότι η φτώχεια φέρνει και εγκληματικότητα; έχουν συνδυάσει αυτά, αλλά δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Κατάλαβες; Εγώ αυτό λέω, ότι ίσως έτσι έχει βγει. Πρόσφυγες είναι οι πιο πολλοί. Τι πάει να πει; Μέσα στην Μυτιλήνη δεν μένουν σε άλλες περιοχές πρόσφυγες;

Ερ: εσύ με λίγα λόγια πώς θα χαρακτήριζες την περιοχή σου;

Απ: ανεξάρτητα με το τι λένε οι άλλοι, ήρεμη, από πλευράς κλίματος καλή. Εγώ ζω εκεί από 5 χρόνων. Είμαι 47, άρα σημαίνει ότι ζω εδώ 42 χρόνια.

Ερ: η ιστορία με το εργοστάσιο;

Απ: η ιστορία με το εργοστάσιο... έχουν ξεσηκωθεί και έχουν δίκιο. Παντού τα εργοστάσια βρίσκονται έξω από κάθε περιοχή. Από ότι διαβάζουμε δεν βλέπουμε να γίνεται τίποτα. Ήρθαν δήθεν για ομιλίες πάνω στο θέμα αυτό αλλά δεν έγινε τίποτα. Πιστεύω ότι σιγά-σιγά θα φύγει. Αλλά η ΔΕΗ όταν ήταν πριν τις καμινάδες επηρέαζε μόνο εμάς, τη δική μας περιοχή. Τώρα επηρεάζει όλη τη Μυτιλήνη ανάλογα με τον καιρό, αν πας στο λιμενοβραχίονα θα δεις από ποια μεριά φυσάει, όλη η Παναγιούδα να είναι μαύρη. Αν φυσάει από την άλλη μεριά θα δεις όλη τη Χρυσομαλλούσα, το Μακρύ Γιαλό και την Καλλιθέα να είναι μαύρες, γιατί ο καπνός ανεβαίνει μέχρι κει. Και έτσι δεν επηρεάζει τόσο εμάς, όσο τις άλλες περιοχές.

Ερ: το βράδυ κλειδώνετε το σπίτι όταν κοιμάστε;

Απ: βγάζουμε τα κλειδιά πάνω από την πόρτα. Δεν έχουμε ποτέ κλειδιά πάνω στις πόρτες.

Ερ: κατά τη διάρκεια της μέρας δεν αφήνετε τα κλειδιά πάνω στην πόρτα;

Απ: όχι δεν πιστεύω ότι υπάρχει σπίτι που αφήνει κλειδί στην πόρτα. Δεν είναι θέμα περιοχής, όπου και να πας δεν υπάρχει κλειδί στην πόρτα. Δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να προκαλέσω κάποιον.

Ερ: και το βράδυ κλειδώνετε;

Απ: όχι, δεν γυρίζουμε το κλειδί, δεν υπάρχει κλειδί στην πόρτα. Ούτε πρωί, ούτε μεσημέρι, ούτε βράδυ.

Ερ: το βράδυ, εσύ αν μείνεις μόνη σου στο σπίτι, νοιώθεις ασφάλεια;

Απ: ναι, δεν φοβάμαι. Δεν υπάρχει λόγος να φοβηθώ. Να με χτυπήσουν δηλαδή την πόρτα, θα ρωτήσω ποιος είναι. Αλλιώς δεν θα ανοίξω. Και δεν υπάρχει πρόβλημα να την παραβιάσει κάποιος να μπει. Να μας φυλάει ο Θεός δεν υπήρξε ποτέ κρούσμα ληστείας στη γειτονιά. Δεν ακούστηκε. Εγώ μπορεί να μην έχω σχέσεις, να μην βγαίνω γιατί δουλεύω, όχι γιατί υποτιμάω τους ανθρώπους, αλλά η μαμά μου και άλλες μεγάλες γυναίκες που κάνουν παρέα μεταξύ τους δεν έχουν ακούσει τίποτα.

Ερ: το καλοκαίρι όταν κοιμάστε αφήνετε τα παράθυρα ανοιχτά;

Απ: ναι. Τα παράθυρα είναι ανοιχτά.

Ερ: σε περίπτωση ταξιδιού; Όταν φεύγετε και δεν είναι κανένας στο σπίτι, βάζετε κάποιον να περνάει και να κοιτάει ή απλώς κλειδώνετε;

Απ: απλά κλείνουμε το σπίτι μας και φεύγουμε.

Ερ: συναγερμό;

Απ: όχι. Ότι κάνουν όλοι. Δεν έχει καμία διαφορά η γειτονιά μας. Δεν ξέρω γιατί φημολογείται ό,τι λέγετε. Δεν είναι υποβαθμισμένη η περιοχή. Απλά έχουν χωρίσει τους ανθρώπου; Σε κατηγορίες. Προτιμούν να μείνουν στη Χρυσομαλλούσα χωρίς να τους νοιάζει που βρωμάει.

Ερ: εσύ τη Χρυσομαλλούσα την θεωρείς...

Απ: δεν θα πήγαινα με καμία κυβέρνηση. Εγώ δεν αλλάζω την περιοχή μου, ανεξάρτητα από ό,τι λένε, με καμία άλλη γιατί μου αρέσει η θάλασσα που κοιτάζω, το βουνό που έχω από πάνω μου...αν θα άλλαζα κάποτε, θα άλλαζα μόνο αν πήγαινα στην ακτή της θάλασσας. Σε καμία άλλη περίπτωση.

Ερ: γενικά σε αυτή την περιοχή έχουνε γίνει κάποια έργα αναβάθμισης; Τόσα χρόνια που είσαι εσύ εκεί, κάποιες πλατείες;

Απ: έχουνε φτιάξει κάποια πάρκα...τίποτα άλλο. Εντάξει οι δρόμοι είναι άνετοι, δεν χάνεσαι, δεν έχει στενά...εμένα με επηρεάζει άμεσα η περιοχή. Δεν μπορώ να ζήσω σε κλειστό μέρος.

Ερ: όταν ήταν μικρά τα παιδιά, παίζανε στη γειτονιά;

Απ: παίζανε στο πάρκο, μόνιμα. Στο πάρκο ή ανταλλάζανε επισκέψεις στα σπίτια όταν μεγαλώσανε πια...αλλά όταν ήταν μικρά παίζανε στο πάρκο.

Ερ: δεν είχες δηλαδή πρόβλημα να τα αφήσεις.

Απ: κανένα πρόβλημα. Δεν ήταν στο δρόμο, ήταν στο πάρκο που το πάρκο είναι απέναντι από το σπίτι μας.

Ερ: επομένως από αυτά που μου είπες κρίνω ότι κυκλοφορείς άνετα και το βράδυ.

Απ: σαφώς. Βγαίνω το βράδυ μόνη μου. Μπορεί να πάρω το μηχανάκι και να πάω στον αδελφό μου. Ή μπορεί να πάω και με τα πόδια στο σπίτι του αδελφού μου, δεν φοβάμαι.

Ερ: όλα αυτά που ακούμε στα δελτία ειδήσεων, κλοπές, διαρρήξεις, βιασμοί, εσύ νοιώθεις ότι θα μπορούσαν να συμβούν στη γειτονιά σου;

Απ: παντού. Άμα φοβόμουνα στη γειτονιά μου θα φοβόμουνα και παντού. Σαφώς στην Αθήνα φοβάμαι, στη Μυτιλήνη δε φοβάμαι.

Ερ: μου είπες πριν ότι στη Χρυσομαλλούσα δεν θα έμενες...

Απ: με τίποτα. Εκτός του ότι δεν μου αρέσει σαν περιοχή, μου αρέσει να βλέπω θάλασσα. Το πρωί σηκώνομαι κ πίνω τον καφέ μου βλέποντας την θάλασσα. Πώς να πάω να κλειστώ στην Χρυσομαλλούσα; Αν άλλαζα σπίτι, αυτό θα ήταν μόνο δίπλα στο κύμα.

Ερ: και η εικόνα όμως της Επάνω Σκάλα, από όσο θυμάμαι όταν ήμουν μικρή, νομίζω ότι έχει αρχίσει και φτιάχνεται πολύ.

Απ: ναι, γιατί καταρχήν δεν αφήνουμε να γίνουν πλάκες. Μέχρι δύο ορόφους μόνο. Είναι διατηρητέα περιοχή, δεν βάζουν αλουμίνιο, υπάρχει το αρχαίο θέατρο, το κάστρο, είναι όλη η περιοχή ωραία. Δεν νομίζω πως θα μπορούσαν να την αφήσουν να καταστραφεί. Σου λέω, δεν την αλλάζω με τίποτα. Μας αρέσει.

ΕΣ2

Ερ: τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τη λέξη εγκληματικότητα.;

Απ: καταρχήν τα ναρκωτικά. Από εκεί ξεκινάει η εγκληματικότητα και όλα τα άλλα.

Ερ: γενικά την εικόνα σήμερα πώς τη βλέπετε, πώς την κρίνετε;

Απ: στην Επάνω Σκάλα; Εντάξει, δεν είναι όπως είναι σε άλλες πόλεις, αλλά δεν είναι και όπως παλιότερα. Εγώ σήμερα αν φύγει η μικρή ανησυχώ μέχρι να γυρίσει. Και οι αλλοδαποί που έχουν έρθει, σαν δεύτερο. Τα δύο αυτά.

Ερ: αυτά τα δύο, ναρκωτικά και αλλοδαποί. Επομένως από ότι μου είπατε, ανησυχείτε για την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα σε σχέση με το παρελθόν. Πιστεύετε ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι;

Απ: βεβαίως μπορεί, αν θέλει. Θα μπορούσε και αυτούς που διακινούν τα ναρκωτικά να τους κυνηγήσει και να τους πιάσει, αλλά και να υπάρχει και μία φύλαξη. Δεν υπάρχει αστυνομία πουθενά γύρω, εγώ τουλάχιστον δεν βλέπω τίποτα. Ειδικά τα βράδια που βγαίνετε εσείς, η νεολαία.

Ερ: δηλαδή όταν ήταν μικρές οι κόρες σας...

Απ: η διαφορά που έχουν είναι 6 χρόνια και η διαφορά που έχουν η μικρή με τη μεγάλη είναι τεράστια. Το έχω ζήσει αυτό. Έχουν εξαπλωθεί τα ναρκωτικά σε όλα τα σχολεία και στα ενιαία και στα ΤΕΕ, παλιά μπορεί να ήταν μόνο στα ΤΕΕ, και η νοοτροπία ανάμεσα στα δύο παιδιά είναι πολύ μεγάλη. Δηλαδή η μεγάλη μου γυρνούσε νωρίς, δεν έβγαινε τόσο, δεν αργούσε τόσο, τώρα η νεολαία, όλη η παρέα από ότι βλέπω, αργούνε.

Έχουν αλλάξει τα χρόνια και βέβαια κάτι πρέπει να κάνουμε και εμείς. Δεν μπορούμε να τα ρίχνουμε στο κράτος όλα, αλλά και τι να κάνεις;

Ερ: εσύ πιστεύεις ότι η Μυτιλήνη είναι μια ασφαλής πόλη;

Απ: σε σχέση με άλλες πόλεις είναι.

Ερ: για την περιοχή σου, την Επάνω Σκάλα.;

Απ: ήσυχη περιοχή είναι, δεν μπορώ να πω τίποτα, εκτός από τα ναρκωτικά που πιστεύω ότι υπάρχουν περισσότερα από ότι αλλού. Το καλοκαίρι διακινούνται πολύ, εδώ στην Επάνω Σκάλα και στον Συνοικισμό.

Ερ: εσύ διακρίνεις ότι η διακίνηση εδώ είναι μεγαλύτερη από ότι αλλού;

Απ: από ότι λένε...

Ερ: θεωρείς κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη;

Απ: όχι δεν ξέρω, δεν έχω ακούσει. Αν είναι πιο επικίνδυνη ίσως είναι δω, επειδή είναι και το κάστρο από την άλλη μεριά, πιο απόμερα, δεν ξέρω...

Ερ: την περιοχή της Χρυσομαλλούσα πως θα τη χαρακτήριζες;

Απ: δεν ξέρω, δεν έχω ζήσει, δεν μου αρέσει όμως σαν περιοχή.

Ερ: θα ήθελες να ζήσεις κάποτε εκεί;

Απ: όχι.

Ερ: για ποιους λόγους;

Απ: καταρχήν δεν έχω ζήσει ποτέ εκεί...

Ερ: έχεις μεγαλώσει εδώ;

Απ: δεν μεγάλωσα εδώ, από τον καιρό που ήρθα από το χωριό μου παντρεύτηκα και ζω εδώ.

Ερ: για πόσα χρόνια μιλάμε;

Απ: 29-30 χρόνια.

Ερ: 30 χρόνια στην Επάνω Σκάλα;

Απ: ναι, αλλά δεν μου αρέσει η Χρυσομαλλούσα σαν περιοχή. Για τον κόσμο της δεν μπορώ να πω.

Ερ: με λίγα λόγια πως θα χαρακτήριζες εδώ την περιοχή σου, αν σε ρωτούσε κάποιος εκτός νησιού και σε ρωτούσε πως είναι η περιοχή που μένεις.

Απ: εντάξει, δεν είναι και ότι καλύτερο θα μπορούσες. Είναι υποβαθμισμένη σαν περιοχή.

Ερ: έτσι πιστεύεις;

Απ: ναι.

Ερ: γιατί ακούγεται από πολλούς, αλλά εσύ το πιστεύεις κιόλας.

Απ: ναι.

Ερ: για ποιους λόγους το πιστεύεις;

Απ: πρώτον για τη ΔΕΗ. Αν βγεις στο μπαλκόνι το καλοκαίρι, και μάλιστα πριν κάνουν τα φουγάρα, η μουντζούρα φαίνεται παντού. Μετά δεν έχει καθόλου δρόμους. Τα σχολεία μας δεν είναι καθόλου καλά. Μέχρι πριν λίγα χρόνια κάνανε μέχρι και απόγευμα σχολείο τα παιδιά. Μια μαρίνα θέλανε να μας φτιάξουνε, πάλι γκρινιάζαμε, δεν την θέλαμε. Η μαρίνα πρέπει να γίνει, γιατί να μη γίνει; Θα έπαιρνε αξία το μέρος.

Ερ: τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει κάποια έργα;

Απ: όχι, εγώ δεν ξέρω κανένα. Τώρα μόνο μου είπαν πως θα φύγει η ΔΕΗ, έχει πάρει απόφαση το ανώτατο δικαστήριο...

Ερ: επομένως θα αναβαθμιστεί η περιοχή.

Απ: αυτό θα είναι βασικότατο, σίγουρα.

Ερ: τώρα λόγω της διπλωματικής, ήξερα ότι υπάρχει ένας σύλλογος στην Επάνω Σκάλα, εσύ ανήκεις σε αυτόν τον σύλλογο;

Απ: όχι, ήμουν γραμμένη στον εξωραϊστικό σύλλογο του Συνοικισμού...

Ερ: ο οποίος ασχολείται με...

Απ: τίποτα.

Ερ: πολιτιστικός είναι;

Απ: ναι, αλλά δεν ξέρω καν αν λειτουργεί, και αν λειτουργεί υπολειτουργεί, κάποτε ήταν στο φόρτε του.

Ερ: γνωρίζεις αν τον τελευταίο καιρό έχουν γίνει στην περιοχή κλοπές, διαρρήξεις, τέτοια φαινόμενα;

Απ: όχι, πολύ σπάνια.

Ερ: το βράδυ εσύ νοιώθεις ασφάλεια αν είσαι μόνη στο σπίτι;

Απ: ναι, αλλά παίζει ρόλο ότι το σπίτι είναι ψηλά. Όχι όμως όπως παλιά. Παλιά μπορεί να κοιμόμουν και τα παράθυρα να ήταν ανοιχτά.

Ερ: τώρα τα κλείνεις όλα.

Απ: ναι.

Ερ: και το καλοκαίρι κλειστά;

Απ: όχι ανοιχτά.

Ερ: κατά τη διάρκεια της μέρας αφήνεις κλειδί από πίσω;

Απ: όχι, ποτέ, δεν αφήνω, αλλά είμαι και ψηλά. Αλλά και να άφηνα παλιά, δεν αφήνω τώρα.

Ερ: έχεις συναγερμό στο σπίτι;

Απ: όχι.

Ερ: το αυτοκίνητο το κλειδώνεις και τη μέρα και τη νύχτα;

Απ: πάντα.

Ερ: σε περίπτωση που φεύγετε ταξίδι βάζετε κάποιον να φυλάει το σπίτι, να περνάει να βλέπει;

Απ: όχι.

Ερ: όταν ήταν μικρές οι κόρες σου τις άφηνες να παίζουν στη γειτονιά μέχρι αργά;

Απ: βέβαια. Τις άφηνα, δεν είχα πρόβλημα, τώρα έχω.

Ερ: τώρα δηλαδή αν ήταν μικρές δεν θα τις άφηνες;

Απ: όχι και δοξάζω Το Θεό που δεν έχω μικρά παιδιά σήμερα.

Ερ: λες δηλαδή ότι έχουν αλλάξει πολύ τα πράγματα.

Απ: ναι, πάρα πολύ.

Ερ: το βράδυ κυκλοφορείς μόνη σου στην περιοχή;

Απ: ναι κυκλοφορώ, αλλά είναι του χαρακτήρα μου να μη φοβάμαι.

Ερ: σε οποιαδήποτε περιοχή της Μυτιλήνης, ούτως ή άλλως;

Απ: ναι, άμα τύχει, δεν θα το επιδιώξω, αλλά άμα τύχει θα το κάνω.

Ερ: όλα αυτά που ακούς στις ειδήσεις, κλοπές, διαρρήξεις, βιασμούς, πιστεύεις ότι μπορεί να συμβούν στην περιοχή σου;

Απ: βεβαίως, αυτά δεν επιλέγουν, όταν θα σου 'ρθει δεν το ξέρεις...

Ερ: ναι, αλλά πιστεύεις ότι υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να συμβούν σε αυτή την γειτονιά;

Απ: όχι ιδιαίτερα. Ίσως όμως επειδή είναι ακόμα γειτονιά κ ελέγχει ο ένας το σπίτι του άλλου.

Ερ: πιστεύεις ότι αυτό συμβαίνει και στην Χρυσομαλλούσα.;

Απ: όχι γιατί έχει πολυκατοικίες. Εδώ γνωριζόμαστε πιο καλά.

Ερ: επομένως μου είπες πως το μυαλό σου πάει στα ναρκωτικά και τους αλλοδαπούς...

Απ: πάρα πολύ.

Ερ: πιστεύεις άρα ότι τα πράγματα παλιότερα ήταν καλύτερα γιατί δεν υπήρχαν οι αλλοδαποί.

Απ: ναι, μπορεί να με περάσουν για ρατσίστρια, αλλά εγώ το πιστεύω ακράδαντα αυτό. Και τα ναρκωτικά έχουν εξαπλωθεί και άλλο. Παλιότερα, πριν 20 χρόνια ήταν 5-10 άτομα, τα ξέραμε. Τώρα είναι παντού. Στην γειτονιά μας έχουν πεθάνει τουλάχιστον δέκα παιδιά τα τελευταία χρόνια. Γύρω-γύρω, εδώ μπροστά. Παιδιά που παίζανε με τα δικά μου όταν ήταν μικρά. Και ξέρεις, η εξάρτηση φέρνει και άλλα προβλήματα.

Προσπαθούν να χώσουν και σένα, λεφτά δεν έχουν, προσπαθούν να βρουν και από κει ξεκινάνε όλα.

Ερ: εγώ είμαι καλυμμένη. Δεν ξέρω αν εσύ θες να πεις κάτι άλλο...μου είπες πως δεν ξέρεις να έχουν γίνει κάποια έργα αναβάθμισης...

Απ: όχι. Τα αρχαία που τα βρήκανε και τα αφήσανε έτσι και γίνανε όπως γίνανε;

Ερ: πιστεύεις ότι αν φτιάχνανε τη μαρίνα και αξιοποιούσανε τα αρχαία θα άλλαζε η εικόνα του κόσμου; Ο κόσμος έχει τώρα μία άποψη για την Επάνω Σκάλα ότι είναι υποβαθμισμένη. Αν φτιάχνανε αυτά θα άλλαζε και η άποψη τους;

Απ: πρέπει να αλλάξει και ο κόσμος ο ίδιος, δεν είναι μόνο η περιοχή μας...δεν λέει τώρα να σε φωνάζει ο δάσκαλος στο σχολείο για να σου μιλήσει για το παιδί σου και να πηγαίνουν μόνο πέντε άτομα τη φορά. Ή να έχουμε το σύλλογο, να τρέχουμε, να σκοτωνόμαστε, να αναβαθμίσουμε το σχολείο και να μην έρχονται ούτε σε εκδήλωση να βοηθήσουν πάνω από 10 άτομα. Φταίμε και 'μείς σε όλο αυτό.

Ερ: επομένως και αν έφτιαχναν την εικόνα δεν θα άλλαζαν τα πράγματα. Θεωρείς όμως ότι η αντίληψη του κόσμου θα άλλαζε για την Επάνω Σκάλα;

Απ: σίγουρα. Εγώ πιστεύω ότι η περιοχή μας αν υπήρχε υποδομή θα ήταν από τις ωραιότερες. Γιατί αξίζει, είναι ωραία...

ΕΣ3

Ερ: θα ήθελα να μου πείτε όταν ακούτε τη λέξη εγκληματικότητα. τι σας έρχεται στο μυαλό; Με τι το συνδέετε;

Απ: με τη λέξη εγκληματικότητα μου έρχεται στο μυαλό και ότι αφαιρούνται ανθρώπινες ζωές, αλλά και ότι ορισμένοι νέοι έχουν κυλιστεί στα ναρκωτικά και αυτό είναι μέρος της εγκληματικότητας. Το θεωρώ αυτό από τα πιο βασικά, γιατί έχω και εγώ παιδιά σε αυτήν την ηλικία και τα φοβάμαι πάρα πολύ αυτά. Είναι πολύ βασικό αυτό.

Ερ: πιστεύετε ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα με παλιότερα;

Απ: νομίζω ότι τώρα υπάρχει μία έξαρση της εγκληματικότητας σήμερα. Τώρα μπορεί να φταίει και η τηλεόραση, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης γενικά, γιατί παλιότερα δεν

υπήρχε αυτό, να ακούμε δηλαδή τι γίνεται σε άλλα μέρη εκτός από δίπλα μας. Ενώ τώρα κάθε βράδυ βομβαρδιζόμαστε από παντού και τα πράγματα δεν πάνε καθόλου καλά.

Ερ: γενικά πως κρίνετε την εικόνα της εγκληματικότητας σήμερα;

Απ: τα πράγματα πάνε από το κακό στο χειρότερο. Αν δεν υπάρξει κάποιος τρόπος...περισσότερη αστυνόμευση...

Ερ: πιστεύετε πως το κράτος θα μπορούσε να συμβάλει σε αυτό...

Απ: ναι, κατά ένα μέρος. Αλλά και εμείς σαν γονείς με τη συζήτηση, να βρίσκουμε λύσεις στα προβλήματα μας...γιατί τον πιο βασικό ρόλο τον παίζει η οικογένεια. Για να ξεκινήσει ένα παιδί, και το ρίχνω στα παιδιά για να μη πω για τους μεγάλους πια, ένα παιδί για να φτάσει στο έγκλημα θα πει ότι κάποιος λόγος κρύβονται από πίσω. Έτσι και εμείς σαν γονείς παίζουμε τον πιο σημαντικό ρόλο. Και το κράτος βέβαια θέλει περισσότερη αστυνόμευση, γιατί δεν φθάνει αυτή που υπάρχει αυτή τη στιγμή. Έτσι μπορεί το κάθε φύσεως στοιχείο να κάνει ότι θέλει και να μην τον ελέγχει κανείς και να γίνονται αυτά τα έκτροπα που γίνονται.

Ερ: εσείς ανησυχείτε για την εικόνα αυτή που παρουσιάζει η εγκληματικότητα;

Απ: ναι, πολύ, πάρα πολύ. Όταν ήμουν νέα δεν υπήρχε αυτό το πράγμα που γίνεται σήμερα. Βγαίνουν σήμερα τα παιδιά μου για να πάνε βόλτα και μέχρι να γυρίσουν...βέβαια και οι δικοί μας οι γονείς το έκαναν το ίδιο, αλλά ίσως εμείς επειδή ήμασταν αυτοί που ήμασταν και ήμασταν μέσα στο δρόμο και βλέπαμε... αλλά και ποτέ, γιατί εγώ έκανα παρέες και με τα αδέρφια μου και με άλλα παιδιά, τα οποία δεν ήταν τα πιο άγια αυτά τα παιδιά, αλλά ποτέ κανένας δεν μας είπε πάρε τούτο, δοκίμασε το, έλα να πάμε κάπου, δεν ξέρω, ίσως ήμασταν από τους τυχερούς και δεν μας έτυχε κάτι τέτοιο. Ενώ τώρα φοβάσαι με ποιον θα κάνει παρέα το παιδί σου, πως θα κινηθεί, το βράδυ τι γίνεται...

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη;

Απ: σε σχέση με άλλες ναι. Από ότι ακούω, σε σχέση με άλλες μεγαλουπόλεις, γιατί κι εμείς δεν ήμαστε μία μικρή πόλη, απλά έχουμε πιο πολύ ασφάλεια από ότι άλλες πόλεις.

Ερ: θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη και κάποια άλλη πιο ασφαλή αντίστοιχα;

Απ: όλες έχουμε το ίδιο πρόβλημα. δεν υπάρχει πιο ασφαλής περιοχή, παντού δηλαδή το πρόβλημα είναι το ίδιο.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας πως βλέπετε την Επάνω Σκάλα; δηλαδή όταν είστε το βράδυ μόνη σας.

Απ: δεν φοβάμαι. Όταν είναι να κυκλοφορήσω έξω, όχι ότι φοβάμαι, αλλά όταν είμαι μόνη και είναι σκοτεινός ο δρόμος βλέπω και λίγο στο πλάι. Δεν φοβάμαι γιατί δεν έχουμε κρούσματα, τουλάχιστον εδώ. Είμαστε πιο ασφαλής πόλη, από ότι ακούμε. Ούτε κλεψιές έχουμε, εντάξει έχουμε όλη την ώρα περιστατικά, αλλά πολύ μεμονωμένα. Δεν έχουμε το να κοιμάσαι τη νύχτα, όπως ακούμε στην Αθήνα, και να μπαίνουν μέσα οι κλέφτες, οπότε κοιμόμαστε ήσυχα.

Ερ: γενικά αν σε ρωτούσε κάποιος εκτός νησιού, πως θα χαρακτήριζες την Επάνω Σκάλα.;

Απ: ναι μεν είναι μία πολύ ωραία περιοχή, αν και υποβαθμισμένη γιατί δεν της έχουν δώσει ακόμα την αξία που της πρέπει, για ποιους λόγους δεν ξέρω ακριβώς, αλλά μάλλον για τα συμφέροντα, μπορώ να πω ότι πιο πολύ έχουν αξιοποιήσει την Χρυσομαλλούσα που είναι καθατού μία τσιμεντούπολη παρά εδώ την Επάνω Σκάλα, που είναι η θάλασσα, αλλά τέλος πάντων είναι μία ωραία περιοχή και το καλοκαίρι και το χειμώνα.

Ερ: εσύ δηλαδή αν επέλεγες να μείνεις σε μία άλλη περιοχή της Μυτιλήνης θα επέλεγες την Χρυσομαλλούσα.;

Απ: καθόλου. Αποκλείεται, εδώ είναι αλλιώς. Εδώ στην αγορά κατεβαίνω και όταν γυρίζω καταλαβαίνω τον αέρα που φυσάει... ίσως και επειδή έχω γεννηθεί εδώ, αλλά στη Χρυσομαλλούσα αποκλείεται, ιδίως στα διαμερίσματα μέσα, όχι. Δεν το συζητώ καθόλου.

Ερ: έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια κάποια έργα υποδομής στην περιοχή εδώ;

Απ: πολύ λίγα πράγματα μπορώ να πω, με εξαίρεση το κάστρο που φώτισαν, ύστερα από τόσα χρόνια πια και ο βιολογικός που γίνεται και τελειώνει σιγά-σιγά, τα πάρκα που έχουν αναβαθμιστεί λίγο, αυτό μπορώ να το πω, αλλά κατά τα άλλα...

Ερ: γίνονται δηλαδή κάποιες προσπάθειες.

Απ: ναι γίνονται, αλλά θα μπορούσε να είναι και καλύτερα από πολλές απόψεις. Γιατί είμαστε παραδοσιακός οικισμός μπορώ να πω, για αυτό λέγεται και Συνοικισμός, οπότε θα μπορούσαν να τον αναδείξουν και από ιστορικής πλευράς, αλλά τέλος πάντων, δεν πειράζει.

Ερ: έχει ιστορία εδώ η περιοχή;

Απ: βέβαια έχει ιστορία. Τα τελευταία χρόνια μπορώ να πω, από την Μικρασιατική καταστροφή και μετά, γιατί όλοι οι μικρασιάτες ήρθαν εδώ ως πιο κοντινή περιοχή και μετά διασκορπίστηκαν στη Χίο και σε άλλα μέρη. Εδώ ήρθαν οι πρώτοι πρόσφυγες και πήραν τα πρώτα σπίτια, για αυτό και η περιοχή έχει αυτό το όνομα. Αλλά και από τα

αρχαία χρόνια. Αν σκεφτείς ότι λίγο πιο πάνω από μας έχουμε το αρχαίο θέατρο, άλλο αναξιοποίητο. Τα έχουν πάρει όλα, δεν έχει μείνει τίποτα. Πράγμα που θα μπορούσαν να το αναδείξουν και θεατρικά να γίνονται το καλοκαίρι, αλλά τέλος πάντων. Δεν υπάρχει μέρος να σκάψεις εδώ στον Συνοικισμό και να μη βρεις αρχαία. Από απλό τοιχίο μέχρι ψηφιδωτά εδώ στην αυλή του σχολείου... Όταν έσκαψαν εκεί για να γίνει νηπιαγωγείο, βρήκαν ψηφιδωτά και δεν επέτρεψε η αρχαιολογία να γίνει το κτίριο για να γίνει χώρος επισκέψιμος. Άσχετα τώρα που το έχουν εγκαταλείψει και έχουν βγει χόρτα...

Ερ: μου είπες πριν ότι δεν έχεις ακούσει να έχουν γίνει εδώ κλοπές, τέτοια πράγματα...

Απ: όχι μεγάλα πράγματα εκτός από κανά δύο. Τουλάχιστον εδώ στον Συνοικισμό τα πιο γνωστά κρούσματα είναι από παιδιά που έχουν πέσει στα ναρκωτικά και κλέβουν καμιά τσάντα, κανά μαγαζί, για να βρουν τη δόση τους πιο πολύ, όχι για κάποιον άλλο λόγο.

Ερ: εσείς το βράδυ κλειδώνετε το σπίτι;

Απ: ναι, όταν μπει τελευταίος ο γιος παίρνει το κλειδί μέσα, όχι να κλειδώσει, απλά παίρνει το κλειδί μέσα.

Ερ: το έχετε έξω το κλειδί, το είδα κι εγώ.

Απ: ναι, όλη μέρα έξω, εκτός κι αν λείπω...

Ερ: συναγερμό δεν έχετε;

Απ: όχι, δεν μας χρειάζονται τέτοια πράγματα, προς το παρόν...

Ερ: όταν φεύγετε όλοι από το σπίτι για ταξίδι, έχετε κάποιον που περνάει για να ελέγχει;

Απ: όχι, μπορεί να δώσω το κλειδί σε μία θεία μου εδώ δίπλα, ένας λόγος γιατί έχω ένα γατάκι, αλλά από θέμα ασφάλειας όχι.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά παράθυρα;

Απ: ναι, βέβαια, άσε που είμαστε ψηλά εμείς, αλλά και στο από κάτω σπίτι που μένει ο μπαμπάς μου πάλι το ίδιο.

Ερ: τα παιδιά σας όταν ήταν πιο μικρά τους αφήνατε να παίζουν στη γειτονιά;

Απ: ναι, ναι, και στη γειτονιά και λίγο παραπάνω να πάμε στην παρέα, αρκεί να ξέρουμε με ποια παρέα είναι.

Ερ: όλα αυτά που ακούμε στις ειδήσεις, κλοπές, διαρρήξεις, βιασμοί, πιστεύετε πως είναι φαινόμενα που μπορούν να κάνουν έντονη την παρουσία τους εδώ σε αυτή την περιοχή;

Απ: κάθε φαινόμενο, όταν κάνει την αρχή, εξαπλώνεται παντού. Τώρα, ας ελπίσουμε πως θα μείνουμε όπως είμαστε τουλάχιστον, ότι δεν θα υπάρξουν τέτοια φαινόμενα, ας ελπίσουμε, αλλά δυστυχώς δεν το βλέπω, δεν το βλέπω. Αν δεν αυξηθεί η αστυνόμευση, που το θεωρώ από τα βασικότερα, να μας προφυλάξει από τους απέξω, γιατί μπορεί να βάλεις συναγερμό και διάφορα, αλλά διαφορετικά είναι να έχει το φόβο ότι θα περάσει τώρα το περιπολικό. Σε μέρη που συχνάζουν τα παιδιά χρειάζεται αστυνόμευση γιατί τα πράγματα είναι...

Ερ: εσείς γιατί πιστεύετε ότι η ευρύτερη περιοχή της Επάνω Σκάλα θεωρείτε υποβαθμισμένη;

Απ: γιατί όπως είπα και πριν δεν έχει αναδειχθεί όπως πρέπει και οτιδήποτε πουν να κάνουν κατά δω μεριά, για παράδειγμα, έχουμε εδώ το Καλαμάρι, ένα παλιό εργοστάσιο, που ελάχιστα χρησιμοποιείται, το καταλήξανε τώρα να είναι όλοι οι επιδειξιές μέσα κει...

Ερ: πιστεύετε ότι αν αλλάξει η εικόνα της περιοχής, για παράδειγμα το αρχαίο θέατρο, θα αλλάξει και η άποψη του κόσμου για την περιοχή...

Απ: έτσι λέω, γιατί για παράδειγμα αν κατεβείς από το σχολείο ευθεία εδώ κάτω, υπάρχει ένας παλιός λουτρός, τούρκικος, ο οποίος χρόνια τώρα είναι αναξιποίητος. Τώρα τα τελευταία χρόνια τον έχουν αξιοποιήσει, γίνονται εκθέσεις ζωγραφικής μέσα, γίνονται διάφορες άλλες εκθέσεις εκτός ζωγραφικής και έτσι έχει αναδειχθεί λίγο η από δω μεριά. Έτσι, αν αναδειχθούν και τα υπόλοιπα κομμάτια, θα αλλάξει και ο τρόπος που σκέφτονται. Λόγω του ότι ήρθαν οι πρόσφυγες από τα απέναντι παράλια και εγκαταστάθηκαν εδώ, μας θεωρούν πιο... αλλά δεν είμαστε έτσι, οπότε...

ΕΣ4

Ερ: όταν ακούς τη λέξη εγκληματικότητα τι σου έρχεται εσένα στο μυαλό και με τι το συνδέεις;

Απ: κλοπές, ναρκωτικά...αυτά.

Ερ: εσύ πως κρίνεις την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα;

Απ: είναι αυξημένη, κυρίως στην Αθήνα, ακόμα εδώ είμαστε καλά.

Ερ: ναι, ανησυχείς για την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: ως μητέρα σίγουρα ανησυχώ. Μεγαλώνω δύο παιδιά και ανησυχώ κυρίως για την έξαρση που έχουν πάρει τα ναρκωτικά τα τελευταία χρόνια.

Ερ: εκεί εστιάζεις δηλαδή περισσότερο την ανησυχία σου όσον αφορά την εγκληματικότητα.

Απ: γιατί δεν έχουμε τόσα κρούσματα από κλοπές, φόνους. Οι κλοπές γίνονται κυρίως από εξαρτημένα άτομα πιο πολύ, μιλάω βέβαια για δω, γιατί αυτά που γίνονται στην Αθήνα είναι τρομερά και εξωπραγματικά για εδώ.

Ερ: δεν πιστεύεις ότι αυτά είναι φαινόμενα που μπορεί να συμβούν εδώ στην γειτονιά σου.

Απ: ναι, αλλά αργότερα, όχι τώρα, μετά από πολλά χρόνια. Σε καμία περίπτωση.

Ερ: σε σχέση με τα παλιότερα χρόνια υπάρχει κάποια διαφορά;

Απ: στα ναρκωτικά. Σε όλα υπάρχει μία διαφορά, έχουν αυξηθεί, αλλά στα ναρκωτικά υπάρχει μία έξαρση τελευταία. Παλιότερα ήταν συγκεκριμένος ο αριθμός των ατόμων που κάνανε χρήση ναρκωτικών ή που διοχέτευαν και πουλούσαν, και ήταν περιθωριακά άτομα, τώρα είναι «μεγάλοι» όλοι.

Ερ: πιστεύεις ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι για να μπορέσουμε εμείς να νοιώσουμε ασφαλείς; Πιστεύεις ότι τα μέτρα που παίρνει είναι επαρκή ή θα μπορούσε να κάνει και κάτι άλλο;

Απ: κοίτα να δεις. Σίγουρα πιστεύω ότι θα μπορούσε να κάνει κάτι άλλο, όχι κάτι περισσότερο, αλλά κάτι άλλο, διαφορετικό τελείως. Επειδή έχω εστιάσει στα ναρκωτικά, πιστεύω ότι είναι όλα βάσει σχεδίου να ρίξουν την νεολαία εκεί, να τους κάνουν πειθήνια όργανα και να μη λειτουργεί το μυαλό τους. Να μη βλέπουν άλλα πράγματα που πρέπει να δουν, να τους κάνουν εξαρτημένα άτομα για να μην γίνουν...ξέρω 'γω καπιταλισμός...πάμε αλλού τώρα. Σίγουρα όμως το κράτος θα μπορούσε να κάνει πάρα πολλά πράγματα.

Ερ: τώρα να μιλήσουμε συγκεκριμένα για τη Μυτιλήνη. Πιστεύεις ότι η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη;

Απ: σίγουρα πιστεύω ότι είναι πιο ασφαλής από την Αθήνα, γιατί είναι κλειστό μέρος. Να φύγεις από λιμάνι και αεροδρόμιο είναι δύσκολο. Κάποια ευκολία υπάρχει να μετακινηθούν στα απέναντι παράλια και δεν νομίζω ότι αστυνομεύεται καλά η περιοχή, γιατί δεν ξέρω αν είχες ακούσει στις αρχές του χρόνου κάτι που έλεγαν με μία μαύρη μερσεντέζ, ότι είχαν πάει στα σχολεία με ναρκωτικά, πήγαν να πάρουν κάποια παιδάκια...είχε ακουστεί ότι πήραν κάποιο παιδί και 'φύγαν από δω, από τη θάλασσα με βάρκα, πράγμα που είναι πολύ πιο εύκολο. Ενώ να φύγεις από λιμάνι ή αεροδρόμιο είναι δύσκολο, θα σε πιάσουν.

Ερ: θεωρείς κάποια περιοχή της ερώτησης πιο ασφαλή ή κάποια άλλη πιο επικίνδυνη;

Απ: δεν το έχω σκεφτεί. Καθόλου δεν έχει περάσει από το μυαλό μου αν εδώ είναι πιο ασφαλές το μέρος από τη Χρυσομαλλούσα Δεν ξέρω, ίσως επειδή είναι πιο πυκνοκατοικημένη η Χρυσομαλλούσα, δεν είναι τόσο εύκολο να γίνει...να ξεφύγει ξέρω 'γω ένας κακοποιός από ότι εδώ...δεν το έχω σκεφτεί αυτό...λέω τώρα.

Ερ: πιστεύεις δηλαδή ότι όλες είναι το ίδιο.

Απ: να πω ότι είναι πιο ασφαλής εδώ, γιατί η Χρυσομαλλούσα μοιάζει με την Αθήνα, και στο μυαλό μου η Αθήνα είναι κάτι κακό;

Ερ: εδώ παίζει ρόλο και το γεγονός ότι εδώ είναι σαν γειτονιά.

Απ: είμαστε έτσι εδώ.

Ερ: αν σε ρωτούσε κάποιος εκτός νησιού, πως θα χαρακτήριζες με λίγα λόγια την Επάνω Σκάλα;

Απ: ασφαλή. Μιλάμε πάντα για εγκληματικότητα;

Ερ: γενικότερα.

Απ: μου αρέσει πολύ. Μου αρέσει γιατί κρατάει τον γραφικό του χαρακτήρα, δεν είναι τσιμεντούπολη, σαν την Χρυσομαλλούσα, την Καλλιθέα, γιατί εκεί χάνεσαι.

Ερ: έχουν γίνει κάποια έργα αναβάθμισης στην Επάνω Σκάλα;

Απ: πολλά. Εδώ απέναντι από το πάρκο έχουνε βρει τα αρχαία και λέγανε ότι θα γίνει το δημαρχείο δεν έγινε ποτέ. Είπαν ότι θα βάλουν γυαλί από πάνω για να βλέπεις τα εκθέματα και δεν έγινε ποτέ. Τα εργοστάσια στο Καλαμάρι, μία τεράστια έκταση, είπαν πως θα γίνει εκεί το δημαρχείο και δεν έγινε ποτέ. Πολλά έχουν εξαγγείλει και τίποτα δεν έχουν κάνει. Οι κάτοικοι εδώ λένε ότι αν φτιαχτεί το μέρος μας, θα σβήσει όλο το υπόλοιπο μέρος, γιατί βλέπεις είναι ένα παραθαλάσσιο μέρος, γραφικό, όλοι θα έρθουν εδώ και δεν θέλουν. Η μαρίνα έλεγαν να γίνει εδώ. Δεν έγινε ποτέ.

Ερ: πιστεύεις λοιπόν ότι αν γίνονταν κάποια τέτοια έργα αναβάθμισης εδώ θα...

Απ: θα έπαιρνε μεγάλη αξία. Γιατί έχουμε το κάστρο, όλα τα αρχαία, όλα από δω είναι. Στη Χρυσομαλλούσα να πας να δεις τι;

Ερ: Κι όμως πολύς κόσμος πιστεύει ότι η Επάνω Σκάλα είναι μία υποβαθμισμένη περιοχή.

Απ: έτσι είναι. Δεν θέλουν να την αναβαθμίσουν, γιατί αν το κάνουν θα σβήσει όλη η άλλη πόλη. Ο τουρισμός που θα 'ρθει που θα πάει; Στην Χρυσομαλλούσα; θα πάει να δει τα γραφικά τα σπίτια, τα σοκάκια, το κάστρο, τα αρχαία τα μνημεία, τα τζαμιά.

Ερ: από αυτά που μου λες καταλαβαίνω ότι αν σου δινόταν η ευκαιρία να μείνεις κάπου αλλού...

Απ: με τίποτα. Ίσως να έμενα πάλι σε ένα τέτοιο μέρος. Δεν μπορώ να μείνω σε πολυκατοικία, από τότε που γεννήθηκα δεν μπορώ να φανταστώ τον εαυτό μου να μένει σε ένα διαμέρισμα. Είναι και το πάρκο απέξω ακριβώς...

Ερ: τα παιδιά σου τα αφήνεις να παίζουν απέξω;

Απ: ναι, τα αφήνω τα παιδιά. Όλο το καλοκαίρι τα παιδιά είναι στο πάρκο, βέβαια υπό την εποπτεία μου. Μετά όμως από το περιστατικό αυτό με τη μερσεντές όλοι φοβηθήκαμε, γιατί αφορούσε τα παιδιά. Τώρα βέβαια αν ήταν ένας φόνος δεν θα ήμασταν έτσι, αλλά τα παιδιά μου είναι ελεύθερα.

Ερ: ανέφερές πριν ένα κρούσμα διάρρηξης αυτοκινήτου;

Απ: ναι, το δικό μου και των διπλανών.

Ερ: διαρρήξεις σε σπίτια;

Απ: ναι. Έχουμε μέσα στη γειτονιά πολλά τέτοια κρούσματα. Τον τελευταίο χρόνο.

Ερ: εσύ το βράδυ μένεις μόνη στο σπίτι;

Απ: ναι.

Ερ: νοιώθεις ασφάλεια;

Απ: ναι, νοιώθω ασφάλεια. Δεν φοβάμαι. Φοβάμαι μόνο αν φύγει ο άνδρας μου ταξίδι και ξέρω ότι δεν θα γυρίσει το βράδυ. Μόνο τότε κλειδώνω την πόρτα. Μόνο τότε.

Ερ: τα κλειδιά τα αφήνεις απέξω;

Απ: ναι.

Ερ: συναγερμό;

Απ: όχι. Το έχω σκεφτεί όμως να βάλω. Από αυτά που ακούω. Έχουν γίνει και δύο – τρία περιστατικά.

Ερ: στο αυτοκίνητο έχεις συναγερμό;

Απ: ναι.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά παράθυρα;

Απ: ναι. λόγω του ότι τα υπνοδωμάτια είναι πάνω, κοιμόμαστε με ανοιχτά παράθυρα.

Ερ: η γειτονιά θεωρείται υποβαθμισμένη, επειδή άλλοι το συνδέουν με το εργοστάσιο, άλλοι και με το ότι υπάρχουν άνθρωποι με χαμηλό εισόδημα, ότι υπάρχουν εδώ πρόσφυγες, πράγμα που είναι τόσα χρόνια... και δεν είναι μόνο εδώ φαντάζομαι.

Απ: εδώ βγήκαν αποκλειστικά, αλλά και που να πάνε; Στη Χρυσομαλλούσα ήταν όλα χωράφια, τότε εδώ ήταν η πόλη. Έμειναν αυτοί οι άνθρωποι, τι εισοδήματα να είχαν, με τα ρούχα τους ήρθαν μόνο. Αλλά με τα χρόνια, το πνεύμα τους ήταν πολύ διαφορετικό και γίνανε καλύτεροι.

ΕΣ5

Ερ: Όταν μιλάμε για εγκληματικότητα εσάς τι σας έρχεται στο μυαλό;

Απ: στην Επάνω Σκάλα δεν έχει εγκληματικότητα.

Ερ: γενικότερα για εγκληματικότητα, όχι μόνο στην Επάνω Σκάλα, με τι το συνδέετε;

Απ: άκου να δεις. Τώρα τα τελευταία χρόνια, έχουμε πολύ πράγμα, όλοι εδώ στη Μυτιλήνη, ε, στον άλλο κόσμο ξέρω 'γω. Έχει πληθύνει πολύ η εγκληματικότητα, και είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα αυτό. Πρέπει να προσέχουμε...

Ερ: δηλαδή, σε σχέση με παλιά υπάρχει μεγάλη διαφορά.

Απ: ε, βέβαια, πολύ μεγάλη διαφορά. Γιατί δεν ελέγχονται τα πράγματα, όπως βλέπω εγώ, είναι πολύ χάλια τα πράγματα.

Ερ: παλιότερα δηλαδή ελεγχότανε;

Απ: ελεγχότανε, για αυτό και δεν είχαμε τέτοιες φασαρίες. Γινόταν και παλιά φασαρίες, αλλά όχι τόσες πολλές. Τώρα με το παραμικρό, γενικά με τα ποδόσφαιρα και τέτοια, αυτό είναι αίσχος.

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι περισσότερο, κάτι διαφορετικό;

Απ: βεβαίως, από το κράτος εξαρτάται. Η κεφαλή είναι το κράτος. Από εκεί εξαρτιόνται όλα. Τα μέτρα που παίρνει, οι διαταγές που δίνει, από το κράτος εξαρτιόνται όλα.

Ερ: για την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα, εσείς ανησυχείτε;

Απ: ανησυχώ γιατί πάμε από το κακό στο χειρότερο. Κατά πρώτον, δεν ελέγχονται όλα τα πράγματα. Από το φαγητό, όλος ο κόσμος έχει παράπονα. Από συντάξεις, τι να σου πω. Τα χρόνια είναι δύσκολα, γιατί παλιότερα είχαμε λίγες απαιτήσεις, τώρα θέλουμε περισσότερα, οι συντάξεις είναι πολύ μικρές, έχουμε πολλές απαιτήσεις, όλος ο κόσμος, είναι χρόνια δύσκολα. Τα θέλουμε όλα, έχει προχωρήσει η ανθρωπότητα, δεν είναι όπως παλιά, που ζούσαμε με ένα κομμάτι ψωμί. Τώρα ειδικά, αν έχεις μικρά παιδιά, τα θέλουν όλα.

Ερ: πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη;

Απ: ναι, πιστεύω ότι είναι ασφαλής. Δεν έχουμε πολλά περιθώρια να γίνουν πολλά εγκλήματα, και αν γίνει κάτι είναι πολύ μικρό πράγμα. Είναι στενός ο χώρος και δεν μπορεί να κινηθεί ο καθένας, να κάνει παραπάνω παρατράγουδα. Είναι πολύ μικρός ο χώρος, και το σκέφτεται ο άλλος. Και στο κλέψιμο και σε όλα. Βέβαια μικροπράγματα γίνονται, όχι πολύ σοβαρά.

Ερ: εσείς θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη ή πιο ασφαλή αντίστοιχα;

Απ: όχι, δεν υπάρχει κάποια πιο επικίνδυνη. Δεν έχει επικίνδυνες περιοχές η Μυτιλήνη.

Ερ: θεωρείτε ότι όλες είναι το ίδιο.

Απ: όλες. Παντού τα ίδια είναι.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας πως βλέπετε την Επάνω Σκάλα;

Απ: η Επάνω Σκάλα δεν έχει κάτι που να επηρεάσει τον άλλον να κάνει κάτι. Είναι μία περιοχή, που είναι το ΙΚΑ εκεί πέρα και πηγαίνουν όλο γεροντάκια. Δεν γίνονται φασαρίες και τέτοια. Και το παζάρι που έχει, και πηγαίνει και ψωνίζει ο κόσμος. Δεν έχει αυτά, για να πηγαίνει ο κόσμος και να κάνει φασαρίες. Ειδικά αν γινόταν εκεί και η δημαρχεία θα ήταν ακόμα καλύτερα.

Ερ: σκεφτόντουσαν να κάνουν εκεί το δημαρχείο;

Απ: ναι, ήταν για να γίνει εκεί το δημαρχείο, αλλά βρήκαν αρχαία και το εγκατέλειψαν.

Ερ: έχουν γίνει κάποια έργα αναβάθμισης στην περιοχή;

Απ: στην Επάνω Σκάλα τίποτα. Χαλάσανε κάτι μικρά οικοπεδάκια που υπήρχαν, κάτι μαγαζάκια για να γίνει το δημαρχείο, αλλά από κει και πέρα δεν γίνεται τίποτα. Βρήκαν τα αρχαία...μία λίμνη, μαζεύονται κουνούπια το καλοκαίρι, έχει παράπονα ο κόσμος, αυτά είναι. Η ΔΕΗ...και από αυτή έχει πολλά παράπονα ο κόσμος, γιατί αναπνέει αυτή την κάπνα, ειδικά το καλοκαίρι με το βοριά, συνέχεια βοριάς είναι το καλοκαίρι...

Ερ: εσείς θα θέλατε να μείνετε σε κάποια άλλη περιοχή όπως είναι η Χρυσομαλλούσα;

Απ: όχι. Εγώ είμαι από μικρός εδώ, από 5 χρονών, είναι μία από τις καλύτερες περιοχές. Και καθαρό αέρα και όλα.

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι αν γίνονταν όλα αυτά, το δημαρχείο για παράδειγμα, θα άλλαζε η αντίληψη του κόσμου για την Επάνω Σκάλα;

Απ: ναι. Αν γινόταν το δημαρχείο, θα άλλαζαν πολλά πράγματα για την περιοχή. Η αναβάθμιση αυτή θα έφερνε πολύ κόσμο και θα ήταν καλό να γίνει εκεί. Και άνετα είναι, και χώρο είχε να παρκάρει ο καθένας και απ' όλα. Τώρα εκεί που είναι μπορείς να παρκάρεις; Αν και έχει εκεί πάρκινγκ, δεν μπορείς να παρκάρεις.

Ερ: αλλά μου είπατε ότι δεν θα την αλλάζατε την περιοχή.

Απ: όχι, όχι, εγώ σου είπα είμαι από πέντε χρονών, τώρα είμαι 67, είμαι μόνιμος κάτοικος.

Ερ: τώρα κάποιες ερωτήσεις πιο συγκεκριμένες. Έχουν γίνει στην περιοχή ή στην γειτονιά σας κάποιες κλοπές, διαρρήξεις, ξέρετε κάτι τέτοιο;

Απ: όχι, όχι. Τίποτα. Εγώ μένω εκεί κοντά στον Άγιο Ευδόκιμο, δεν έχουν γίνει ούτε

διαρρήξεις, ούτε τίποτα. Από ότι έχω καταλάβει, είναι μία ήσυχη γειτονιά.

Ερ: ούτε εσείς έχετε πέσει ποτέ θύμα...

Απ: όχι, όχι.

Ερ: να υποθέσω ότι το βράδυ δεν φοβάστε να κυκλοφορήσετε.

Απ: όχι, άνετα.

Ερ: αφήνετε την ημέρα τα κλειδιά έξω από την πόρτα;

Απ: όχι, κλειδιά δεν αφήνουμε. Γυρίζουν γυφτάκια, μικροέμποροι, και φοβάσαι να αφήσεις το κλειδί.

Ερ: το βράδυ κλειδώνετε το σπίτι;

Απ: όχι. Τώρα άλλοι που είναι γέροι, κλειδώνουν. Εγώ δεν κλειδώνω.

Ερ: έχετε συναγερμό στο σπίτι ή στο αυτοκίνητο;

Απ: όχι. Το αυτοκίνητο είναι παλιό, δεν έχω. Τι να τον κάνεις τον συναγερμό; Εδώ και να βαράει ο συναγερμός μέχρι να έρθει η αστυνομία...τελειώσαμε.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά τα παράθυρα;

Απ: ναι.

Ερ: όταν ήταν μικρά τα παιδιά σας τα αφήνατε να παίζουν στην γειτονιά;

Απ: ε, βέβαια. Μέχρι και τώρα έρχονται τα εγγόνια μου και παίζουν στο πάρκο, στον Άγιο Ευδόκιμο. Είναι πολύ ωραία γειτονιά.

Ερ: τώρα να σας ρωτήσω κάτι άλλο. Περιστατικά όπως αυτά που ακούμε στις ειδήσεις, κλοπές, βιασμούς, πιστεύετε ότι είναι συνηθισμένα φαινόμενα στην γειτονιά σας, ή θεωρείτε ότι είναι μακριά από σας;

Απ: εμείς δεν καταλαβαίνουμε τίποτα. Εκεί που είμαστε έχουμε μεσάνυχτα από αυτά. Δεν έχει γίνει περιστατικό τέτοιο που να φοβόμαστε. Λίγο από ναρκωτικά μόνο.

Ερ: είναι ένα θέμα που απασχολεί πολύ τον κόσμο.

Απ: ναι. Λίγο από ναρκωτικά, εκεί στην γειτονιά μου είχε ένα παιδάκι, που έπαιρνε ναρκωτικά. Βέβαια είναι κάμποσα χρόνια, 5 χρόνια, που έγινε αυτή η φασαρία. Τώρα δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. είναι και αυτό ένα θέμα που είναι δύσκολο.

Ερ: όσες συνεντεύξεις έχω πάρει, μου το έχουνε τονίσει όλοι. Έχει μπει μέσα στην ζωή μας και αυτό και είναι ένα πολύ κακό πράγμα. Δεν μπορεί και η αστυνομία να το εξολοθρεύει. Δεν ξέρω το γιατί.

ΕΣ6

Ερ: όταν μιλάμε για εγκληματικότητα, εσάς τι σας έρχεται στο μυαλό;

Απ: από το πιο απλό πράγμα, όπως είναι το πείραγμα στο δρόμο ή η κλοπή, η φθορά ξένης περιουσίας, φόνος, βιασμός κ.τ.λ.

Ερ: τα πάντα. Εσείς πως βλέπετε αυτή την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα γενικότερα;

Απ: υπάρχει κάποια έξαρση, αλλά στην Μυτιλήνη όχι τόσο, αν και έχουν γίνει μεγάλα και στυγερά εγκλήματα.

Ερ: κρίνετε ότι εδώ είναι διαφορετικά σε σχέση...

Απ: σε σχέση με τις μεγάλες πόλεις, ναι.

Ερ: πιστεύετε ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι άλλο, κάτι διαφορετικό, κάτι περισσότερο;

Απ: αστυνόμευση υπάρχει, αλλά αν αυξηθεί η αστυνόμευση πιστεύω ότι περιορίζονται και άλλα δικαιώματα του ανθρώπου.

Ερ: επομένως;

Απ: η ελευθερία της μετακίνησης, ακόμα και της σκέψης, γιατί αν αναγκαστώ εγώ να βάλω κάποιον συναγερμό για να αποφύγω κάποια κλοπή, με ελέγχουμε. Ξέρουν ανά πάσα στιγμή που είμαι, τι κάνω...

Ερ: εσείς ανησυχείτε για την εικόνα που υπάρχει σήμερα;

Απ: βέβαια υπάρχει μεγάλη ανησυχία. Και 'γω ανησυχώ, γιατί έχουμε παιδιά που θέλουμε να τα προστατέψουμε, γιατί ξεχάσαμε και τον τομέα του εγκλήματος των ναρκωτικών. Στην περιοχή μας έχουν συμβεί πολλές τέτοιες μετακινήσεις ναρκωτικών, εδώ στο πάρκο του Αγίου Ευδόκιμου. Έχουμε και παράδειγμα εδώ στην γειτονιά μας, έχει πεθάνει παιδί από την χρήση.

Ερ: το ξέρω αυτό.

Απ: και από τις αρπαγές τσαντών που έχουν γίνει πρόσφατα και όχι από αλλοδαπούς, από ντόπιους. Τουλάχιστον αυτή η περίπτωση ήταν από ντόπιο. Τον γιο του...ξέρεις...του φούρναρη. Αυτό το παλικάρι είχε αρπάξει τις τσάντες από δύο κυρίες εδώ, ηλικιωμένες.

Ερ: γενικά εδώ, εκτός από τις κλοπές αυτές των τσαντών, έχουν γίνει κλοπές σε σπίτια;

Απ: όχι.

Ερ: ούτε εσείς έχετε πέσει θύμα...

Απ: όχι. Δεν έχουν γίνει κλοπές σε σπίτια. Απλά παλιά γινόταν χρήση μέσα στο πάρκο, αλλά από τότε που συνέβη ο θάνατος του παιδιού στην γειτονιά μας, δεν έχω δει εγώ τουλάχιστον εργαλεία τέτοια, σύνεργα χρήσεως. Οι κλοπές των γυναικών, των τσαντών, έχουν γίνει πρόσφατα, είναι και γνωστό.

Ερ: πιστεύετε ότι η εικόνα της εγκληματικότητας έχει αλλάξει σε σχέση με παλιότερα;

Απ: παλιά τα εγκλήματα ήταν εγκλήματα τιμής. Τώρα τα εγκλήματα είναι εγκλήματα πάθους. Έχουμε διαφορά. Ας πούμε παλιότερα φόνευε κάποιος για την τιμή του, γιατί τον πρόσβαλλε, του πείραζε την γυναίκα... τώρα είναι πάθος και θυμός πιο πολύ.

Ερ: εσείς πως το βλέπετε αυτό, πως το κρίνετε;

Απ: και το ένα είδος έγκλημα είναι, και το άλλο έγκλημα είναι. Η αλλαγή οφείλεται από τα ναρκωτικά μέχρι και τις ιδέες. Και από την ανέχεια του κόσμου. Τα εγκλήματα κλοπής γιατί γίνονται; Στο χωριό μας, πριν από μερικά χρόνια, ακόμα και φέτος, εμένα μου έκλεψαν τα ελαιόδυχα. Ποιος τα έκλεψε; Δεν ξέρω. Κλέβανε και από τον καρπό. Αλλά για να κλέβανε και από τον καρπό, πάει να πει ότι οι άνθρωποι δεν είχαν. Τον καρπό της ελιάς, μαζεμένο, έτσι όπως ήταν, με τα τσουβάλια. Άντε να βρεις τώρα ποιος το έκανε. Τα τσουβάλια είναι όλα ίδια, δεν έχει τώρα κάτι για να ξεχωρίζουνε.

Ερ: γενικά εσείς πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη;

Απ: όχι, δεν είναι μία ασφαλής πόλη, γιατί έχουν γίνει και μεγάλες κλοπές. Και άλλα εγκλήματα. Φόντοι, κλοπές σε χρυσοχοεία και δεν έχει βρεθεί κανένας, και αυτό δεν ξέρω αν οφείλεται στην ανικανότητα της χωροφυλακής, δεν έχουν βρεθεί. Μόνο στα φανερά εγκλήματα έχουν συλλάβει τους κακοποιούς. Σε αυτά που έχουν γίνει μελετημένα δεν έχουν βρεθεί.

Ερ: κάθε εβδομάδα γράφει στην εφημερίδα ότι γίνονται διαρρήξεις.

Απ: σήμερα συγκεκριμένα το άκουσα ότι έγινε στην περιοχή Βαριά Νεαπόλεως. Έχουν γίνει πάρα πολλές.

Ερ: εσείς θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνη πιο επικίνδυνη ή κάποια πιο ασφαλή;

Απ: λόγω της υποβάθμισης της Επάνω Σκάλα ο κόσμος που ζει εδώ είναι παλιοί κάτοικοι, ηλικιωμένοι, δεν είναι αρκετά πλούσιοι... τι να κλέψουν από το σπίτι μας, μία τηλεόραση; Τηλεόραση έχουν πια όλοι. Ένα βιβλίο, ή ένα βάζο; Τι να μου κλέψουνε; Μία καρέκλα, τα ρούχα μου; Εκεί όμως έχουνε οι άνθρωποι και κοσμήματα, και πλούσιοι είναι, με πράγματα αξίας, αντικές, ίσως και για αυτό οι κλέφτες προτιμούν τις περιοχές όπου κατοικούν πλούσιοι. Υποτίθεται, γιατί ένα σπίτι στην Κράτηγο στοιχίζει 100.000.000 ελληνικές δραχμές, ενώ στην Επάνω Σκάλα, δεκαπέντε, είκοσι, άντε τριάντα.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας σε αυτή την περιοχή εσείς πως νοιώθετε; Δηλαδή το βράδυ...

Απ: εμείς δεν κλειδώνουμε, έναν σύρτη βάζουμε στην πόρτα.

Ερ: τα κλειδιά τα αφήνετε πάνω στην πόρτα;

Απ: όχι βέβαια. Θα ήταν απρονοησία και προκλητικότητα...

Ερ: δεν τα αφήνατε ποτέ;

Απ: ποτέ. Αυτό είναι θέμα λογικής. Προκαλείς αν αφήσεις τα κλειδιά πάνω στην πόρτα, οποιονδήποτε να ανοίξει και να μπει μέσα.

Ερ: με λίγα λόγια αν σας ρωτούσε κάποιος εκτός νησιού και δεν γνωρίζει πώς θα περιγράφατε την περιοχή;

Απ: μια ήσυχη περιοχή, ως προς την εγκληματικότητα;

Ερ: γενικότερα.

Απ: είναι μία ήσυχη περιοχή, με μονοκατοικίες, κατοικούν φιλήσυχοι άνθρωποι, τουλάχιστον οι κάτοικοι της, είναι μεν υποβαθμισμένη γιατί λείπουν έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, έχουν να ανακαινιστούν πολλά χρόνια, πριν από τον πόλεμο, η θάλασσα δεν καθαρίζεται, μολύνεται, υπάρχει το εργοστάσιο της ΔΕΗ, αν θέλεις βέβαια να μείνεις, μένεις. Εμείς μένουμε.

Ερ: δεν έχουν κάποια έργα υποδομής τα τελευταία χρόνια;

Απ: τα τελευταία χρόνια γίνονται. Έγινε ένα τμήμα του βιολογικού καθαρισμού από την κεντρική αγορά της πόλης, πλην όμως το τμήμα το δικό μας, από την αγορά μέχρι το 8ο δημοτικό σχολείο, την Κυδωνιών να βάλουμε ως όριο και τον παιδικό σταθμό, δεν έγινε τίποτα. Απολύτως. Λίγα έργα έγιναν πιο ανατολικά της περιοχής, στην περιοχή του Συνοικισμού. Εκεί κάτι έχει γίνει.

Ερ: γνωρίζετε εσείς;

Απ: έχουνε κάνει τον κεντρικό αγωγό της ύδρευσης και τον εντάσσουν στον βιολογικό καθαρισμό της πόλης. Αλλά δεν έχουν τελειώσει και αυτά τα έργα, συνεχίζονται. Τώρα ακούγεται ότι θα αναπλάσουν και τα πάρκα. Γιατί να αναπλάσουν τα πάρκα; Εγώ δεν μπορώ να το καταλάβω αυτό. Ας κάνουν πρώτα την άλλη υποδομή της πόλης, να μπορεί να λειτουργεί σωστά, γιατί με τις πρόσφατες βροχές, εμείς πλημμυρίσαμε δύο φορές. Ακόμα και προχθές το βράδυ που η βροχή ήταν σιγανή, κράτησε μία με δύο ώρες, κόντεψαν να μπουν τα νερά μέσα. Μέχρι το σκαλοπάτι είχαν ανέβει, εδώ λιμνάζει. Δύο φορές φωνάξαμε και μας έβγαλαν τα νερά μέσα από την πολυκατοικία. Στην πολυκατοικία του Βενέτα, έχουν μπει δύο φορές τα νερά. Και τώρα θέλουν να αναπλάσουν το πάρκο. Τι την θέλουν την ανάπλαση του πάρκου; θέλουν να διαπλατύνουν τον δρόμο, να δημιουργηθεί περισσότερο πάρκινγκ, και να εξυπηρετήσουν την τροφοδοσία του σούπερ μάρκετ Βερόπουλος που υπάρχει στην γειτονιά μας, γιατί δεν μπορούν να εισέλθουν μέσα τα μεγάλα αυτοκίνητα να ξεφορτώσουν, και μπαίνουν μόνο τα μικρά και αυξάνεται έτσι το κόστος. Εγώ πιστεύω

ότι είναι μόνο αυτό. Γιατί θα ελατώσουν τον χώρο του πάρκου, θα κόψουν τα δέντρα, τα οποία υπάρχουν εκεί μέσα, εδώ και εκατοντάδες χρόνια... τι τους πειράζει; Αν τους πειράζει το πάρκο, ας αναμορφώσουν τότε το κιγκλίδωμα, ας το πετάξουν που έχει σκουριάσει και είναι χάλια και ας βάλουν ένα καινούργιο. Ή ας μην βάλουν και καθόλου.

Ερ: εσείς θα θέλατε να μείνετε σε κάποια άλλη περιοχή της Μυτιλήνης, ας πούμε στην Χρυσομαλλούσα;

Απ: εγώ έμενα οκτώ χρόνια στην Χρυσομαλλούσα, στην οδό Οικονόμου Τάξη, όταν εκεί δεν υπήρχαν ακόμα ούτε το 9^ο δημοτικό σχολείο, ούτε οι εργατικές κατοικίες, ούτε και οι πολυκατοικίες. Δύο πολυκατοικίες υπήρχαν στην οδό Οικονόμου Τάξη και δίπλα υπήρχαν κτήματα, ελιές, είχαν αιγοπρόβατα...

Ερ: τώρα έχει πήξει στην πολυκατοικία...

Απ: τώρα δεν υπάρχει πιθαμή αχρησιμοποίητης γης εκεί.

Ερ: σε σχέση με τις δύο αυτές περιοχές...

Απ: τώρα δεν θα έμενα στην Χρυσομαλλούσα, αν και τα διαμερίσματα είναι πιο βολικά από τις πολυκατοικίες.

Ερ: είναι πιο βολικά;

Απ: πιο βολικά ως προς την χρήση τους.

Ερ: για ποιο λόγο;

Απ: για ποιο λόγο; Θα το καταλάβετε όταν μεγαλώσετε.

Ερ: εγώ σε μονοκατοικία έχω μεγαλώσει...

Απ: έχεις τα πάντα δίπλα σου. Ξεχνάς κάτι, είναι πάνω. Ανεβαίνεις, κατεβαίνεις, δέκα φορές τη σκάλα. Είναι βέβαια πιο υγιεινό, αλλά εντάξει, είναι κουραστικό όταν είσαι μεγάλος.

Ερ: ναι, αλλά δεν συγκρίνεται η ομορφιά που έχει η μονοκατοικία με το διαμέρισμα...

Απ: όχι, όχι, όχι. Εδώ εφαρμόζεται αυτό που λένε : μοναχός σου χόρευε και όσο θέλεις πήδα. Εντάξει, είναι πιο καλά να κάθεται σε μονοκατοικία γιατί δεν σε ακούνε. Και λίγο να υψώσεις τη φωνή, με μια διαφορά που θα έχεις με τη σύζυγο ή τα παιδιά σου, δεν σε ακούνε.

Ερ: μου είπατε ότι εδώ εσείς εν γνωρίζετε να έχουν γίνει κάποιες κλοπές.

Απ: όχι, διαρρήξεις σε σπίτια δεν έχουν γίνει. Όχι δεν γνωρίζω, δεν έχουν γίνει. Τουλάχιστον στην περιοχή που γνωρίζω. Από το 8^ο μέχρι τον Άγιο Συμεών, την κεντρική αγορά, το 5^ο δημοτικό σχολείο, τη θάλασσα και μέχρι τη ΔΕΗ.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά παράθυρα;

Απ: ναι, βέβαια, αλλά όχι στο κάτω πάτωμα. Του πάνω πατώματος είναι ανοιχτά.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε κάποιο ταξίδι...

Απ: κλειδαμπαρώνουμε.

Ερ: αφήνετε και κάποιον να προσέχει, να έχει τον νου του, κάποιον γείτονα;

Απ: ναι, ναι. Έρχονται καθημερινά εδώ, πρωί απόγευμα, και ποτίζουνε την αυλή.

Ερ: έχετε παιδιά; Είναι μικρά ή μεγάλα;

Απ: σπουδάζουν.

Ερ: όταν ήτανε μικρά τα αφήνατε να παίζουνε στη γειτονιά;

Απ: μέσα στο πάρκο μεγαλώσανε.

Ερ: δεν είχατε πρόβλημα δηλαδή.

Απ: όχι. Όχι όμως ότι δεν είχαμε την προσοχή μας. Κάθε λίγο και λιγάκι ήμασταν και μείς στο πάρκο.

Ερ: οπότε δεν τους κλειδαμπαρώνατε μέσα.

Απ: όχι. Ακόμα και μέχρι τώρα παίζανε τα παιδιά μέσα στο πάρκο, μέχρι που ήτανε καλός ο καιρός. Μέχρι τις 8-9 το βράδυ, παίζουν τα παιδιά μέσα στο πάρκο.

Ερ: το βράδυ κυκλοφορείτε άνετα εσείς στην περιοχή.

Απ: το βράδυ. Μέχρι την ώρα που θα κοιμηθούμε. 10.00-12.30.

Ερ: μετά δεν κυκλοφορείτε γιατί...

Απ: κοιμόμαστε.

Ερ: αν τύχει να κυκλοφορήσετε πιο αργά φοβάστε;

Απ: όχι. Πάντα υπάρχει ο φόβος..., αλλά όχι. Αν πρέπει να ξυπνήσω και να πάω 4 το πρωί στο πλοίο, θα ξυπνήσω και θα πάω, δεν φοβάμαι. Με τα πόδια.

Ερ: στα δελτία που ακούμε τελευταία, κλοπές, βιασμούς, πιστεύετε ότι είναι φαινόμενα που δεν θα μπορούσαν να συμβούν στη δική σας γειτονιά; Είναι δηλαδή πράγματα που τα βλέπετε πολύ μακριά από σας;

Απ: όχι, και ο φόνος και ο βιασμός, και ιδιαίτερα ο φόνος, αν δεν είναι έγκλημα τιμής, μπορεί να γίνει ανά πάσα στιγμή και οπουδήποτε. Ο άνθρωπος χάνει την ψυχραιμία του εύκολα, δεν μπορεί να συγκρατήσει τον θυμό του, με αποτέλεσμα να κάνει και το πιο φοβερό έγκλημα. Δεν είναι δεδομένο δηλαδή, ότι αν δεν είναι σχεδιασμένο το έγκλημα, μπορεί να γίνει ανά πάσα στιγμή και οπουδήποτε. Και από τον οποιονδήποτε βέβαια. Ακούσαμε στην τηλεόραση προχθές ότι ένας παπάς χτύπησε τον αδελφό του με ένα ξύλο, και τον σκότωσε, γιατί είχαν διαπληκτισθεί για ένα διάδρομο δρόμου που πήγαινε στο χωράφι τους. Ε, τι ήθελε αυτός δηλαδή, να τον σκοτώσει; Τον χτύπησε με ένα ξύλο.

Οι αρχαίοι ημών πρόγονοι έλεγαν «θυμού κράτει». Άμα μπορέσεις και κρατήσεις τον θυμό σου, δεν θα εγκληματήσεις ποτέ στη ζωή σου.

Ερ: τώρα να σας ρωτήσω κάτι άλλο. Γιατί πιστεύετε ότι πολύς κόσμος θεωρεί ότι η Επάνω Σκάλα είναι υποβαθμισμένη περιοχή; Πιστεύετε ότι είναι για αυτό που μου είπατε πριν; Για τα έργα;

Απ: ναι, λείπουν τα έργα. Λείπουν βασικά έργα υποδομής για να λειτουργήσει η πόλη. Αν και αναμορφώσανε την κεντρική αγορά της πόλης, και φθάσανε μέχρι την Επάνω Σκάλα, πλην όμως λείπουν και άλλες υπηρεσίες. Αν δεν ήτανε και το ΙΚΑ στην περιοχή, θα είχε τελείως υποβαθμιστεί η περιοχή.

Ερ: μάλιστα. Για αυτό πιστεύετε...

Απ: ναι, δεν υπάρχουν...είχανε υποσχεθεί ότι θα χτίζανε το δημαρχείο στην Επάνω Σκάλα. Ή θα νοικιάζανε τα κτίρια του εργοστασίου στο Καλαμάρι, και θα πηγαίνανε όλες οι δημόσιες υπηρεσίες εκεί, οπότε θα υπήρχε και μία ζωντάνια. Απέχει από το κέντρο, και οι τράπεζες δεν έρχονται να εγκατασταθούν εδώ. Ένα παράρτημα τραπεζής έχει εγκατασταθεί, της Συνεταιριστικής, και ένα άλλο κατάστημα τραπεζικών υπηρεσιών είχε εγκατασταθεί, λειτούργησε μόνο ένα καλοκαίρι και έκλεισε.

Ερ: εσείς θα θέλατε δηλαδή σαν κάτοικος της Επάνω Σκάλα να έρθουν όλες οι δημόσιες υπηρεσίες εδώ;

Απ: όχι όλες. Να έρθουν κάποιες από τις υπηρεσίες εδώ . Δεν υπάρχουν βέβαια και τα κατάλληλα κτίρια, όμως προηγουμένως είπαμε, ότι το εργοστάσιο στο Καλαμάρι είναι ανεκμετάλλευτο. Ήθελε να το πάρει στην αρχή το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, μετά η Περιφέρεια, πλην όμως δεν ευδοκίμησε τελικά ούτε και αυτή η προσπάθεια. Υπάρχει μία ζωντάνια βέβαια τώρα, γιατί λειτουργεί ένα αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο παλιό εργοστάσιο του Παπαρίσβα. Αν δεν υπήρχαν και τα παιδιά και δύο με τρεις ταβέρνες που είναι εδώ, οι οποίες προσελκύουν κάποιους ανθρώπους επώνυμους, των γραμμάτων ως επί το πλείστον...να μη πούμε ονόματα από τις ταβέρνες γιατί θα κάνουμε και διαφήμιση...τον Ερμή ας πούμε και τον Δήμο.

Ερ: εγώ αυτά ήθελα να σας ρωτήσω, δεν ξέρω αν θέλετε να πείτε κάτι άλλο.

Απ: να πούμε ότι τα εγκλήματα γίνονται παντού και πάντα. Από καταβολής κόσμου και για οποιοδήποτε λόγο. Δεν υπάρχει δηλαδή ένας συγκεκριμένος λόγος για τον οποίο κάποιος μπορεί να εγκληματήσει. Μπορεί να είναι ακόμα και για ένα πιάτο φαί. Έναν πεινασμένο δεν μπορείς να του βάλεις φραγμό να μην αναζητήσει το φαγητό του. Η πείνα είναι, για παράδειγμα, κακός σύμβουλος. Θα κλέψει, θα σκοτώσει ο άλλος. Τα εγκλήματα πάθους παντού γίνονται. Και της τιμής. Και πάντα θα γίνονται, εφόσον ο

άνθρωπος δεν είναι εκπαιδευμένος, θα εγκληματεί. Ακόμα και οι εκπαιδευμένοι άνθρωποι εγκληματούν, και μάλιστα και σχεδιασμένο. Και αυτοί είναι και πιο επικίνδυνοι.

ΕΣ7

Ερ: όταν ακούτε τη λέξη εγκληματικότητα τι σας έρχεται στο μυαλό, με τι την συνδέετε;

Απ: που γίνεται κάποιο έγκλημα, ο ένας με τον άλλον.

Ερ: με τι συνδέετε την εγκληματικότητα; Με κλοπές, διαρρήξεις;

Απ: ναι, ναι. Εγκληματικότητα είναι να χτυπήσεις έναν άλλον, να τον σκοτώσεις, όπως ακούμε και στην τηλεόραση. Αυτό εννοώ εγώ εγκληματικότητα. Αλλά εδώ δεν υπάρχει εγκληματικότητα.

Ερ: γενικότερα εσείς πως κρίνετε την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα; Όχι εδώ.

Απ: υπάρχει μεγάλη εγκληματικότητα.

Ερ: σε σχέση με παλιά;

Απ: σε σχέση με τα παλιά χρόνια πολύ. Ίσως και οι τηλεοράσεις να φταίνε. Παλιά δεν υπήρχαν οι τηλεοράσεις, υπήρχαν μόνο οι εφημερίδες. Ήταν η Ακρόπολις που έβγαζε όλο εγκλήματα. Τώρα η τηλεόραση τα διαφημίζει. Τα βλέπεις κάθε μέρα που γίνονται πολλά τέτοια.

Ερ: εσείς ανησυχείτε;

Απ: ε, βέβαια ανησυχούμε. Αν και εδώ δεν υπάρχει πολύ μεγάλη εγκληματικότητα. Άντε να χτυπήσουν κανέναν. Δεν έχει μεγάλη εγκληματικότητα η Μυτιλήνη.

Ερ: πιστεύετε ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι;

Απ: θα μπορούσε, πως δεν θα μπορούσε. Να αυξήσει τα σώματα ασφαλείας περισσότερο.

Ερ: θα βοηθούσε αυτό πιστεύετε;

Απ: ε, βέβαια. Για αυτό και βλέπεις ότι πολλοί νεαροί ξεφεύγουν από την κανονική ζωή.

Ερ: επομένως πιστεύετε ότι μεγαλύτερη αστυνόμευση θα είχα και καλύτερα αποτελέσματα.

Απ: ε, βέβαια. Αν και ο κόσμος σήμερα δύσκολα την αστυνομία την παραδέχεται. Είναι και τα παιδικά τους χρόνια, έχουν μεγάλη σημασία. Μάλλον η εκπαίδευση είναι αυτή που μπορεί να οδηγήσει τον άνθρωπο στον ίσιο δρόμο.

Ερ: γενικά πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη;

Απ: πολύ ασφαλής σε σχέση με τις άλλες πόλεις της Ελλάδος.

Ερ: θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη ή κάποια άλλη πιο ασφαλή;

Απ: δε νομίζω. Όλες οι περιοχές εδώ...ο Συνοικισμός είχε παλιά μία μικρή έξαρση, αλλά καλή είναι δεν βλέπω να έχει τέτοιο πράγμα.

Ερ: εδώ την περιοχή της Επάνω Σκάλας, από πλευράς ασφάλειας, πώς την βλέπετε ;

Απ: ε, ήσυχη είναι. Χρόνια που μένω εγώ εδώ, εγώ έχω γεννηθεί εδώ.

Ερ: πόσα χρόνια μένετε εδώ;

Απ: 75 χρόνια.

Ερ: αν σας ρωτούσε κάποιος εκτός νησιού, και δεν γνώριζε, πως θα περιγράφατε την περιοχή με λίγα λόγια;

Απ: ήσυχη περιοχή και το κλίμα ωραίο και οι άνθρωποι εντάξει, καλοί. Γενικά με τους γειτόνους δεν μας παρουσιάστηκε κανένα πρόβλημα. Ήσυχη περιοχή.

Ερ: θα διαλέγατε να πάτε να μείνετε σε κάποια άλλη περιοχή όπως είναι η Χρυσομαλλούσα;

Απ: όχι. Έφυγαν ορισμένοι από τον Συνοικισμό και πήγαν και έμειναν στην Χρυσομαλλούσα και τώρα θέλουν να φύγουν πάλι από εκεί, γιατί είναι πυκνοκατοικημένη περιοχή. Δεν είναι όπως είναι εδώ...

Ερ: εσείς την Χ. πώς την βλέπετε;

Απ: πολύ πυκνοκατοικημένη. Χάνεσαι εκεί μέσα όταν πας. Δεν είναι το ίδιο. Έχει πάει πολύς κόσμος. Τα ¾ του πληθυσμού της Μυτιλήνης είναι στην Χρυσομαλλούσα. Πολύς κόσμος.

Ερ: εσείς γνωρίζετε να έχουν γίνει κάποια έργα υποδομής τα τελευταία χρόνια;

Απ: όχι, δεν έχει γίνει τίποτα. Εκτός από τον Συνοικισμό που έχουν φτιάξει κάτι δρόμους, με τσιμέντο που έριξαν, αλλά έπρεπε να κάνουν περισσότερα. Η Επάνω Σκάλα θα μπορούσε να είναι πολύ πιο καλύτερη.

Ερ: αν αξιοποιούσαν κάποια πράγματα πιστεύετε ότι θα άλλαζε η εικόνα;

Απ: ε, βέβαια θα άλλαζε και η εικόνα. Θα έρθει και περισσότερος πληθυσμός εδώ, στην περιοχή. Παλιά υπήρχαν κεντράκια εδώ στην Επάνω Σκάλα, καφενεία. Όλη η παραλία της Επάνω Σκάλας ήταν γεμάτη καφεενεδάκια. Είχε πάρα πολύ κόσμο. Οργανοπαίκτες που έπαιζαν, καφεενεδάκια ωραία. Αλλά τα έριξαν τώρα κάτω και τα καταστρέψανε. Δεν τα οικοδόμησαν τουλάχιστον, να μην κάνουν βέβαια τα ίδια, αλλά άλλα, σε καλύτερη μορφή. Δεν έδωσαν ώθηση στην περιοχή, την εγκατέλειψαν. Ενώ ώθηση έδωσαν στην Χρυσομαλλούσα, που ήταν ένας βούρκος. Μόνο ο Ναυτικός Όμιλος ήταν ένα κέντρο

καλό. Τώρα έφυγαν από εδώ, πήγαν όλοι κάτω στην παραλία. Αλλά εμένα δεν μου αρέσει καθόλου στην παραλία. Εδώ είναι πολύ καλύτερα. Περισσότερος κόσμος πηγαίνει προς στην Βαριά, παρά εδώ πέρα. Επεκτείνεται προς τα εκεί η πόλη. Ίσως επειδή εκεί είχε κτήματα και οικόπεδα και έχτισαν καινούργιες πολυκατοικίες και μαζέψανε τον πολύ τον κόσμο.

Ερ: γνωρίζετε αν εδώ στην περιοχή σας έχουν γίνει κάποιες κλοπές;

Απ: όχι, δεν γνωρίζω. Κάτι τσαντάκηδες τώρα τελευταία.

Ερ: σε σπίτια, να έχουνε ανοίξει σπίτια;

Απ: όχι, μόνο σε τσάντες. Εδώ Στον Άγιο Ευδόκιμο και Άγιο Γιώργη...Τώρα λένε ότι εκεί έχει και ναρκωτικά αλλά δεν ξέρω, δεν είδα κάποιον, λένε.

Ερ: ούτε εσάς σας έχουνε κλέψει.

Απ: όχι. Μία κοπέλα μόνο της κλέψανε την τσάντα, προς τον Συνοικισμό πήγαινε...με το μηχανάκι πήγαινε και την έριξαν κάτω και της κλέψανε την τσάντα.

Ερ: το βράδυ κυκλοφορείτε άνετα στην γειτονιά;

Απ: αμέ. Και 10 η ώρα και 11 η ώρα...Εξαρτάται. Άμα δεν έχω δουλειά να κάνω και είμαι ανήσυχος κάνω μία βόλτα. Τώρα ίσως άλλοι να φοβούνται. Ίσως οι νέοι...αλλά δεν έχει και κίνηση το βράδυ. Ενώ η κίνηση είναι προς την παραλία.

Ερ: κλειδώνετε το βράδυ;

Απ: κλειδώνουμε. Κλείνουμε το παντζούρι και την πόρτα μας. Δεν την αφήνουμε ανοικτή.

Ερ: συναγερμό δεν έχετε.

Απ: όχι. Είμαστε εμείς οι δύο.

Ερ: τα κλειδιά τα αφήνετε απέξω την ημέρα;

Απ: ε, καμιά φορά. Αλλά όχι πολλές φορές.

Ερ: παλιότερα;

Απ: ε, παλιότερα τα αφήναμε. Αλλά ακούμε σε άλλα μέρη που γίνονται...

Ερ: δηλαδή αυτά που ακούτε στην τηλεόραση πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να γίνουν εδώ πέρα;

Απ: θα μπορούσαν. Ο άνθρωπος έχει φύγει από τον έλεγχο του και φοβάσαι πια.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά παράθυρα;

Απ: πολλές φορές.

Ερ: τα παιδιά σας μεγαλώσανε σε αυτή την γειτονιά; Όταν ήτανε μικρά τα αφήνατε να παίζουν έξω;

Απ: βέβαια.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε από το σπίτι, πάτε κάποιο ταξίδι, αφήνετε κάποιον να προσέχει;

Απ: κλείνουμε τις πόρτες και φεύγουμε. Έχουμε τα παιδιά μας και ελέγχουνε καμιά φορά, έρχονται...

Ερ: είναι όμως και το εργοστάσιο της ΔΕΗ.

Απ: και αυτό είναι εις βάρος μας, επιβαρύνεται ο τόπος.

Ερ: υπάρχει και ένας σύλλογος εδώ, της Επάνω Σκάλα.

Απ: είναι ορισμένοι που είναι γραμμένοι.

ΕΣ8

Ερ: όταν μιλάμε για εγκληματικότητα εσάς τι σας έρχεται στο μυαλό;

Απ: έχουν αλλάξει τα χρόνια, βέβαια εμείς που είμαστε παλαιότεροι, δεν είχαμε αυτό το φαινόμενο που βλέπουμε σήμερα, δηλαδή με το παραμικρό άλλος να ληστεύει, άλλος να σκοτώνει, άλλος να κλέβει και να μην πιάνουν και κανέναν, διότι τελικά δεν πιάνουν και κανέναν. Βλέπεις χιλιάδες εγκλήματα στην Αθήνα, και εδώ στην επαρχία βέβαια γίνονται, και δεν υπάρχουν τα όργανα αυτά, η πολιτεία να ελέγξει και να...και βέβαια έχουμε και το φαινόμενο των ανεξέλεγκτων αυτών των λαών...ανεξέλεγκτων, γιατί που ήρθαν μετανάστες, ήμασταν και εμείς κάποτε μετανάστες, αλλά για να πάμε στην Γερμανία, στην Αυστραλία ή οπουδήποτε αλλού περνούσαμε από χίλια δυο κόσκινα. Μας έλεγαν τι είναι ο μπαμπάς, τι είναι η μαμά, ποια είναι η κοινωνία μας...και πάλι στην Γερμανία όταν πηγαίναμε, εγώ βέβαια δεν πήγα, εκεί στην Γερμανία απαγορευόταν να κάνεις οποιαδήποτε δουλειά. Είχαν γραφεία και σε παίρνανε, σε κλείνανε σε ένα εργοστάσιο...εκεί ήταν το σπίτι σου, απαγορευόταν να κάνεις ότι δουλειά ήθελες. Απαγορευόταν. Τώρα εδώ είναι όλα ανεξέλεγκτα. Βλέπουμε τον τελευταίο καιρό, είναι κοντά 1.000.000 αυτοί, αν είναι έτσι που τα λένε βέβαια τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι οποίοι είναι χωρίς χαρτιά, λαθρομετανάστες, από φυλακές, εγκληματίες, με το παραμικρό βλέπεις και σκοτώνουν γέρους ανθρώπους για να πάρουν δέκα ευρώ. Άλλαξε η κοινωνία. Νοιώθουμε, εμείς που ζήσαμε σε άλλα χρόνια, ανασφάλεια, διότι τα παλιά τα χρόνια δεν υπήρχαν τέτοια πράγματα. Είχε κάποιον σεβασμό. Τώρα έχει πληθύνει η εγκληματικότητα, άρχισε ένας κύκλος σε σας τους νέους ανέχειας και ανεργίας, ναρκωτικά, πορνεία, γιατί γίνεται χαμός και εκεί. Εμείς

εκείνα τα χρόνια άμα βγάζαμε το σχολείο, το δημοτικό βγάζαμε, γιατί παραπέρα ήταν μετρημένοι, και έτσι θα καταντήσουμε πάλι, με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, να πηγαίνουμε μετρημένοι να σπουδάζουμε, και λέγαμε να βγάλουμε το δημοτικό και τι δουλειά να κάνουμε. Να δουλέψουμε. Τώρα οι νέοι δεν έχουν αυτό το πράγμα. Οι νέοι τώρα μόλις τελειώσουν και βγάλουν το λύκειο, θα πάνε σε μία καφετέρια με έναν καφέ στο χέρι και δεν τους νοιάζει τίποτα. Μόνο δημόσιος υπάλληλος θέλει να γίνει, το οποίο και αυτό τέλειωσε τώρα. Το νομοσχέδιο που κατεβάζει τώρα λέει ότι θα είναι σαν τον ιδιωτικό τομέα, θα πηγαίνουμε σίγουρα επτά μήνες και μετά άλλους επτά, θα ελέγχει να βάζει η εκάστοτε κυβέρνηση τους δικούς της. Αυτό γίνεται. Όλος ο καβγάς είναι αυτός. Γιατί και παλαιότερα, πριν πολλά χρόνια αυτό γινόταν. Ανέβαινε μία κυβέρνηση, έδιωχνε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους και έβαζε τους δικούς της. Έβγαινε άλλη κυβέρνηση και γινότανε το ίδιο και μετά κατοχυρωθήκανε με αγώνες και θυσίες και αίμα η μονιμότητα, το πενθήμερο, το οκτάωρο...η πλατεία Κλαυθμόνος λέγεται έτσι γιατί εκεί πηγαίνανε στις εκλογές οι μεν, που ήτανε δημόσιοι υπάλληλοι και οι δεν, που θέλανε να διώξουν αυτούς, και να μπου οι ίδιοι, και κλαίγανε. Να βγει η κυβέρνηση η δική τους για να μπου αυτοί οι ίδιοι και να διώξουν τους άλλους.

Ερ: επομένως εσείς την εγκληματικότητα την συνδέετε με ναρκωτικά, με πορνεία, με εγκλήματα...

Απ: βέβαια, από εκεί ξεκινούν τα πάντα. Είδαμε χθες στην τηλεόραση 14 χρονών παιδί πήγε και έσφαξε τη γιαγιά...άρα λοιπόν αυτό το παιδί από μόνο του; Είναι το πώς ανατρέφεται. Από τι κοινωνία βγαίνει, τι βλέπει και τι κάνει.

Ερ: εσείς ανησυχείτε για αυτή την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: βέβαια ανησυχώ. Ανησυχώ και...βέβαια εμείς είμαστε σε κάποια ηλικία πια, είμαστε στου ήλιου το βασίλειο, αλλά όμως έχουμε παιδιά, έχουμε εγγόνια, και σε τι κοινωνία θα βγούνε. Βλέπετε ότι αυτά τα οκτάωρα, οι πενθήμερες, οι άδειες που είχαν παλιά, σε μία σίγουρη εργασία που είχε ο καθένας, σήμερα καταργείται και αυτό. Καταργείται, δεν υπάρχει τίποτα, ανασφάλεια. Υπάρχει ένα χάλι. Τι θα γίνει; Όταν βλέπετε και ανεβαίνει η ανεργία, ανεβαίνει και η ανέχεια, και αυτό σημαίνει εγκληματικότητα και όλα τα άλλα. Ναρκωτικά, το εύκολο κέρδος, όλα αυτά γίνονται από την ανεργία, γιατί άμα είσαι εργαζόμενος απασχολείσαι με τη δουλειά σου, έχεις το μυαλό σου στη δουλειά σου, και δεν πας να κάνεις τέτοια πράγματα. Ενώ τώρα οι πιο πολλοί είναι άνεργοι, και όσο ανεβαίνει η ανεργία τόσο ανεβαίνουν και αυτά τα φαινόμενα. Αυτό γίνεται. Βλέπεις ότι παλαιότερα αφήναμε ανοιχτά τα σπίτια μας και όλα αυτά, ενώ τώρα φοβάσαι. Το μεσημέρι άκουσα στις ειδήσεις δύο πωλήτριες, ήταν

τρεις, άνοιξε την πόρτα μία γριά στο σπίτι της, η μία έφυγε, πήγε στην κρεβατοκάμαρα χωρίς να είναι η γριά αυτή, πήραν τα χρυσαφικά της, όλα τα πράγματα, είχε κάτι χρυσαφικά η κόρη της που είχε μαγαζί, έκλαιγε, χτυπιότανε...δηλαδή κάνανε τις πωλήτριες και πήγαν και τα πήραν. Αυτό γίνεται. Και εδώ έχουμε. Προχθές έλεγε ότι στον Γαιδαρνήφορο κλέψανε μια οικία και πήρανε τα χρυσαφικά, στον Χάλικα μια άλλη το ίδιο, το οποίο είναι ανησυχητικό, γιατί γίνονται τέτοια πράγματα και τελικά δεν πιάνεται κανένας. Τι γίνεται αυτό; Ποιος ελέγχει; Τι ελέγχει; Η πολιτεία ποιόν φυλάει; Τίποτα. Είσαι υποχρεωμένος να φυλάγεις εσύ. Συνεχίζει η κατάσταση αυτή και θα συνεχίζει και θα χειροτερέψει. Αν δεν παρθούν μέτρα τέτοια που να εξασφαλίσει ο άλλος μια εργασία, να εξασφαλίσει ένα καλό επίπεδο, να παρθούν μέτρα, να κλείσουν αυτά τα σκοτάδια, γιατί έχει μαγαζιά που είναι στη συσκότιση μέσα, και μπαίνει χιλιάδες κόσμος μέσα...τι πάει να πει αυτό το πράγμα, τι είναι; Βλέπεις τώρα την παραλία, μαγαζιά και σκοτάδι, κάθονται όρθιοι ο ένας πάνω στον άλλον, και τι κάνουν; Αυτά εμάς μας ανησυχούν που είμαστε παλιότερης γενιάς, μας ανησυχούν γιατί από εκεί ξεκινάνε τα πάντα.

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι το κράτος θα μπορούσε να πάρει κάποια μέτρα, ή να κάνει κάτι διαφορετικό; Πώς θα μπορούσε να περιορίσει την εγκληματικότητα;

Απ: το κράτος θα μπορούσε. Καταρχήν πρέπει να ξεκινήσει από τα σχολεία. Να υπάρχει η εκπαίδευση στο παιδί που να του δίνει μία κατεύθυνση τι θα γίνει, πώς θα μπει στην κοινωνία...δεν υπάρχει όμως αυτό το πράγμα, δεν υπάρχει. Το δεύτερο είναι να πάρει μέτρα η πολιτεία και να πει ότι απαγορεύεται αυτό το πράγμα, η συσκότιση, να μπαίνει μέσα ο κόσμος, και να είναι τα φώτα αναμμένα και να ελέγχει ο ένας τον άλλον. Δεν ελέγχει τίποτα. Να πάρει μέτρα για τα ναρκωτικά, που δεν ελέγχει τίποτα. Τον τελευταίο καιρό είναι δυνατόν να θεωρεί κανένας ότι είναι σίγουρος για την ζωή του και ασφαλής, όταν βλέπεις ότι οι ανώτεροι δικαστικοί που σήμερα είναι μπλεγμένοι σε εμπόρους ναρκωτικών με δισεκατομμύρια και ξέπλυμα χρήματος...πώς να είσαι σίγουρος αφού βλέπεις ότι ο ανώτερος βαθμός είναι το δικαστήριο. Και αφού βλέπεις ότι οι ίδιοι οι δικασταί, δεν έχουν κανέναν σεβασμό και κλέβουν και κάνουν διάφορα, δικηγόροι και δικασταί και μεγαλέμποροι...όλα αυτά τα πράγματα είναι ανασφάλεια. Και βέβαια για εσάς που είστε πιο νέοι θα βρείτε χειρότερα πράγματα.

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι ασφαλής πόλη;

Απ: όχι, δεν είναι ασφαλής. Είναι στενός ο κύκλος βέβαια στην Μυτιλήνη, είναι θάλασσα, είναι νησί, είναι δύσκολο να διαφύγει κανένας, αλλά όχι ότι είναι ασφαλής. Γιατί είναι ασφαλής; Και δω δεν γίνονται πόσα...και εγκλήματα. Στον Χάλικα πριν τρία

με τέσσερα χρόνια, πήγαν στο σπίτι, κοιμότανε κάποιος, τον σκοτώσανε και δεν βρήκανε και ποιος είναι. Και άλλα εγκλήματα γίνονται. Εδώ στην Παγανή βρήκανε έναν σκοτωμένο, τον γυρεύανε μέρες, και δεν ξέρανε ποιος τον σκότωσε. Ε, λοιπόν πώς να νοιώθω ασφαλής; Δεν νοιώθω ασφαλής.

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι υπάρχει κάποια περιοχή της Μυτιλήνης που είναι πιο επικίνδυνη;

Απ: περιοχές πιο επικίνδυνες όχι. Δεν νομίζω ότι είναι...οι περιοχές είναι ίδιες. Γιατί και τα χωριά τώρα είναι λίγο πιο στενός ο κύκλος και ο ένας με τον άλλον γνωρίζονται. Αλλά μέσα στην πόλη γίνονται κλοπές, ληστείες, χίλια δύο, βιασμοί, γίνονται και εδώ που είναι και κλειστός χώρος. Τώρα για φανταστείτε την Αθήνα, που έχει 5.000.000 κόσμο, την Θεσσαλονίκη, που δεν συμβαίνει πουθενά σε πρωτεύουσα του κόσμου να είναι πάνω από τον μισό πληθυσμό, δεν υπάρχει. Συγκεντρωθήκανε όλα εκεί, μα βιοτεχνία είναι, μα βιομηχανία είναι, μα σχολείο είναι, μα πανεπιστήμιο είναι, τα συγκεντρώνουμε εκεί. Ενώ μπορούσαν να αποκεντρώσουν και τα πανεπιστήμια και τις σχολές...να φύγουν να πάνε στις επαρχίες. Γιατί να μην πάνε στις επαρχίες; Να επιδοτήσουν εδώ και να ενισχύσουν να γίνουν εδώ βιοτεχνίες, βιομηχανίες, που να μπορούν να είναι ανταγωνιστικές...και δω δεν κάνει κανείς βιοτεχνίες και βιομηχανίες γιατί το κόστος, η πρώτη ύλη που μεταφέρει έχει κόστος, δεν μπορεί να ανταγωνιστεί την άλλη που είναι στην Αθήνα και αναγκαστικά λοιπόν γίνονται όλα εκεί και συνεχίζει να γίνεται αυτό το πράγμα. Άρα λοιπόν το θα γίνει; Θα φύγει όλος ο κόσμος, θα ερημώσουν όλα τα χωριά και θα φτάσουμε σε κάποιο σημείο, ήδη εδώ στην Μυτιλήνη που ήταν νησί που ήκμαζε από το λάδι, την κτηνοτροφία, την αλιεία, σήμερα τι γίνεται; Εδώ ήτανε 190.000 κόσμος, που είναι ο κόσμος αυτός; Τώρα είναι ζήτημα να είμαστε 100.000. αν πας στα χωριά και πας Πολυχνίτο, Αγιάσσο, Πλωμάρι και δεις, ερείπια. Παραδοσιακά κτίρια και είναι ερείπια. Δεν έχει κόσμο. Το 1985 κάναμε αγώνα και κάναμε εκατό τόσα σπίτια στον Πολυχνίτο με ένα οικόπεδο που το παραχώρησε.., ήταν ο Β. Παλαιολόγου δήμαρχος, και το παραχώρησε ο δήμος ύστερα από ενέργειες που κάναμε, και έγιναν εργατικές κατοικίες. Τον καιρό που ξεκινήσαμε να τα κάνουμε είχαμε συγκεντρώσει τα χαρτιά και υπήρχαν πολλοί δικαιούχοι. Ωσπου να τελειώσουν οι κατοικίες, τέσσερα με πέντε χρόνια μετά, πήγαμε να τα κληρώσουμε και δεν είχαμε δικαιούχους. Πήραν όλοι που είχαν χαρτιά, που είχαν τις προϋποθέσεις, και μείνανε 4-5 σπίτια για να τα ξανακληρώσουν σε αυτούς που θα είχαν αργότερα τα δικαιολογητικά. Είχαμε το αλάτι. Ορυκτός πλούτος της θαλάσσης που δούλευαν ο κόσμος. Στην Καλλονή, στην αλυκή, είχε 300 εργαζόμενους, και στον Πολυχνίτο είχε 250, σήμερα τα έχουνε κάνει μουσεία, και δεν υπάρχει τίποτα. Δεν θέλουν να κάνουν πια τίποτα εδώ.

Θέλουν τον τουρισμό... αλλά ποιόν τουρισμό; Ο τουρισμός είναι μόνο για πέντε ανθρώπους, οι οποίοι τι κάνουν; Εκμεταλλεύονται τα πάντα, και αυτοί μόνο οι πέντε ζούνε και όλοι οι άλλοι τα πληρώνουν. Τίποτα, δεν γίνεται τίποτα.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας πώς βλέπετε την περιοχή σας, την Επάνω Σκάλα;

Απ: εδώ η Επάνω Σκάλα είναι ρημαγμένη, ερειπωμένη... αν πάτε από εδώ, από το δικαστήριο και κατεβείτε κάτω, δεν θα δείτε ούτε ένα άνθρωπο να κυκλοφορεί. Δεν έγινε τίποτα. Είχε γίνει ένας αγώνας, μία παρέμβαση, πριν από έξι με επτά χρόνια, για να γίνει το δημαρχείο στην Επάνω Σκάλα, που ήτανε κάτι παλιά μαγαζιά του δήμου, τα χάλασαν, και με συνεργασία με την αρχαιολογία, είπαν ότι θα το κάνουν εκεί το δημαρχείο, και σε περίπτωση που βρούνε εκεί κάτι αρχαίο, έτσι είχε συμφωνήσει τότε ο δήμος, θα το αξιοποιήσουν, θα το καθαρίσουν, και θα ρίξουνε τον έναν όροφο για να γίνει μία πυλωτή, να είναι φωτισμένο, να είναι καθαρό, και να έρχεται κάποιος κόσμος να τα δει, εφόσον είναι ο πολιτισμός μας. Ε, τελικά υπήρχαν κάποιες αρχαίες πέτρες, σαν ντουβάρια, είπαν ο δήμος να τα αξιοποιήσει, αλλά τελικά δεν τους άφησε η αρχαιολογία, και έμεινε μία τρύπα με νερά και κουνούπια και σκουπίδια. Τίποτα. Μετά δόθηκε η απόφαση να δοθούν κάτι στάβλοι, που υπήρχαν εδώ, του δήμου, βάζανε τα βόδια τότε που ήτανε τα σφαγεία, και είπε η αρχαιολογία να γίνει εκεί. Τελικά το σκάψανε, βρήκανε κάτι πέτρες, και η τωρινή δημοτική αρχή θεώρησε καλό να το συγκεντρώσει το δημαρχείο σε ένα σημείο που είναι κουρασμένο πολύ, στο πάρκινγκ, σε μία παλιά ΔΕΗ που ήταν εκεί, τα σουπερ μάρκετ μεγάλα, το πάρκινγκ, η μαρίνα που γίνεται, με αποτέλεσμα να μη γίνεται τίποτα στην Επάνω Σκάλα. Έβγαλαν κάτι πέτρες τον καιρό που κάνανε τον βιολογικό, αρχαίες πέτρες και τις βάλανε εκεί που είναι τα δίχτυα. Μια βρώμα... άρα λοιπόν πώς θα αξιοποιηθεί η περιοχή... και να σας πω ότι το καλύτερο μέρος του νησιού είναι η Επάνω Σκάλα, και σαν κλίμα και σαν ωραίο μέρος. Από τη μία είναι τα πεύκα, είναι το κάστρο, από την άλλη βλέπεις το πέλαγος, και βέβαια έχει και το καλύτερο κλίμα. Λένε ότι τα παλιά χρόνια που ήταν οι Τούρκοι εδώ για να δοκιμάσουν μία περιοχή, που να δούνε αν το κλίμα της είναι καλό, το διαπιστώνανε με τον εξής τρόπο: κρεμάγανε κρέας, σε ένα δέντρο, και όπου κρατούσε περισσότερο το κρέας θεωρούσανε ότι είναι η καλύτερη περιοχή. Βέβαια και έτσι είναι.

Ερ: το εργοστάσιο της ΔΕΗ που είναι εδώ;

Απ: το εργοστάσιο της ΔΕΗ είναι πρόβλημα. Υπάρχει πρόβλημα διότι οπωσδήποτε ρυπαίνει. Το θέμα αυτό παλεύεται από το 1970. γίνεται αγώνας, αλλά καμία κυβέρνηση, καμία πολιτεία δεν παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα, διότι το εργοστάσιο αυτό, εγώ ήμουν και σε έναν σύλλογο εξωραϊστικό της Επάνω Σκάλας, και παλεύαμε τότε το

εργοστάσιο να φύγει κάποια στιγμή από εδώ, να αγοραστεί κάποιο οικόπεδο στο οποίο να γίνει κάποια υποδομή ώστε αφού αλλάζουν κάθε δέκα περίπου χρόνια οι μηχανές, η καινούργια μηχανή που θα έρθει, να εγκατασταθεί εκεί. Σιγά-σιγά να φύγει όλο. Το εργοστάσιο πρέπει να φύγει, αλλά κανένα μέτρο δεν παίρνουν. Κάθε μέρα που περνάει είναι και χειρότερα. Τώρα βέβαια έκαναν εξαγγελίες χωρίς να ρωτήσουν κανέναν, πράγματα απίθανα, αφύσικα, χωρίς να ρωτήσουν κανέναν. Έπρεπε να ρωτήσουν τους δήμους, τους κατοίκους, να συζητήσουν, να συνεννοηθούν τι θα κάνουν εκεί... δεν έκαναν τίποτα. Ταυτόχρονα από την Αθήνα δώσανε μία εντολή, ότι το εργοστάσιο θα γίνει εκεί και τέλειωσε. Όλα αυτά είναι προφάσεις για να μην γίνει ποτέ εκεί το εργοστάσιο. Τώρα άκουσα προχθές ότι η ΔΕΗ ζητάει, γιατί δεν άκουσα ποτέ ότι η ΔΕΗ έχει πάρει καμία απόφαση, να εξασφαλίσει η πολιτεία το μέρος, να πληρώσει η πολιτεία ένα μέρος να ανοίξουν οι δρόμοι και όλα αυτά, και ώσπου να γίνουν όλα αυτά και να δώσουν συναίνεση να εκσυγχρονιστεί αυτό εδώ το εργοστάσιο. Οι μηχανές είναι παλιές και θέλει να τις αλλάξει. Όταν είναι για να φύγει κάτι και το εκσυγχρονίζεις και μένει, δεν είναι για να φύγει ποτέ. Οι καμινάδες αυτές μπήκαν το 1984-85, γιατί έλεγαν ότι θα λυθεί το ζήτημα με τις καμινάδες. Δεν έγινε τίποτα με τις καμινάδες. Άρα χρειάζεται ταχεία επέμβαση για να αγοραστεί το οικόπεδο, και πρέπει να αγοραστεί ένα οικόπεδο, που θέλει προεργασία πολλά χρόνια για να γίνουν όλα αυτά, και να έχεις μία εναλλακτική λύση και όταν έρχεται καινούργια μηχανή να πηγαίνει εκεί.

Ερ: εσάς γενικά αν σας ρωτούσε κάποιος εκτός νησιού, πως θα την περιγράφατε την περιοχή;

Απ: θα την περιέγραφα σαν μία καλή περιοχή, ανεξάρτητα αν δεν είναι ακόμα αξιοποιημένη, είναι ωραίο το κλίμα εδώ, μπορείς το βράδυ να βγεις στην βεράντα σου να δεις το πέλαγος αλλά τελικά είναι υποβαθμισμένη. Όταν πεις να κάνεις κάτι στην Επάνω Σκάλα, να αγοράσεις ένα σπίτι, για να το φτιάξεις, υπάρχει πρόβλημα. διότι αν το αγοράσεις το σπίτι, το χαλάσεις και πας να το ξανακτίσεις, μπορεί να βρεις μία πέτρα κάτω και να μην σε αφήσουν να το κτίσεις. Για αυτό δεν κτίζει και κανένας εδώ. Απομείνανε αυτά τα παλιά ερείπια και δεν κτίζει πια κανένας. Άσε που εδώ ο συντελεστής δόμησης είναι πολύ μικρός. Σε ένα άλλο οικόπεδο μπορεί να βγάλει μέχρι 500 τετραγωνικά, εδώ θα βγάλει 100, είναι το κάστρο, θέλει κεραμοσκεπή...

Ερ: έχει χαρακτηριστεί σαν παραδοσιακός οικισμός εδώ;

Απ: ναι, παραδοσιακός. Μέχρι διώροφο.

Ερ: αυτό δεν είναι και τόσο κακό.

Απ: καλό είναι, να μην γίνονται πολυκατοικίες, αλλά το παλιό σπίτι, σε παλιά θεμέλια, αν σκάψεις και βρεις έστω παλιότερα θεμέλια, πέτρες, αυτό θεωρείτε αρχαίο; Αν βρουνε κάτι αξιόλογο, κάποιο άγαλμα, να πούμε εντάξει. Τα ψηφιδωτά που βρήκαν εντάξει, αλλά να βρεις ένα ντουβάρι με πέτρες και μπαζώματα, λες ότι είναι αρχαίο και δεν αφήνεις τον άλλον να κτίσει;

Ερ: εσείς θα επιλέγατε να μείνετε σε κάποια άλλη περιοχή της Μυτιλήνης, όπως είναι η Χρυσομαλλούσα;

Απ: όχι, εγώ δεν θα τολμούσα να το...βέβαια είναι δικό μου το σπίτι, γιατί στην Χρυσομαλλούσα είναι μία τρύπα, ζέστη πολύ, κρύο πολύ, δεν μου αρέσει καθόλου. Εκεί ήταν μπαχτσέδες και βάλτα. Τα παλιά τα χρόνια σε έπιανε πυρετός από τα κουνούπια...αλλά αναγκαστικά, επειδή εδώ μέσα στην πόλη δεν υπάρχουν οικόπεδα, τραβηχτήκανε εκεί που ήταν οι μπαχτσέδες και τα χωράφια και δεν είχε αρχαία. Τώρα όπως επεκτείνεται στον Χάλικα, πάνω μέχρι τα βουνά, γιατί εδώ είναι λίγα τα οικόπεδα.

Ερ: εσείς ξέρετε πότε άρχισε να κτίζεται η Χρυσομαλλούσα;

Απ: η μεγάλη έξαρση γύρω στο 1955-60. Εγώ θυμάμαι που απέναντι από την εκκλησία είχε συκιές και ελιές.

Ερ: και οι εργατικές κατοικίες; Έγιναν τότε ή μετά;

Απ: μετά. Αυτές έγιναν το 1985-90. πρόσφατες είναι αυτές. Πιο μπροστά είχαν γίνει αυτές στο νοσοκομείο.

Ερ: εδώ στην περιοχή έχουν γίνει κλοπές σε σπίτια;

Απ: κλοπές όχι.

Ερ: ούτε εσείς έχετε πέσει ποτέ θύμα.

Απ: όχι. Ακούω τώρα σε διάφορες περιοχές που γίνονται συνέχεια γιατί έχει πολυκοσμία. Εδώ επειδή τα σπίτια είναι αραιά και τα θεωρούν υποβαθμισμένα, πάνε σε περιοχές με πολυκατοικίες.

Ερ: γιατί τα θεωρούν υποβαθμισμένα;

Απ: αυτοί που θέλουν να κλέψουν, λένε φτωχοί είναι, τα μικρά τα σπίτια και πάνε στα διαμερίσματα που είναι καινούργια.

Ερ: εσείς νοιώθετε ασφάλεια στην περιοχή εδώ;

Απ: τι ασφάλεια. Φυλαγόμαστε από τα πάντα.

Ερ: ας πούμε κατά την διάρκεια της ημέρας αφήνετε κλειδιά απέξω;

Απ: όχι, κλειδωμένα.

Ερ: αν είσαστε εδώ τα αφήνετε απέξω τα κλειδιά;

Απ: εδώ τώρα έχουμε την αυλή μπροστά, και αν θες να μπεις μέσα δεν μπορείς, πρέπει να χτυπήσεις. Φυλαγόμαστε, γιατί γυρίζουν κάποιοι με τις τσάντες... κάποιοι γύφτοι, ξένοι και Έλληνες, και κλέβουν. Τώρα διάβασα πρόσφατα στην εφημερίδα, εδώ και τρία χρόνια, κάθε μέρα, παίρνουν πρόβατα, κότες, και βγήκαν στην τηλεόραση και είπαν ότι δεν παίρνουν ένα πρόβατο για να το φάνε, αλλά παίρνουν πέντε και δέκα μαζί...η αγροφυλακή έχει καταργηθεί, και είπαν στην τηλεόραση, ότι εμείς το καταγγείλαμε στην αστυνομία, αλλά δεν έχουν πιάσει κανέναν, κάθε μέρα μας κλέβουνε. Τι πρέπει να γίνει, κάθε μέρα δηλαδή να καθόμαστε στο στάβλο;

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοικτά παράθυρα;

Απ: εμάς είναι ψηλά εδώ και έχουμε βάλει την σίτα.

Ερ: δεν έχετε συναγερμό;

Απ: όχι.

Ερ: στο αυτοκίνητο;

Απ: στο αυτοκίνητο έχω.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε για κάποιο ταξίδι αφήνετε κάποιον να προσέχει;

Απ: εδώ οι γείτονες και βέβαια πολύ σπάνια φύγαμε όλοι μαζί.

Ερ: όταν ήταν μικρά τα παιδιά σας παίζανε στην γειτονιά;

Απ: εδώ δεν υπάρχει κάτι να παίζουν. Στο σχολείο πήγαιναν, στο 5^ο, αλλά τελικά οι δάσκαλοι το κλείδωσαν, γιατί, και με το δίκιο τους, πηγαίνανε κάτι ναρκομανείς...εδώ είναι στενοί οι δρόμοι, πού να παίζουν;

Ερ: το βράδυ εσείς κυκλοφορείτε άνετα εδώ στην γειτονιά ή έχετε κάποιον φόβο;

Απ: ε, άνετα, όσο μπορούμε, προσέχουμε. Γιατί τελικά έχει και τέτοια φαινόμενα. Πριν τρία χρόνια δεν πήραν την τσάντα της κοπέλας; Τους πιάσανε και στην Λαγκάδα και το ίδιο έγινε. Έχει τσαντάκες. Νεαροί είναι, και είναι λυπηρό, γιατί αντί να δούνε να πάνε να πιάσουνε μία δουλειά, κλέβουν μία τσάντα για να πάρουν την δόση τους. Εδώ μαστίζουνε τα ναρκωτικά, είναι κύκλος μεγάλος. Τώρα τελευταία τελικά, το δημαρχείο και η αστυνομία έπαιξαν ένα ρόλο με τον σκύλο. Κάθε τόσο πιάνουνε πολλά με τον σκύλο, ο οποίος είναι σωτήριος, αλλά τους πιάνουνε και δεν τους κάνουνε τίποτα. Τους πιάνουνε, βάζουνε και κανέναν στην φυλακή και μετά από δύο με τρία χρόνια τους βγάζουνε. Δεν υπάρχει πια τίποτα. Τώρα επιτρέπεται ο άλλος, να είναι με ισόβια μέσα εγκληματίας και να του δίνουν άδεια; Προχθές πάλι το ίδιο έγινε. Βγήκε ένας και σκότωσε ένα παιδί. Τι ασφάλεια; Ας αφήσουμε ότι δεν έχουμε εκτελεστική καρέκλα εδώ, αλλά τελικά ένας τέτοιος εγκληματίας δις ισόβια, να του δίνεις άδεια να βγαίνει; Αυτός δεν το ξέρει ότι θα πεθάνει μέσα στη φυλακή;

Ερ: εσείς πιστεύετε ότι όλα αυτά που προβάλλουν στην τηλεόραση, εγκλήματα, κλοπές, διαρρήξεις, βιασμούς, είναι φαινόμενα που θα μπορούσαν να γίνουν συνήθη σε αυτή την περιοχή; Ή πιστεύετε ότι είναι κάτι μακρινό;

Απ: εδώ σύμφωνα με τον πληθυσμό αυτά που γίνονται είναι πολλά. Αν στην Αθήνα γίνοντε πεντακόσια, εδώ θα γίνει ένα. Αυτό είναι σύμφωνα με τον πληθυσμό, σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν φαινόμενα τέτοια. Και βέβαια η εγκληματικότητα τι είναι; Όταν δεν υπάρχει σωστή παιδεία, όταν υπάρχει ανεργία, όταν δεν πιάνονται αυτοί που διοχετεύουν τα ναρκωτικά και χίλια δυο άλλα. Όταν έδωσαν το ελεύθερο με την πορνεία, ένα χάλι, τι χάλι είναι αυτό, χαμός, εγώ ντρέπομαι. Θέλω να πάω στη θάλασσα να κάνω ένα μπάνιο και ντρέπομαι. Άσε τι γίνεται σε αυτές τις καφετέριες. Ο νέος τι θα κάνει; Είναι άνεργος, έχει την ανέχεια του, δεν νοιάζεται για δουλειά και ασχολείται με αυτά, αυτό γίνεται. Και ο ένας τραβάει τον άλλον και γίνεται ένας κύκλος.

ΕΣ9

Ερ: όταν ακούς τη λέξη εγκληματικότητα τι σου έρχεται στο μυαλό, με τι την συνδέεις;

Απ: κλοπές, ναρκωτικά, τέτοια πράγματα πιο πολύ.

Ερ: πώς κρίνεις εσύ την εικόνα της εγκληματικότητας όπως παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: στην Επάνω Σκάλα;

Ερ: όχι, γενικά.

Απ: σαν υποβιβασμός της περιοχής όπου υπάρχει εγκληματικότητα, επικινδυνότητα...

Ερ: σου φαίνεται ότι σε σχέση με παλιότερα έχουν αλλάξει τα πράγματα; Παλιότερα ήταν διαφορετικά τα πράγματα;

Απ: ναι, σίγουρα.

Ερ: πιο καλά ήταν τότε ή σήμερα; Πιο μεγάλη εγκληματικότητα πότε πιστεύεις ότι παρουσιαζόταν; Σήμερα ή παλιότερα;

Απ: πιστεύω ότι πιο παλιά ήταν πιο δύσκολα τα πράγματα, πιο επικίνδυνα. Υπήρχαν περιοχές που δεν μπορούσες να πας, ήταν επικίνδυνα. Δεν ξέρω αν επειδή παλιά εγώ ήμουν πιο μικρός και μου φαινόταν πιο επικίνδυνα τα πράγματα. Αυτή τη στιγμή πάντως δεν υπάρχει κάποια περιοχή που να φοβάμαι να πάω.

Ερ: πιστεύεις ότι όλες οι περιοχές της Μ. είναι το ίδιο.

Απ: το ίδιο δεν είναι, αλλά δεν πιστεύω πως κάποια είναι απαγορευμένη.

Ερ: πιστεύεις ότι το κράτος μπορεί να κάνει κάτι ώστε να καταπολεμήσει την εγκληματικότητα, ή αυτά που κάνει είναι ήδη αρκετά; Θα μπορούσε να κάνει κάτι διαφορετικό;

Απ: πιστεύω ότι κάνει, σίγουρα κάνει, όποιος και να ήταν θα έκανε για την εγκληματικότητα, υπάρχει όμως... τώρα αν αυτά τα μέτρα που έχουν πάρει είναι τα καλύτερα δυνατά, δεν ξέρω.

Ερ: από αυτά που βλέπεις, που ακούς...

Απ: ε, πιστεύω ότι κάτι γίνεται πάντως. Από ότι ακούω τουλάχιστον, άτομα που βγαίνουν από την φυλακή, μέσω του κράτους μπορούν και βρίσκουν κάποια δουλειά, υπάρχουν κέντρα απεξάρτησης που είναι πια πιο πολλά, που αυτά βοηθούν ώστε οι ναρκομανείς να μην πηγαίνουν σε κλοπές για να βρίσκουν χρήματα. Αυτά τα πράγματα ίσως επιδρούν στο τέλος θετικά.

Ερ: εσύ ανησυχείς για αυτή την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: για τι πράγμα να ανησυχώ; Αν υπάρχει εγκληματικότητα;

Ερ: ναι, για το μέγεθος της εγκληματικότητας που υπάρχει.

Απ: κοίτα να δεις, γενικά στον κόσμο μου, δεν υπάρχει και πολύ εγκληματικότητα. Δηλαδή πιστεύω ότι και στην Μυτιλήνη δεν έχουμε σοβαρό πρόβλημα εγκληματικότητα.

Ερ: δηλαδή πιστεύεις ότι η Μυτιλήνη είναι μία ασφαλής πόλη.

Απ: ναι, σε σχέση με άλλες πόλεις σίγουρα. Και από άποψη κλοπών και από άποψη ναρκωτικών και γενικά από εγκληματικότητα.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας πώς βλέπεις την Επάνω Σκάλα;

Απ: η Επάνω Σκάλα πιστεύω ότι έχει αλλάξει από παλιά. Όταν ήμουνα μικρός τουλάχιστον έχει αλλάξει και σαν περιοχή έχει αναβαθμιστεί...

Ερ: έχουν γίνει κάποια έργα αναβάθμισης της περιοχής τα τελευταία χρόνια;

Απ: στην Επάνω Σκάλα έχει αρχίσει τα τελευταία χρόνια και χτίζονται πάρα πολλά καινούργια σπίτια... και άμα χτίζονται καινούργια σπίτια, έρχεται νέος κόσμος και γενικά αλλάζει το περιεχόμενο της περιοχής. Άμα έρχονται νέοι άνθρωποι είναι καλό.

Ερ: έχω ακούσει από πολλούς ότι πιστεύουν ότι η Επάνω Σκάλα είναι μία περιοχή υποβαθμισμένη. Γιατί πιστεύεις ότι το βλέπουν έτσι;

Απ: κοίτα, αν το δεις... για παράδειγμα η Χρυσομαλλούσα έχει πολυκατοικίες. Στην Επάνω Σκάλα δεν υπάρχει αυτό το πράγμα. Έπειτα η Επάνω Σκάλα είναι το μέρος από το οποίο ξεκίνησε η πόλη της Μυτιλήνης, έχει μείνει ο παλιός ο κόσμος, τα παλιά τα

σπίτια και η παλιά νοοτροπία. Ίσως αυτό να δίνει την εικόνα του υποβιβασμού. Αλλά αυτό, όπως είπα και πριν τείνει να αλλάξει.

Ερ: αν σε ρωτούσε κάποιος που δεν είναι από το νησί και δεν γνωρίζει και σου ζητούσε να περιγράψεις την περιοχή, με λίγα λόγια πώς θα την περιέγραφε;

Απ: γενικά σαν την περιοχή σύμφωνα με την οποία θα μπορούσε να είναι και η παλιά Μ., κάτι τέτοιο.

Ερ: εσύ θα ήθελες να μείνεις σε κάποια άλλη περιοχή, όπως είναι η Χ.;

Απ: όχι.

Ερ: για ποιο λόγο.

Απ: προτιμώ πολύ περισσότερο την Επάνω Σκάλα γιατί υπάρχει μεγάλη διαφορά στην πυκνότητα των ανθρώπων, η Επάνω Σκάλα είναι πιο αραιοκατοικημένη και γενικά δεν είμαι πολύ συνηθισμένος στο πολύ τσιμέντο.

Ερ: εκεί που μένεις γνωρίζεις αν έχουν γίνει κλοπές σε σπίτια;

Απ: όχι, ποτέ.

Ερ: ούτε εσείς έχετε πέσει ποτέ θύμα κλοπής.

Απ: όχι, ούτε στο σπίτι ούτε στο δρόμο.

Ερ: εσύ αν τύχει και είσαι μόνος σου στο σπίτι φοβάσαι;

Απ: όχι.

Ερ: το βράδυ κλειδώνετε το σπίτι;

Απ: ναι, πάντα το κλειδώνω, αλλά θα το κλειδώναμε και αν μέναμε πάνω στο βουνό μόνοι μας. Είναι θέμα συνήθειας, δεν είναι θέμα επικινδυνότητας.

Ερ: την ημέρα αφήνετε κλειδιά απέξω;

Απ: όχι.

Ερ: δεν αφήνατε ποτέ;

Απ: όχι, αλλά φαντάζομαι ότι παλιά αφήναμε.

Ερ: εμείς θυμάμαι όταν ήμουνα μικρή, το κλειδί το αφήναμε στο σπίτι. Πολλές φορές. Τώρα τα τελευταία χρόνια πιο...

Απ: αλλά δεν νομίζω ότι και αν αφήσουμε κλειδί απέξω 100% κάποιος θα μπει. Είναι θέμα ασφάλειας για σένα, για το πώς νοιώθεις μέσα στο σπίτι.

Ερ: έχετε συναγερμό;

Απ: όχι.

Ερ: στο αυτοκίνητο;

Απ: όχι. Δεν νομίζω ότι στην Μυτιλήνη είναι απαραίτητος ο συναγερμός.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοικτά παράθυρα;

Απ: ναι, αλλά μένουμε σε όροφο και είναι σχεδόν αδύνατον να μπει κάποιος από το μπαλκόνι. Αν ήμουν σε ισόγειο θα κλείδωνα τουλάχιστον τα απέξω.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε όλοι από το σπίτι, βάζετε κάποιον να περνάει;

Απ: όχι, αφήνουμε ανοικτό το φως όμως. Πάντα υπάρχει ανοικτό φως για να νομίζουν ότι κάποιος είναι μέσα. Και αυτό το κάνουνε πολλοί, αλλά δεν το κάνουν...δηλαδή αυτό το κάναμε και παλιά όταν μέναμε στην Χρυσομαλλούσα

Ερ: παλιά μένατε στην Χρυσομαλλούσα;

Απ: μετακομίσαμε από την Χρυσομαλλούσα, τον Ναυτικό Όμιλο, στην Επάνω Σκάλα δηλαδή δεν έγιναν αυτά τα πράγματα λόγω της περιοχής, έγιναν λόγω της νοοτροπίας των γονιών μου. Πόσο χρονών ήσουν όταν μετακομίσατε από την Χρυσομαλλούσα;

Απ: όταν ήμουνα 5^η δημοτικού μετακομίσαμε.

Ερ: όταν ήσουνα μικρός έπαιζες στην γειτονιά;

Απ: ναι, στην Επάνω Σκάλα ναι. Είχα κάνει φίλους και από την Επάνω Σκάλα και από τον Συνοικισμό.

Ερ: όταν ήσουνα στην Χρυσομαλλούσα;

Απ: ναι, και κει.

Ερ: επομένως το βράδυ δεν φοβάσαι να κυκλοφορήσεις μόνος σου στην περιοχή.

Απ: όχι, ίσως κάποια κοπέλα να φοβάται. Αλλά γενικά φοβούνται οι περισσότερες σε οποιαδήποτε περιοχή.

Ερ: τον τελευταίο καιρό ακούμε συχνά για κλοπές, διαρρήξεις, βιασμούς, εσύ αυτά πιστεύεις ότι είναι φαινόμενα που μπορούν να γίνουν στην περιοχή σου; Ή το βλέπεις ότι είναι κάτι πολύ μακρινό από εσάς;

Απ: πιστεύω ότι γενικά για τη Μυτιλήνη είναι κάτι πολύ μακρινό. Αλλά και δεν νομίζω ότι αν συμβεί στην Μυτιλήνη θα ξεκινήσει από την Επάνω Σκάλα Δηλαδή αν θες την γνώμη μου, πιστεύω ότι πιο πολύ θα ξεκινήσει από τις άλλες περιοχές, Ναυτικό Όμιλο και από αυτές τις περιοχές, παρά από την Επάνω Σκάλα. Τώρα μπορεί αυτό να είναι και λάθος, αλλά έτσι νομίζω. Νομίζω ότι στις άλλες περιοχές εκτός της Επάνω Σκάλα. υπάρχει η νοοτροπία ότι είναι πιο καλός ο κόσμος, αλλά εγώ δεν το πιστεύω. Δηλαδή έχω δει πολλά παιδιά της ηλικίας μου, που μεγάλωσαν από τις πλούσιες περιοχές που δεν βγήκαν και πάρα πολύ καλοί άνθρωποι. Και έχω δει παιδιά από την Επάνω Σκάλα που είναι άξια και έχουν καταφέρει πολλά πράγματα.

Ερ: αυτά ήθελα. Δεν ξέρω αν θες να πεις κάτι άλλο...Ξέρεις ότι υπάρχει Σύλλογος της Επάνω Σκάλας ...Α, για το εργοστάσιο δεν είπαμε.

Απ: για το εργοστάσιο της ΔΕΗ. Για το εργοστάσιο, ο κόσμος της Επάνω Σκάλα και ιδιαίτερα αυτοί που μένουν κοντά σε αυτό έχουν κάνει πάρα πολλούς αγώνες για να φύγει. Αυτό που καταφέρανε πριν μερικά χρόνια είναι να αλλάξουν τις καμινάδες του εργοστασίου και τις κάνανε πιο ψηλές, οπότε ο καπνός δεν χτυπούσε ακριβώς τον λόφο με τα σπίτια, μας έπαιρνε από πάνω. Εμείς είχαμε μεγάλο πρόβλημα με αυτό.

Ερ: στο σπίτι σου εννοείς ή...

Απ: στο σπίτι. Όλη η μεριά του σπιτιού που έβλεπε στο εργοστάσιο ήταν μαύρη. Και τις ημέρες που ο άνεμος έφερνε τον καπνό προς τα εμάς, είχαμε κλειστά τα τζάμια...

...Στην Επάνω Σκάλα υπάρχει το μορφωτικό επίπεδο...είναι πραγματικά χαμηλότερο, αλλά δεν σημαίνει ότι και η ποιότητα των ανθρώπων είναι χαμηλότερη. Εγώ πιστεύω αυτό, ότι η εκπαίδευση δεν είναι τόσο υψηλή, όσο είναι από την άλλη πλευρά της πόλης.

...Όχι μέσα σε ένα χρόνο, μέσα σε έξι μήνες, τώρα στο λέω επειδή το βλέπω, έχουν αρχίσει να ρίχνουν τα παλιά τα σπίτια και να χτίζουν νέα. συνέχεια στην γειτονιά μας αυτή τη στιγμή χτίζουν τρεις οικοδομές. Μόνο στην γειτονιά μας, συγχρόνως. Τα σπίτια στην Επάνω Σκάλα υποχρεούνται να είναι διώροφα, εντάξει, σχεδόν όλα με κομπίνες γίνονται τριώροφα, αλλά εγώ το βλέπω με τα μάτια μου, αυτή τη στιγμή δεν έχω καμία επαφή με την γειτονιά, δεν βγαίνω, δεν έχω φίλους από την Επάνω Σκάλα, αλλά βλέπω ότι η εικόνα αλλάζει ταχύτατα.

Ερ: απλά είχαν πει ότι θα κάνουν και το δημαρχείο εκεί πέρα, είχαν ξεκινήσει και κάποιες εργασίες...

Απ: επίσης δίπλα στο ΙΚΑ, που είχε κάτι παλιά μαγαζιά, αυτό χαλούσε την εικόνα, τα έχουν ρίξει και λέγανε ότι εκεί θα κτιστεί ο δήμος, λέγανε...τώρα ίσως κάτι πάνε να κάνουν με το κάστρο, το φωτίζουν το βράδυ, δεν ξέρω για τι πράγμα ακριβώς...

Ερ: ψάχνοντας βρήκα πολλά ιστορικά στοιχεία της περιοχής.

Απ: ναι, είναι η πιο γραφική περιοχή, καταρχήν από εκεί ξεκίνησε η πόλη, έχουμε αξιοθέατα, το αρχαίο θέατρο, το παλιό λιμάνι, το Καλαμάρι, που εκεί ένα τετράγωνο κτίριο που υπάρχει νομίζω ότι ήταν σιλό, παλιά αποθήκη με σιτάρι και δεν το ρίχνουνε γιατί λένε ότι έχει μοναδική αρχιτεκτονική. Τώρα αυτό το κουτί τι αρχιτεκτονική έχει, δεν ξέρω. Απλά είχαν πει να το ρίξουνε και δεν το ρίξαν τελικά.

Ερ: λέγανε μήπως το κάνανε μουσείο.

Απ: δεν γνωρίζω, πάντως τόσα χρόνια δεν το έχουν ρίξει.

Ερ: ο πρόεδρος ή γραμματέας του συλλόγου μου έδωσε κάποια στοιχεία και μου είπε ότι είχε γίνει μία μελέτη στην ΑΓΕΤ Ηρακλής για να γίνει ναυτικό μουσείο. Αλλά έχει μείνει στα χαρτιά και αυτό.

Απ: και φυσικά φαντάζεσαι ότι αν φύγει το εργοστάσιο της ΔΕΗ είναι και αυτό ένα μεγάλο συν για την περιοχή.

ΕΣ10

Ερ: η εργασία μου είναι για την εγκληματικότητα και γενικότερα για το πόσο ασφαλής αισθάνεστε εσείς στην περιοχή.

Απ: ναι.

Ερ: όταν ακούς την λέξη εγκληματικότητα εσένα τι σου έρχεται στο μυαλό; Με τι την συνδέεις;

Απ: θες συγκεκριμένες πράξεις δηλαδή;

Ερ: εσύ, εσύ, ότι σου έρχεται εσένα στο μυαλό. Ακούς εγκληματικότητα, ταυτόχρονα κάνεις μια σκέψη.

Απ: με κλοπές, ληστείες, τέτοια πράγματα. Ιδιοκτησιών ας πούμε. Ή στο δρόμο. Τσαντάκηδες, πορτοφολάδες, τέτοια πράγματα ας πούμε μου έρχονται στο μυαλό. Δεν πάω δηλαδή σε χοντρές περιπτώσεις. Αυτό νοιώθω ως πολίτης ας πούμε.

Ερ: εσύ πως κρίνεις την εικόνα της εγκληματικότητας σήμερα;

Απ: τα ερεθίσματα που λαμβάνω ας πούμε;

Ερ: ναι.

Απ: στον τόπο μου;

Ερ: ε, γενικά.

Απ: νοιώθω ότι αυξάνεται, ότι αυξάνεται. Αυτό παρατηρώ. Δηλαδή, ότι κάθε φέτος και χειρότερα...

Ερ: ναι κατάλαβα.

Απ: ...ότι κλονίζεται η αίσθηση της ασφάλειας που έχω...

Ερ: πιστεύεις ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι ώστε να μειώσει την εγκληματικότητα; Να κάνει κάτι διαφορετικό ή από αυτά που κάνει να αυξήσει τα μέτρα;

Απ: εγώ προσωπικά πιστεύω ότι... τώρα για την αστυνομία συγκεκριμένα ότι ξέρουνε αλλά δεν δρουν. Για παράδειγμα είχαμε τον μαστροπό τον παπά. Εντάξει; Τα ξέρανε αυτά. Δηλαδή δεν νομίζω ότι...από ό,τι βλέπω και νομοθετικά και εκτελεστικά υπάρχουνε μέτρα και πολύ καλά μάλιστα, απλώς τα όργανα δεν λειτουργούν σωστά, ή δεν δουλεύουνε όπως θα έπρεπε να δουλεύουνε.

Ερ: για ποιους λόγους πιστεύεις ότι γίνονται αυτά;

Απ: αδιαφορία, δημοσιουπαλληλίκι, ο χρηματισμός ίσως. Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι ξέρουνε πολλά πράγματα και απλά δεν δρουν.

Ερ: εσένα σε ανησυχεί η εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: στον τόπο μου δεν μπορώ να πω ότι νοιώθω... ότι φοβάμαι και αυτά, αλλά κάποιες φορές, παλαιότερα ας πούμε, δεν μπαίνανε ψύλλοι στα αυτιά και ένοιωθα σχεδόν απόλυτα ασφαλής, ενώ τώρα, τον τελευταίο καιρό, υπήρχε ένας βιαστής...

Ερ: στην περιοχή εδώ πέρα;

Απ: στην περιοχή εδώ πέρα, και είχα διαβάσει και το δικόγραφο φοιτήτριας που είχε πέσει και θύμα του, και όταν το διάβασα μου έπεσαν τα μαλλιά. Αν το διάβαζες, θα σου πέφτανε τα μαλλιά από το τι έπαθε αυτή η κοπέλα. Παρά λίγο να τη βιάσει, αλλά το τι τράβηξε από τα χέρια του είναι κάτι το φοβερό. Ε, από τότε ναι, φοβάμαι λίγο το βράδυ όταν γυρνάω.

Ερ: ε, σε σχέση με παλαιότερα... όταν ήσουνα μικρότερη και έμενες εδώ πέρα;

Απ: όχι, ένοιωθα απόλυτα ασφαλής, δεν φοβόμουνα.

Ερ: ούτε το βράδυ;

Απ: όχι, όχι.

Ερ: γενικά σκέφτεσαι ότι η Μυτιλήνη είναι μια ασφαλής πόλη;

Απ: έτσι πιστεύω. Σε γενικότερα πλαίσια, ναι... ότι δεν κινδυνεύουν σε τέτοιο βαθμό ούτε οι ιδιοκτησίες, ούτε εσύ ο ίδιος ας πούμε. Υπάρχουν βέβαια κρούσματα, αλλά δεν έχω ακούσει ας πούμε στον κοντινό μου κύκλο ή στον φιλικό μου να έχουν πέσει θύματα. Ούτε ληστείες ξέρω 'γω, ούτε διαρρήξεις, όχι.

Ερ: υπάρχει κάποια περιοχή εδώ στην Μυτιλήνη που τη θεωρείς πιο επικίνδυνη από θέμα ασφάλειας; Γενικότερα, ή κάποια πιο ασφαλή αντίστοιχα;

Απ: τι να σου πω; Χωρίς να είμαι και σίγουρη, αλλά πιστεύω ότι οι χαμηλές από την άποψη του βιοωτικού χαρακτήρα περιοχές, όπως οι Καμάρες που λέμε, υποπτεύομαι ότι είναι ίσως λίγο πιο αυξημένα τα πράγματα. Τώρα περιοχές πιο καινούργιες... αλλά και πάλι σχετικά είναι όλα αυτά. Όχι θεωρώ ότι αν είναι να χτυπήσουνε δεν θα χτυπήσουνε τα πλουσιόσπιτα σε οποιαδήποτε περιοχή και να βρίσκονται. Δεν είναι θέμα περιοχής.

Ούτε υπάρχουνε συγκεντρωμένες περιοχές με παράδειγμα αλλοδαπούς που να θεωρείται αυξημένη η εγκληματικότητα. Όχι δεν νομίζω. Δεν θεωρώ ότι φοβάμαι σε κάποια περιοχή και σε κάποια δεν φοβάμαι.

Ερ: εδώ στην περιοχή της Επάνω Σκάλας;

Απ: όχι, εντάξει. Εκτός από το κρούσμα αυτό που λίγο με φόβισε, όχι δεν μου έχει τύχει...

Ερ: δηλαδή νοιώθεις ασφάλεια...

Απ: δεν μου έχει τύχει ποτέ εμένα, ούτε έχω ακούσει για καμιά φίλη μου εδώ κοντά τίποτα.

Ερ: ας πούμε το βράδυ, αν είσαι μόνη σου στο σπίτι φοβάσαι; Ή νοιώθεις ασφάλεια, όταν είσαι μόνη σου τελείως.

Απ: δεν φοβάμαι, δεν φοβάμαι, και για να χαριτολογήσουμε, περισσότερο φοβάμαι ας πούμε... τα φαντάσματα παρά τον κλέφτη, δεν νομίζω πως φοβάμαι.

Ερ: κλειδώνετε το σπίτι;

Απ: την ημέρα όχι. Το βράδυ ναι, κλειδώνω.

Ερ: πάντα; Και παλιότερα;

Απ: την εξώπορτα μπορεί να μην την κλειδώσω, την εξώπορτα. Την εσωπορτα όμως, αυτήν που μπήκες τώρα θα την κλειδώσω πάντα.

Ερ: κατά την διάρκεια της ημέρας αφήνετε κλειδιά;

Απ: πάνω; Ναι, βέβαια, στην πόρτα απέξω. Πάντα, βεβαίως είμαστε μέσα ή έχουμε πεταχτεί κάπου κοντά και τα αφήνουμε. Αν είμαστε μέσα τα αφήνουμε πάντα απέξω.

Ερ: δεν έχετε συναγερμό;

Απ: όχι, όχι.

Ερ: έχεις αυτοκίνητο;

Απ: το οικογενειακό μας.

Ερ: χρησιμοποιείτε συναγερμό;

Απ: όχι, αλλά έχει κλειδωμα ασφαλείας ας πούμε.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοικτά παράθυρα;

Απ: ναι, βέβαια. Τα παντζούρια κλειστά, αλλά ανοικτά τα παράθυρα από μέσα. Και στο εξοχικό δε, ανοικτά πλήρως.

Ερ: το εξοχικό είναι;

Απ: στο Πέραμα.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε για ταξίδι, όλοι, λέτε σε κάποιον να προσέχει το σπίτι; Δηλαδή, κάποιος που να έχει κλειδιά και να περνάει να βλέπει το σπίτι;

Απ: να ποτίζει ίσως, αλλά όχι να προσέχει το σπίτι. Άλλωστε υπάρχουν γείτονες γύρω-γύρω, δεν χρειάζεται να ζητήσουμε κάτι τέτοιο.

Ερ: έχετε δηλαδή αυτό της γειτονιάς, με τον γείτονα...

Απ: ε, εντάξει, δεν παίζουμε και σφαλιάρες, αλλά υπάρχει μια σχέση εμπιστοσύνης.

Ερ: όταν ήσουνα μικρή έπαιζες στην γειτονιά;

Απ: βέβαια, πολύ, πάρα πολύ.

Ερ: εδώ η Κυδωνιών δεν είναι και κεντρικός δρόμος...

Απ: ναι, οπότε παίζουν τα παιδιά.

Ερ: όταν μου είπες αυτό το περιστατικό που έγινε με την κοπέλα, ένοιωσες ότι τα φαινόμενα όλα αυτά που ακούμε να γίνονται στην τηλεόραση, βιασμοί, κλοπές και αυτά, φοβήθηκες εκείνη την στιγμή...

Απ: ...ότι μπορεί να είμαι και εγώ θύμα κάποτε;

Ερ: ...ναι, και ότι εδώ στην γειτονιά σου...

Απ: ...να γίνει σε τέτοιο βαθμό; Όχι. Φοβήθηκα από το συγκεκριμένο άτομο για τη συγκεκριμένη πράξη του. Όχι για κλοπή ας πούμε.

Ερ: αν σε ρωτούσε κάποιος ο οποίος είναι εκτός νησιού να περιγράψεις την περιοχή αυτή εδώ, που μένεις, πως θα την περιέγραφες;

Απ: αρκετά ασφαλή. Ήσυχη...

Ερ: σχετικά με κάποια άλλα χαρακτηριστικά της, όχι μόνο από την εγκληματικότητα...

Απ: τι εννοείς; Δηλαδή ότι υπάρχει μια... είναι μια γειτονιά που υπάρχει μια φιλική σχέση μεταξύ των ανθρώπων... βέβαια. Μια καλή έτσι φιλική σχέση ή μια τυπική... υπάρχει κάποια σχετική αλληλεγγύη ας πούμε, ότι γνωρίζει ο ένας τον άλλον...

Ερ: χαρακτηριστικά της περιοχής; ...ε, όταν λέω χαρακτηριστικά, ξέρω γω, είδα εδώ μόνο μονοκατοικίες.

Απ: ναι, βέβαια τον τελευταίο καιρό γίνονται και μεγαλύτερα σπίτια...μονοκατοικίες, δεν είναι... ούτως ή άλλως απαγορεύονται οι πολυκατοικίες.

Ερ: έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός οικισμός η Επάνω Σκάλα;

Απ: δεν ξέρω, αλλά αν κρίνουμε ότι δεν... δηλαδή μέχρι τριώροφα γίνονται εδώ, δεν ξέρω...αυτό εσύ το ξέρεις. Θεωρείτε προστατευμένη εδώ η περιοχή;

Ερ: νομίζω πως ναι, κάτι τέτοιο μου είπαν...

Απ: ναι, δεν μπορούν να γίνουν μεγαλύτερα.

Ερ: γνωρίζεις εσύ αν τα τελευταία χρόνια έχουνε γίνει εδώ κάποια έργα αναβάθμισης;

Απ: τι εννοείς; Πάρκα, τέτοια πράγματα;

Ερ: ναι, πάρκα, πλατείες...

Απ: όχι. Λίγο με την οδοποιία έχει βελτιωθεί κάπως η κατάσταση... έχουν φτιάξει τον χωματόδρομο που ήτανε έτσι, τα φτιάξανε... όχι, δεν νομίζω κάτι άλλο... το δημοτικό που φτιάξανε...

Ερ: το δημοτικό έχει φτιαχτεί τώρα;

Απ: ανακαινισθεί θα έλεγα, όχι έχει φτιαχτεί, ναι, έχουνε γίνει κάποια έργα ανακαίνισης, γιατί υπήρχε μια επικινδυνότητα για τα μωρά με κάποια οικήματα, κάποιους τοίχους που ήταν παλαιοί εκεί μέσα... αλλά όχι...οι δρόμοι λίγο που φτιαχτήκανε, κατά τα άλλα δεν έχει κανένα μεγάλο έργο, τα πάρκα ίδια μείνανε, δεν αναβαθμίστηκαν, τα ίδια...

Ερ: θα διάλεγες να μείνεις σε κάποια άλλη περιοχή της Μυτιλήνης;

Απ: όχι, δεν με πειράζει...

Ερ: όπως είναι η Χρυσομαλλούσα...

Απ: την Χρυσομαλλούσα θα τη διάλεγα από την άποψη ότι είναι πιο νεόδμητη, πιο καινούργια, πιο μοντέρνα σαν περιοχή, πιο πολυσύχναστη, πιο θορυβώδης, από αυτήν την άποψη, όχι για κανέναν άλλον λόγο.

Ερ: αν σου δινόταν τώρα η δυνατότητα να επιλέξεις, ή εδώ να μείνεις ή εκεί...

Απ: αν μου δινόταν ένα σπίτι να πάω κατευθείαν;

Ερ: ναι, και αν σου λέγανε αν θα μείνεις εδώ ή εκεί, ποια θα ήταν η επιλογή σου τώρα;

Απ: τώρα μάλλον προς τα εκεί, προς την Χρυσομαλλούσα, γιατί έχει πιο πολύ τζετζελέ ας πούμε, νοιώθω ότι έχει πιο πολύ κίνηση, εδώ είναι πιο οικογενειακά τα πράγματα...

Ερ: μάλιστα, εμένα με κάλυψες, αυτές ήτανε οι ερωτήσεις που έχω εγώ ετοιμάσει. Τώρα δεν ξέρω αν εσύ θέλεις να συμπληρώσεις κάτι για την περιοχή...

Απ: τίποτα αυτό, ότι είναι... ξέχασα να σου πω πριν που είπες να την χαρακτηρίσω την περιοχή, ότι είναι οικογενειακές οι καταστάσεις εδώ, δηλαδή λίγη φασαρία παραπάνω να γίνει, θα αρχίσουνε οι γκρίνιες ας πούμε από τους γείτονες, είναι λίγο τα πράγματα περιορισμένα από την άποψη της φασαρίας, από την άποψη των δραστηριοτήτων, δεν μπορείς να κάνεις και πολλά πράγματα.

Ερ: κατάλαβα...

Απ: ακόμα και καλοκαίρι αν είναι...

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Χρυσομαλλούσα

X1

Ερώτηση: Λοιπόν όπως σου είπα η πτυχιακή μου είναι πάνω στην εγκληματικότητα...θα κοιτάξω όσο μπορώ να συγκρίνω τις δύο περιοχές, Χρυσομαλλούσα - Επάνω Σκάλα. Τώρα θα μου πεις τι εγκληματικότητα υπάρχει στην Μυτιλήνη. Ε, ότι μπορώ να βγάλω. Τώρα δεν ξέρω, εσένα όταν μιλάμε για εγκληματικότητα τι σου έρχεται στο μυαλό;

Απάντηση: εγκληματικότητα με την έννοια την βαριά, με τη βαριά μορφή, μου έρχεται να γίνονται φόντοι, να γίνονται τέτοια πράγματα...εγκληματικότητα δεν είναι οι μικροκλοπές, τέτοια πράγματα συμβαίνουν στην περιοχή μας...ας πούμε μικροκλοπές και τέτοια πράγματα, διακινήσεις διαφόρων ειδών πιστεύω ότι γίνονται, δηλαδή είχα δει μια μάνα να κυνηγάει ένα μεγάλο παιδί, να βρίζει έναν άλλον, να κλωτσιόνται...άλλου είδους πράγματα δεν έχουν πέσει στην αντίληψη μου, εγκληματικότητα-εγκληματικότητα αυτό μου έρχεται στο νου, κάτι πολύ άσχημο, ας πούμε φόνο...

Ερ: ναι κατάλαβα...

Απ: αυτό εννοώ εγώ εγκληματικότητα...δεν ξέρω αν το σκέφτομαι σωστά, αν αυτό εννοείς και συ.

Ερ: όχι εγώ θέλω να δω εσένα τι σου έρχεται στο μυαλό... γιατί ακούμε από τις ειδήσεις...

Απ: εγκληματικότητα, αυτό μου έρχεται εμένα, κάτι πολύ βαρύ, το οποίο δεν πιστεύω ότι συμβαίνει στην περιοχή μας.

Ερ: εδώ στη Χρυσομαλλούσα...

Απ: δεν το ξέρω όμως...γιατί με ποια έννοια, γιατί και το άλλο το παιδί που σκότωσε την μητέρα του, που ήταν υπό την επήρεια των ναρκωτικών, ένας που έχει ο πατέρας του καφεκοπτείο, περίπου στο Ντέι απέναντι.

Ερ: τώρα έγινε αυτό;

Απ: ναι, φέτος, ήταν υπό την επήρεια των ναρκωτικών, δεν ξέρω αν είχε πάρει ή αν ζητούσε χρήματα για να φύγει από το σπίτι, η μάνα δεν τον άφηνε, την έπιασε, της χτυπούσε το κεφάλι, και οι εφημερίδες το γράψανε, ότι χτυπούσε το κεφάλι της

γυναίκας, την πήγαν στο νοσοκομείο, τώρα είπαν ότι πέθανε η γυναίκα. Και αυτό εγκληματικότητα είναι.

Ερ: δεν το έχω ακούσει εγώ...επομένως εσύ, αν σε ρωτήσουμε, πως θα έκρινες την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα; Γενικότερα, όχι εδώ στη Μυτιλήνη.

Απ: έχει αυξηθεί γιατί πιστεύω δεν υπάρχουν ήθη, ότι μεγαλώνουμε με τέτοιο τρόπο, οι αρχές, οι αξίες έχουν καταρρακωθεί, τα θέλουμε όλα δικά μας, δηλαδή έχουμε μάθει στο χρήμα, ο άλλος είναι πολύ πιο εύκολο να απλώσει το χέρι του, να χτυπήσει κάποιον για το χρήμα. Πιστεύω ότι όλα γίνονται για το χρήμα, επειδή ο άνθρωπος έχασε την αξιοπρέπεια του, έτσι εγώ νομίζω ότι έχασε την αξιοπρέπεια του, το χρήμα δεν τον ενδιαφέρει με ποιο τρόπο θα το βγάλει...δεν το φθάνω να το βγάλω, δεν θέλω να δουλέψω να το βγάλω...με τον εύκολο τρόπο, δέρνω έναν, παίρνω τους παράδες, σκοτώνω έναν, παίρνω τους παράδες, δεν μπορώ να πάρω το φλας από το μηχανάκι μου, το πιο απλό, που μου χάλασε, βρίσκω ένα άλλο μηχανάκι, ξεβιδώνω το φλας και το παίρνω. Δηλαδή πιστεύω ότι έχουμε φθάσει σε τέτοια όρια, ότι είναι πολύ άσχημες οι καταστάσεις και ότι θα αγριεύουν οι καταστάσεις, διότι τίποτα δεν δίνεται...από μωρά-μωρά μεγαλώνουν και βλέπεις ότι δεν τους δίνονται κάποιες αρχές, κάποια πράγματα, όλα δικά τους, μη πάθουν ψυχολογικά, μη κάνουν τα μωρά, μη δείξουν τα μωρά, στο τέλος το μωρό δεν είναι ελευθερία μόνο, πρέπει να μάθει τα όρια. Και τα όρια δεν είναι μόνο στο παιχνίδι, δεν πρέπει να σκοτώνεις τον άλλον για να πάρεις το παιχνίδι, πρέπει να μάθει τα όρια, δεν είμαστε όλοι πλούσιοι, δεν μπορούμε να τα έχουμε όλα...

Ερ: δηλαδή από αυτά που μου λες κρίνω ότι υπάρχει μια ανησυχία, όσον αφορά το μέλλον...

Απ: εγώ πιστεύω ότι θα χειροτερέψει η κατάσταση... και δεν είναι μόνο ότι υπάρχει πολυπληθυσμικότητα, ότι υπάρχουν ειδών-ειδών άνθρωποι οι οποίοι ήρθαν, δεν μπορούμε να μείνουμε μόνο σε αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι μπορεί να περνάν δυσκολότερες καταστάσεις από μας αλλά αν έχουν κάποιες αξίες μέσα τους, έρχονται και δουλεύουν. Οι δικοί μας έμαθαν να μη δουλεύουν, και δεν είναι σωστό που θέλουν πολύ δουλειά και λίγα χρήματα, να μην αμείβουν τον άνθρωπο, ούτε κ το γεγονός ότι με τίποτα δουλειά θέλουν μεγάλες αμοιβές. Πρέπει σίγουρα να υπάρχει ένα όριο σε όλα τα πράγματα, να προσφέρεις και να πληρώνεσαι, αλλά και να προσφέρεις σε πολλούς τομείς. Δεν είναι μόνο το δημόσιο, δεν είναι μόνο μια υπηρεσία το να κάθομαι...προσφορά είναι και η αγροτική ζωή. Είναι δύσκολο να ζήσεις.

Ερ: εσένα κατά τη γνώμη σου Μαρία πιστεύεις ότι η Μυτιλήνη είναι μια ασφαλής πόλη;

Απ: προς το παρόν πιστεύω ότι είμαστε, δηλαδή σε σύγκριση με μεγάλες πόλεις γιατί έχουμε ένα θετικό. Και οι ξένοι που έρχονται, γνωρίζονται. Εγώ έχω 2-3 Αλβανούς και τους ξέρω 5-6 χρόνια. Ζουν εδώ μόνιμα, ξέρει ο ένας τον άλλο. Εκεί ποντάρω και λέω ότι είμαστε πιο ασφαλής πόλη. Βεβαίως είχαν γίνει και εγκλήματα στη Μυτιλήνη. Κάποιον που σκότωσαν πίσω από το ελεγκτικό, μέσα στο στενάκι, είναι κάποια χρόνια τώρα. Μπήκαν στο σπίτι του και τον σκότωσαν. Υπάρχουν και τέτοια, αλλά είναι μετρημένα στα δάχτυλα. Ακόμα κυκλοφορώ εύκολα έξω. Δεν έχω το πρόβλημα του 12, του 1, του 2, δεν έχω πρόβλημα να γυρίσω.

Ερ: θεωρείς κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη, κάποια πιο ασφαλή;

Απ: δε θεωρώ ότι υπάρχουν περιοχές που είναι πιο ασφαλείς ή πιο επικίνδυνες.

Σίγουρα το επίπεδο το μορφωτικό και το κοινωνικό υπόβαθρο παίζει ρόλο και σε αυτή την περιοχή, την Επάνω Σκάλα, κάθονται όχι μόνο πιο φτωχοί άνθρωποι, γιατί κοινωνικά μπορεί να είναι πιο έντιμοι, αλλά έχει περισσότερο κόσμο γιατί είναι πιο φθηνά τα ενοίκια, πιο μικρά σπιτάκια, έχει μαζέψει περισσότερο κόσμο που δεν είναι τόσο...περισσότερο υπόκοσμο. Άνθρωποι που δεν βαδίζουν με το κοινωνικό γίνεσθαι, έχουν δικούς τους κανόνες γιατί και αυτοί οι άνθρωποι έχουν δικούς τους κανόνες. Πολλές φορές μεταξύ τους υποστηρίζονται τόσο πολύ...δηλαδή εσύ μπορεί να καταδώσεις κάποιον ενώ αυτός έχει δώσει όρκο αίματος...άμα είναι να υποστηρίξει κάποιον μπορεί να πεθάνει για το φίλο του. Εμείς δεν το κάνουμε, αλλά είναι περιθωριοποιημένοι ως πούμε στην κοινωνία. Έχει περισσότερο τέτοιο κόσμο προς τα εκεί.

Ερ: εδώ τη Χρυσομαλλούσα πως θα τη χαρακτήριζες με λίγα λόγια;

Απ: μία περιοχή που έχει μαζέψει πολύ κόσμο, πυκνοκατοικημένη, που στην πραγματικότητα ο ένας δεν γνωρίζει τον άλλον, μπορεί να τον γνωρίζεις φυσιογνωμικά αλλά δεν έχεις σχέσεις, είμαστε απομονωμένοι, ενώ δεν είμαστε τόσο μεγάλη πόλη για να συμβαίνει αυτό. Δεν αναπτύσσονται σχέσεις, καθένας βλέπει τον δικό του κόσμο. Ήταν μία περιοχή που θεωρούνταν ανεβασμένη, ερχόταν προς τα εδώ ο κόσμος, αλλά τώρα δεν νομίζω ότι είναι κάτι ιδιαίτερο. Είναι μία περιοχή σαν όλες τις άλλες. Οι ιδιαίτερες πια περιοχές είναι αυτές με τις μονοκατοικίες, μεζονέτες, είναι πιο αναβαθμισμένες υποτίθεται γιατί παίζει ρόλο το οικονομικό.

Ερ: τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει εδώ κάποια έργα; Ας πούμε εδώ η πλατεία.

Απ: έχουν γίνει, η πλατεία, το πάρκο, τους υπονόμους που προσπαθούν να φτιάξουν, αυτό το βιολογικό που δεν νομίζω ότι είναι τελειοποιημένο. Οι δρόμοι είναι άσφαλτοι,

δεν υπάρχουν πια χωματόδρομοι. Η Χρυσομαλλούσα επεκτάθηκε μέχρι τα νεκροταφεία, είναι πυκνοκατοικημένη περιοχή...

Ερ: ξέρεις τι μου αρέσει; Μου απαντάς σε ερωτήσεις...με μία απάντηση σου μου καλύπτεις και τις τέσσερις ερωτήσεις που είχα...Αν δεν έμενες εδώ ποια περιοχή θα διάλεγες;

Απ: αν μου δινόταν η ευκαιρία εγώ προσωπικά δεν έχω πρόβλημα.

Ερ: θα ήταν μέσα στις επιλογές σου η Επάνω Σκάλα;

Απ: ναι, αν ήταν πάνω στην παραλία, επειδή έχω αδυναμία στη θάλασσα, δεν θα με πείραζε να μείνω. Αρκεί να μου αρέσει σαν περιβάλλον. Εδώ μας έκλεισαν μπροστά, δεν βλέπω θάλασσα, κάποτε την έβλεπα. Μπήκαν οι πολυκατοικίες μπροστά...τελικά όμως όταν δουλεύεις έρχεσαι στο σπίτι σου κάποιες ώρες κ νυχτώνει. Δεν έχω ιδιαίτερο πρόβλημα με αυτό. Εγώ δε βγαίνω. Αν θέλω, πάω γυμναστήριο, βόλτα, δεν έχω πρόβλημα με τις συνοικίες. Ούτε είμαι του τύπου, μένω σε αυτή τη συνοικία, στο Κιόσκι, που τη θεωρούν ανώτερη. Καλά να περνά κι δω, καλά και στην Επάνω Σκάλα.

Ερ: στην Επάνω Σκάλα θα ένιωθες το ίδιο ασφαλής;

Απ: ναι, αν δεν πειράξεις δεν σε πειράζουν. Αν δεν ανακατευθείς με πράγματα τα οποία είναι...αν δεν πειράξεις, ενοχλήσεις, δεν σε πειράζουν. Τώρα, είτε δω, είτε στην Επάνω Σκάλα, αν θέλουν να σε κλέψουν θα έρθουν. Για να σε χτυπήσουν όμως...δεν έχω τέτοια προβλήματα. Πιστεύω ότι κάποιον ενοχλείς για να σε ενοχλήσει, δεν σε ενοχλεί έτσι. Εκτός αν είναι μεθυσμένος, μαστουρωμένος. Τι γυρεύω εγώ με τέτοιους ανθρώπους; Αλλάζω δρόμο γιατί φοβάμαι τους σκύλους.

Ερ: προσωπική εμπειρία από κλεψιά έχεις; Ή σε άλλα σπίτια εδώ στην πολυκατοικία, στη γειτονιά;

Απ: δεν έχω ακούσει.

Ερ: το βράδυ νοιώθεις ασφάλεια όταν είσαι μόνη στο σπίτι;

Απ: ναι, μόνο όταν έχω δει κανένα έργο θρίλερ, αναστατώνομαι.

Ερ: το βράδυ κλειδώνετε;...Όχι ε;

Απ: δεν κλειδώνω, τα παντζούρια ανοιχτά...

Ερ: τη μέρα αφήνεις το κλειδί απέξω;

Απ: όχι ποτέ.

Ερ: ούτε συναγερμό έχετε.

Απ: τι να κλέψουν;

Ερ: φαντάζομαι και το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά παράθυρα.

Απ: διάπλατα.

Ερ: αν φύγετε;

Απ: αν φύγω κλείνω και τα παντζούρια, να φαίνονται κλειστά...

Ερ: όταν ήταν μικρά ο Γ. , η Κ., τους αφήνατε να παίζουν στη γειτονιά;

Απ: βεβαίως, η Κ. κατέβαινε από πίσω, ενώ ο Γ. έβγαινε από μπροστά. Όχι δεν είχα πρόβλημα, μόνο τ' αυτοκίνητα φοβόμουν.

Ερ: και μου είπες το βράδυ κυκλοφορείς άνετα μόνη σου.

Απ: αρκεί να μη με κυνηγάν τα σκυλιά. Δεν φοβάμαι ούτε να με κλέψουν, ούτε να με δείρουν.

Ερ: όλα αυτά που ακούμε στις ειδήσεις, βιασμοί, κλεψιές, νοιώθεις ότι στην περιοχή που είσαι συ δεν μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο.

Απ: για την κλεψιά σε οποιαδήποτε περιοχή να είσαι, αν είναι να σε χτυπήσουν...θα χτυπήσουν. Δε πιστεύω ότι παίζει ρόλο η περιοχή και 'γω προσωπικά δεν αισθάνομαι κανένα φόβο, δεν είναι στον χαρακτήρα μου.

Ερ: πιστεύεις ότι γενικότερα για την εγκληματικότητα θα μπορούσε το κράτος να κάνει κάτι παραπάνω; Που πιστεύεις ότι οφείλεται η εγκληματικότητα που παρουσιάζεται στα δελτία ειδήσεων;

Απ: οφείλεται στο ότι θέλουμε να τα αποκτήσουμε όλα, ανεξάρτητα από τους πόρους που έχουμε. Αυτό συντελεί και στο να σκοτώσεις, να κλέψεις για να αποκτήσεις αυτό που θέλεις. Είναι θεμιτό να θέλεις να αναβαθμιστείς, θες να αποκτήσεις πράγματα, αλλά πρέπει να είναι ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες που έχεις. Ούτε να δανείζεσαι κάθε μέρα από τράπεζες, ούτε να νομίζουμε ότι μπορούμε να τα φθάσουμε όλα. Τα πράγματα θέλουν ιεράρχηση, θα βρεις τον τρόπο σιγά-σιγά να αποκτήσεις κάποια από αυτά γιατί δεν μπορείς να τα έχεις όλα. Εκτός όμως από τις άρρωστες περιπτώσεις όπως οι βιασμοί, τέτοιες περιπτώσεις δεν ξέρω αν κυκλοφορούν εδώ. Αυτοί οι άνθρωποι δεν πρέπει επειδή είναι άρρωστοι να τους αφήνουμε ελεύθερους και πιστεύω ότι το κράτος αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να τους περιορίζει.

Ερ: ο ρόλος της αστυνομίας;

Απ: Ο ρόλος της είναι εντελώς διαφορετικός τα τελευταία χρόνια. Οι νόμοι έτσι όπως είναι δεν βοηθούν. Το πρόβλημα δεν είναι να τον πιάσεις και να τον κλείσεις μέσα, αλλά να προλάβεις κάτι. Προλαβαίνεις κάτι όταν ο κόσμος έχει δουλειά και όταν η εκπαίδευση δεν είναι μόνο να μαθαίνεις δουλειά, αλλά να μάθεις μερικές αρχές. Κάποια πράγματα που όσο και να τα δίνει το σχολείο, πρέπει να τα δίνει το ίδιο το σπίτι και η κοινωνία. Το παράδειγμα είναι μέσα απ το σπίτι. Το παιδί θα ακούσει κάποια πράγματα στο σχολείο αλλά πρέπει να τα βιώσει και στο σπίτι. Αν στο σπίτι τα θέλουν όλα και

έχουν μάθει να χρεώνονται, τότε το παιδί δεν μπορεί να καταλάβει κάτι διαφορετικό. Οι ίδιοι εμείς πρέπει να έχουμε αυτοσεβασμό. Η βία στις γυναίκες δεν γίνεται μόνο από αμόρφωτους ανθρώπους...πιστεύω ότι είναι διαστρεφές.

Ερ: πόσα χρόνια μένετε στη Χρυσομαλλούσα;

Απ: από το 82.

X2

Ερ: όταν μιλάμε για εγκληματικότητα τι σας έρχεται στο μυαλό;

Απ: την ψυχοσύνθεση αυτών των εγκληματιών και ποιες είναι οι αιτίες που τους οδηγούν σε αυτές τις πράξεις. Αυτό μου έρχεται, γιατί να συμβαίνει αυτό.

Ερ: εσείς γενικότερα πως κρίνετε αυτή την εικόνα σήμερα; Υπάρχει εγκληματικότητα ή δεν υπάρχει;

Απ: υπάρχει σε έξαρση αυτά τα χρόνια. Τώρα δεν ξέρω, η αφθονία, οι πολλές ανέσεις δημιουργούν αυτό το πρόβλημα.

Ερ: εσείς τι πιστεύετε;

Απ: πιστεύω η ευημερία δημιουργεί αυτό το φαινόμενο. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν πολλά χρήματα και θέλουν κι άλλοι να τα αποκτήσουν. Έτσι καταφεύγουν στον εύκολο δρόμο της εγκληματικότητας.

Ερ: ο ρόλος του κράτους ποιος πιστεύετε ότι είναι; Θα μπορούσε να πάρει κάποια μέτρα ώστε να αντιμετωπίσει...

Απ: Τι μπορεί να κάνει το κράτος; Υπάρχουν οι νόμοι αλλά θα μπορούσαν να πάρουν πιο αυστηρά μέτρα. Δεν ξέρω μήπως τα αυστηρά μέτρα φέρουν το αντίθετο αποτέλεσμα. Άλλου είδους αντιδράσεις δημιουργείς, χειρότερες. Νομίζω ότι η πολιτεία έχει λάβει τα μέτρα της. Εγώ να υποδείξω δικά μου μέτρα δεν ξέρω.

Ερ: εσάς σας ανησυχεί αυτή εικόνα που παρουσιάζεται;

Απ: βεβαίως με ανησυχεί. Μας δημιουργεί φοβίες. Σε κάθε μας ενέργεια.

Ερ: άρα πιστεύετε ότι τα πράγματα σήμερα έχουν αλλάξει, είναι δηλαδή πιο βίαια από παλιότερα;

Απ: υπάρχουν πολλές ελευθερίες, ασυδοσία. Δεν υπάρχουν αυστηροί νόμοι, παρακολούθηση, ή μάλλον οι νόμοι υπάρχουν αλλά δεν εφαρμόζονται όπως πρέπει. Ας πάρουμε ένα παράδειγμα απ' το στενό μας περιβάλλον. Υπάρχουν οι απαγορεύσεις σχετικές με την καθαριότητα, αλλά δεν υπάρχει ο έλεγχος. Να τιμωρείται ο δράστης.

Υπάρχουν μόνο γραπτοί νόμοι. Βγάζουν νόμους, τους ανακοινώνουν αλλά ο έλεγχος δεν υπάρχει. Πρέπει να υπάρχουν πιο αυστηροί νόμοι και έλεγχος.

Ερ: πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μια ασφαλής πόλη;

Απ: όχι δεν είναι. Αν λάβουμε υπόψη το φαινόμενο των λαθρομεταναστών που κάθε λίγο έρχονται εδώ. Δεν υπάρχει ασφάλεια.

Ερ: θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη;

Απ: νησί είμαστε και γύρω-γύρω η θάλασσα είναι επικίνδυνη. Συνέχεια καταφθάνουν οι λαθρομετανάστες.

Ερ: στην πόλη σας λέω εγώ, θεωρείτε κάποια περιοχή πιο επικίνδυνη; Για παράδειγμα η Καλλιθέα, η Επάνω Σκάλα,...

Απ: δεν ξέρω, δεν νομίζω. Όλες βρίσκονται στην ίδια κατάσταση.

Ερ: εδώ στη Χρυσομαλλούσα, θεωρείτε ότι υπάρχει ασφάλεια;

Απ: όχι. Υπάρχει πολύς συνωστισμός, πολλές πολυκατοικίες και δεν παίρνεις είδηση τι συμβαίνει δίπλα σου. Κατά τα άλλα καλά είναι.

Ερ: παλιότερα ήταν διαφορετικά;

Απ: ναι. Είχε πολύ πράσινο, τα σπίτια ήταν μονοκατοικίες με αυλές, ήταν πιο φυσικό το περιβάλλον. Τώρα έχει αλλάξει, έχει ασχημύνει.

Ερ: έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια κάποια έργα;

Απ: ναι, πολλές πολυκατοικίες. Τίποτα άλλο σημαντικό.

Ερ: κάποιο έργο αναβάθμισης;

Απ: κάτι παιδικές χαρές μικρές ανάλογα με τον κόσμο. Από αυτή την άποψη η περιοχή μας είναι άσχημη λόγω του συνωστισμού.

Ερ: εσείς θα θέλατε να μένατε σε άλλη περιοχή της Μυτιλήνης;

Απ: δεν νομίζω ότι υπάρχει καλύτερη περιοχή από εδώ κ στο Κιόσκι που ήταν κάπως καλύτερη περιοχή, βλέπω ότι κι εκεί πολύς κόσμος.

Ερ: στην Επάνω Σκάλα;

Απ: δεν θα ήθελα να μέναμε εκεί. Μου φαίνεται ότι είναι πιο υγρό το περιβάλλον εκεί. Ίσως επειδή από παλιά θεωρείται υποβαθμισμένη περιοχή...προτιμώ τη Χρυσομαλλούσα.

Ερ: εσείς ξέρετε αν έχουν κάποιες κλοπές στην περιοχή;

Απ: συνέχεια, διαρρήξεις.

Ερ: εσείς το βράδυ μένετε μόνη στο σπίτι; Νοιώθετε ασφάλεια να μείνετε μόνη;

Απ: λαμβάνουμε κάποια μέτρα γιατί ο δρόμος είναι πολυσύχναστος... αν ήταν βέβαια πιο απόμερα, να νοιώθαμε χειρότερα.

Ερ: κλειδώνετε το βράδυ;

Απ: ασφαλώς. Δεν μας έχει συμβεί κάποιο περιστατικό διάρρηξης, πάντως νοιώθουμε ασφαλείς.

Ερ: την ημέρα κλειδώνετε;

Απ: βεβαίως.

Ερ: αφήνετε καμιά φορά το κλειδί απέξω;

Απ: η κυρία είσοδος είναι πάντα ανοιχτή. Στην πόρτα μας ναι, δεν συνέβη όμως να πάρουν ποτέ τα κλειδιά ή να μπει κάποιος.

Ερ: Έχετε συναγερμό στο σπίτι;

Απ: όχι.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά παράθυρα;

Απ: όχι λόγω ευαισθησίας του Ν., αλλά ανοίγουμε τα παράθυρα των διπλανών δωματίων. Οι μπαλκονόπορτες από τον κεντρικό δρόμο, τα εξωτερικά δεν τα κλείνουμε ποτέ.

Ερ: όταν πάτε ταξίδι αφήνετε κάποιον να προσέχει το σπίτι;

Απ: είναι η κόρη μου που μένει από πάνω ή αυτοί που μένουν δίπλα. Φεύγουμε Αθήνα με ανοιχτές τις εξωτερικές πόρτες.

Ερ: κυκλοφορείτε μόνη σας στη γειτονιά;

Απ: ναι, είναι φωτισμένοι οι δρόμοι, περίπτερα, μαγαζιά, η περιοχή μας είναι ασφαλής.

Ερ: όλα αυτά που ακούμε στις ειδήσεις, βιασμοί, κλοπές, νοιώθετε ότι μπορεί να συμβεί στην περιοχή σας;

Απ: όχι, δεν το νοιώθω αυτό. Ο Ν. είναι πιο ανασφαλής από μένα και φοβάται, εγώ όχι. Αν ήμουν σε απόμερο μέρος να φοβόμουν...

X3

Ερ: όταν ακούτε τη λέξη εγκληματικότητα τι σας έρχεται στο μυαλό;

Απ: εγκληματικότητα...σκοτωμός...εγκληματίας. Λέμε αυτός είναι εγκληματίας. Μπορεί και το κλέψιμο, ότι είναι εγκληματικότητα κι αυτό.

Ερ: εσείς πως κρίνετε την εικόνα που παρουσιάζει η εγκληματικότητα σήμερα;

Απ: καθόλου δεν μου αρέσει.

Ερ: για ποιο λόγο;

Απ: δεν μου αρέσει γιατί πάνω από όλα όταν υπάρχει εγκληματικότητα δεν υπάρχει οικογένεια μέσα σε ένα σπίτι, είναι κάτι που καταλήγεις στις φυλακές...οι σκοτωμοί, τα όλα, τα όλα γύρω νομίζω πως είναι.

Ερ: ανησυχείτε για την εικόνα αυτή που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: οπωσδήποτε ανησυχώ γιατί χειροτερεύει η ζωή μας. Καθένας σκέφτεται...με ποιους τρόπους να πω;

Ερ: παλιότερα ήταν διαφορετικά τα πράγματα;

Απ: οπωσδήποτε. Ένα παράδειγμα να σου πω. Ο κόσμος έλεγε την καλημέρα με πιο όμορφο, πιο γλυκό τρόπο...τόρα έχουμε πλούτη, να φάμε, να πιούμε, αλλά δεν έχουμε επικοινωνία κ η επικοινωνία είναι το κυριότερο σε όλο τον κόσμο. Ο ένας με τον άλλον πρέπει να υπάρχει επικοινωνία, να μιλήσεις. Μιλάς και με όσο καλό τρόπο και να μιλήσεις, βλέπεις ότι πας πιο πέρα κ πίσω απ την πλάτη σου λεν τα αντίθετα. Φοβάσαι να βγεις έξω. Ίσως οι παραπάνω ξένοι που ήρθαν εδώ μας κάνανε να φοβόμαστε πιο πολύ και τα μέσα ενημέρωσης κι αυτά που ακούμε μας κάνουν κι ανησυχούμε περισσότερο. Μας πιάνει πανικός. Τα παλιά τα χρόνια έβγαινα έξω και είχα τη Μ. και την Ε. μικρά και ήταν άρρωστες, ενώ έλειπε ο άνδρας μου, τα έπαιρνα στο καρότσι κ δεν φοβόμουνα καθόλου. Γύριζα όλη τη Μυτιλήνη, 2-3 τα μεσάνυχτα και τώρα πήγε 7-8 η ώρα και φοβάμαι να βγω. Δεν ξέρεις από πού θα σου 'ρθει.

Ερ: πιστεύετε ότι το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι για αυτό; Πιστεύετε μάλλον ότι αυτά που κάνει είναι επαρκή; Πρέπει να κάνει κάτι περισσότερο;

Απ: τι μπορούσε να κάνει το κράτος τη στιγμή που όταν έρχονται όλοι αυτοί οι ξένοι απέξω είναι με διαφορετική νοοτροπία. Οι σκοτωμοί...δεν μας βλέπουν εμάς με καλό μάτι γιατί έχουν την εντύπωση ότι εμείς έχουμε περισσότερα καλά και σου λεν γιατί αυτοί να είναι πιο καλά από μας, ενώ δεν είναι έτσι γιατί κι εμείς πασχίσαμε...πριν 30 χρόνια φορούσαμε, πώς να το πω...δεν υπήρχαν καλοριφέρ, μόνο μαγκαλάκι...έτσι ήταν οι συνθήκες της ζωής. Δεν πάμε πίσω, πρέπει να πάμε μπρος. Όμως μεγαλώνει το άγχος σε αυτές τις καταστάσεις. Αναγκάζομαστε ο ένας με τον άλλον που θέλουμε μια καλύτερη ζωή, οπότε το άγχος πληθαίνει και ο κόσμος χειροτερεύει. Έτσι έχω την εντύπωση...

Ερ: γενικά πιστεύετε ότι η Μυτιλήνη είναι μια ασφαλής πόλη;

Απ: ασφαλής δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι εντελώς όμως στα άλλα κράτη...σε άλλες πόλεις, είναι πολύ πιο δύσκολη η κατάσταση, γιατί εδώ βρισκόμαστε πρώτον σε νησί. Όταν θα έρθει ένας εγκληματίας θα το σκεφτεί γιατί είμαστε γύρω-γύρω με θάλασσα και δεν έχει διέξοδο γρήγορα για να φύγει. Θα το σκεφθεί πολύ για να 'ρθει.

Εκεί όμως στην Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, μπορεί να φύγει άνετα. Είναι και περισσότερος κόσμος εκεί, εδώ γνωριζόμαστε, είναι πιο μικρή πόλη. Δεν σε ξέρω τώρα, θα σε μάθω σε ένα χρόνο σε δύο, ρωτάς ποιος είναι ο τάδε, είναι ο τάδε ναρκομανής.

Ερ: θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνη πιο επικίνδυνη σε σχέση με τις υπόλοιπες; Υπάρχει το Βουναράκι, ο Συνοικισμός, η Επάνω Σκάλα, θεωρείτε κάποια από αυτές πιο επικίνδυνη;

Απ: από ποια άποψη, από τον κόσμο;

Ερ: γενικότερα, για εγκληματικότητα.

Απ: δεν θέλω να πω συγκεκριμένες περιοχές, όμως υπάρχουν κάποιες που είναι πιο υποβαθμισμένες.

Ερ: δώστε μου ένα παράδειγμα.

Απ: θα σου πω. Τα παιδιά που μεγαλώσανε σε αυτές τις περιοχές, που δεν θέλω να αναφέρω, μεγαλώνουν και οι οικογένειες που ήταν πιο παλιά έχουν τη νοοτροπία την ίδια και βλέπεις ότι σε πολλά μέρη ο γονιός δεν φέρεται καλά στο παιδί του. Το παιδί του έτσι δεν παίρνει τον καλό δρόμο, γιατί εγώ θα φέρω ένα παράδειγμα από την περιοχή που έχει δύο παιδιά, άντε βρε γυναίκα σήμερα θα βγούμε έξω. Δεν είναι μόνο το απόψε. Θα βγουν και σήμερα και αύριο, βγαίνουν έξω, είτε έχουν να φάνε, είτε με τα ολίγα, παραμελούν τα παιδιά τους. Τα παιδιά χρειάζονται μία σωστή βάση ώστε όταν φθάσουν τα 25-30 να είναι πιο λογικά. Γι' αυτό υπάρχουν πολλές περιοχές που είναι ακόμη πιο υποβαθμισμένες, γιατί η εγκληματικότητα εξαρτάται πρώτα από την οικογένεια και από το σπίτι.

Ερ: αυτές οι περιοχές που μου είπατε λέτε ότι είναι υποβαθμισμένες. Σε αυτές θα βάζατε και την Επάνω Σκάλα, για παράδειγμα;

Απ: οπωσδήποτε. Και το Βουναράκι, οι Καμάρες. Όταν πας στα σχολεία θα δεις ότι έχουν άλλο στυλ τα παιδιά. Μπορεί να βρίσουν και τη δασκάλα ακόμα. Ακούγοντας αυτά τα παιδιά λες τι ανατροφή είναι αυτή.

Ερ: εσείς γιατί πιστεύετε ότι σε αυτές τις περιοχές οι οικογένειες δεν έχουν τις σωστές βάσεις; Που οφείλετε;

Απ: δεν τις είχαν από τους γονείς, παππούδες, γιαγιάδες. Επειδή είναι υποβαθμισμένες λένε άντε που θα πάω το παιδί μου στο σχολείο εκεί. Τι θα μάθει; Τι συμπεράσματα θα βγάλει; Για αυτό και παραμένουν τα σπίτια με χαμηλές τιμές.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας τη Χρυσομαλλούσα πως θα την κρίνατε; Είναι ασφαλής περιοχή;

Απ: όχι δεν μπορώ να πω ότι είναι ασφαλής. Απλώς ο καθένας στο σπίτι του που κλείνεται, η οικογένεια που έχει, προσπαθούμε με την σημερινή ζωή που έχουμε, να πούμε ως γονείς «ε, σταμάτα». Να φέρουμε το μωρό μας πιο κοντά, να του μιλήσουμε κι εκείνο να μας μιλήσει, όχι κρυφά. Το παιδί από μικρό παίρνει τις βάσεις, από ενός χρονού. Τα έλεγε κάποτε ο άντρας μου και δεν τα πίστευα. Από ενός χρονού παίρνει τις βάσεις και ξέρει να σέβεται το γονιό.

Ερ: γιατί όμως είπατε ότι δεν θεωρείτε ασφαλή τη Χρυσομαλλούσα;

Απ: δεν τη θεωρώ ασφαλή γιατί από τότε που ήρθαν οι αλλοδαποί...θα μου πεις αυτοί κάνουν όλα αυτά; Δεν είναι μόνο αυτοί, αλλά ήρθαν πάρα πολλοί που δεν τους ξέρουμε. Παλιά που ήταν τα σπίτια πιο μικρά βγαίνανε ο ένας με τον άλλο, λέγαν καλημέρα, με το γέλιο...ήταν διαφορετικά, ενώ τώρα με την πολυκατοικία δεν ξέρω ποιος κάθεται και καλημέρα δεν σου λεν. Τώρα αν βγεις και πεις μία κουβέντα μπορεί και να σε κρίνουν.

Ερ: αν σας ρωτούσε κάποιος να πείτε με λίγα λόγια πως είναι η Χρυσομαλλούσα, πως θα την περιγράφατε;

Απ: θα την περιέγραφα σαν μία μικρή κωμόπολη. Όχι σαν το στυλ της Αθήνας, πιο μαζεμένα. Από τότε που έγιναν οι πολυκατοικίες δεν ξέρω ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει.

Ερ: άρα είναι μία περιοχή πυκνοδομημένη.

Απ: ναι, και δεν μου αρέσει αυτό γιατί χάσαμε την επικοινωνία. Για αυτό βλέπεις σε άλλες περιοχές βγαίνουν έξω. Μπορεί να σε κουτσομπολέψουν, αλλά λεν μια καλημέρα, βγαίνουν έξω. Ενώ εδώ μπαίνεις στο κλουβί αυτό εδώ και τελειώσε. Για αυτό μας έφαγε το άγχος και τα νεύρα. Μέσα σε αυτή την περιοχή θα βρεις τουλάχιστον 15 που παίρνουν ψυχοφάρμακα, που είναι τρελοί. Και είναι καθώς πρέπει, δεν είναι τυχαίοι. Γιατί αυτά όλα έκαναν τον κόσμο, δηλαδή είτε το ρούχο, είτε το σπίτι, έκαναν αυτές τις καταστάσεις.

Ερ: τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει κάποια έργα σε αυτή την περιοχή;

Απ: δεν μπορώ να το πω. Δηλαδή πόσα από τα τελευταία χρόνια;

Ερ: εσείς πόσα χρόνια μένετε εδώ;

Απ: μένω 35 χρόνια. Για αυτό σου λέω ότι παλιά ήταν πολύ ωραία. Από το πράσινο, τις πορτοκαλιές. Όταν έβγαινες έξω μύριζε. Τώρα το τσιμέντο δεν είναι τίποτα. Καλημέρα δεν μπορείς να πεις. Δεν μου αρέσει αλλά αφού είναι το σπίτι μου που να πάω;

Ερ: τα τελευταία 10-15 χρόνια έχουν γίνει κάποια έργα αναβάθμισης της περιοχής;

Απ: όχι. Μόνο τσιμέντο, τριώροφα και τετραώροφα. Τίποτα, τίποτα, παραμένουν έτσι.

Ερ: στην περιοχή της Επάνω Σκάλα θα μένατε;

Απ: αν ήταν λίγο πιο...γιατί μπορεί να είναι αρχαία αυτά, αλλά έπρεπε ο νομάρχης, ο δήμος, αν τα είχαν αξιοποιήσει...έπρεπε να τα είχαν σκεπάσει. Έτσι νοιώθω...

Ερ: λέγαμε ότι αν τα είχε αξιοποιήσει ο δήμος...

Απ: αυτό είναι το ένα. Το άλλο είναι να είχαν πάρει το εργοστάσιο. Ο καθένας λέει αυτό το πράγμα γιατί να το αναπνέω; Αλλιώς είναι ωραία περιοχή. Δεν έχει πολυκατοικίες και δείχνει πιο όμορφη. Αυτά τα αρχαία είχαν σκεπάσματα και τα βγάλαν. Βλέπεις τα νερά μέσα, τα κουνούπια. Δεν είναι ωραία. Αν ήταν πιο αξιοποιημένη θα μου άρεσε να μένω εκεί.

Ερ: αν συγκρίνατε τις δύο περιοχές θα προτιμούσατε την Επάνω Σκάλα εσείς;

Απ: ναι. Από κει πάνω όμως Βουναράκι, Καμάρες, όχι.

Ερ: εδώ στην περιοχή σας έχουν γίνει κλοπές, διαρρήξεις; Ή από φίλους σας γνωρίζετε κάτι τέτοιο.

Απ: όχι, δεν έχουμε ακούσει τίποτα. Το μόνο πράγμα είναι ότι αυτοί που δεν μιλιούνται είναι οι στρατιωτικοί, οι ξένοι, όλοι αυτοί που ήρθαν ξένοι στην πολυκατοικία. Τα 5-10 αυτά άτομα που γνωρίζω θα πούμε μια καλημέρα αλλά όμως υπάρχει πολύ ζήλια...να μη σε δουν να είσαι τακτοποιημένος.

Ερ: αυτό έχει να κάνει με αυτό που λέγαμε πριν, ότι επηρεάζονται οι σχέσεις των ανθρώπων...

Απ: επειδή τώρα εγώ έμεινα 5 χρόνια χήρα, αντιμετώπισα προβλήματα πολύ δύσκολα. Αλλά είπα θα σταματήσω εδώ. Αφού είπα πολλές φορές, αν ψοφήσω...εδώ πρέπει να σταματήσω. Έλεγα θα παντρέψω τα παιδιά μου...γιατί σπούδαζε η κόρη μου κι έπρεπε να βοηθήσω εγώ και δεν είχα κανέναν στο πλευρό μου. Μόνη τελείως. Ξέρεις πόσες φορές στάθηκα στον τηλ. θάλαμο 2 ή 3 η ώρα να περιμένω το καράβι γιατί δεν είχα να πάρω το αεροπλάνο; Έπρεπε να πάω στην κόρη μου γιατί δεν είχε σημασία που είσαι 25 χρονών...δεν μπορείς να πεις το κορίτσι, άντε πήγε 25, ας κάνει ότι θέλει. Πρέπει να είσαι κοντά του, φίλος, για να μπορέσεις να το βάλεις εκεί που θες. Κια όταν παντρευτεί...σαν γονιός δεν πρέπει να μπαίνεις μέσα στο αντρόγυνο, ποτέ. Μπροστά σου να μαλώνουν κι εσύ κάνεις την καρδιά σου πέτρα κ λες πρέπει να φύγω τώρα εγώ. Εδώ κάθομαι. Τα νεύρα μου παθαίνουν, αλλά δεν πάω πουθενά.

Ερ: δεν σας έχει τύχει να ακούσετε για διαρρήξεις...εδώ γύρω.

Απ: όχι τίποτα.

Ερ: εσείς μένετε μόνη σας...

Απ: στο σπίτι μόνη.

Ερ: το βράδυ φοβάστε;

Απ: όχι. Από μικρό μωρό, όχι λόγω της πολυκατοικίας, δεν φοβάμαι. Τίποτα. Από άλλα πράγματα μπορεί να φοβάμαι, από ψυχολογικά. Αλλά να με σκοτώσει κάποιος, ας με σκοτώσει, δεν φοβάμαι.

Ερ: κλειδώνετε το βράδυ;

Απ: πολλές φορές αφήνω το κλειδί απέξω... Το ξεχνάω, αλλά δεν με φοβίζει. Δεν έχω τη φοβία μέσα μου, αλλά δεν έχω ακούσει ότι κάποιος... ποτέ.

Ερ: το καλοκαίρι κοιμάστε με ανοιχτά τα παράθυρα;

Απ: ναι, ανοιχτά.

Ερ: συναγερμό δεν έχετε;

Απ: όχι.

Ερ: το αυτοκίνητο το κλειδώνετε;

Απ: ε, ναι, αν το αφήσω ανοιχτό θα το πάρουν να φύγουν.

Ερ: όταν πάτε ταξίδια, στην Πέτρα, καλά είναι και τα παιδιά σας από κάτω, ποιος προσέχει το σπίτι;

Απ: και να μην είναι κάποιος δεν έχω πρόβλημα. Το μόνο, επειδή είχα φωνάζει Αλβανό 2-3 φορές...είχα μείνει μια φορά απέξω...και τον βλέπω αυτόν να ανεβαίνει στα κεραμίδια και να μπαίνει μέσα.

Ερ: και τι κάνατε;

Απ: για να μου ανοίξει την πόρτα, μπροστά ήμουν. Από αυτό είπα αμέσως, από δω μπορεί να μπει κλέφτης. Χρειάζεται προσοχή. Δεν αφήνω πια από δω ανοιχτά.

Ερ: και οι δυο κόρες σας σε αυτήν την περιοχή μεγάλωσανε...

Απ: ναι.

Ερ: όταν ήταν μικρές παίζανε στη γειτονιά;

Απ: ναι. Ήταν όλο χωράφια γύρω-γύρω. Βγαίνανε όλοι, άλλος γελούσε, άλλος τραγουδούσε...

Ερ: γειτονιά κανονική. Το βράδυ δεν κυκλοφορείτε στην γειτονιά εδώ;

Απ: ναι, δεν φοβάμαι. Εκτός κι αν περάσει η ώρα...που είναι ύποπτα...

Ερ: όλα αυτά που ακούτε στις ειδήσεις...

Απ: δεν με τρομάζουν...

Ερ: όλα αυτά που ακούτε στις ειδήσεις δεν νοιώθετε ότι μπορεί να συμβούν σε αυτή τη γειτονιά;

Απ: να σου πω. Όχι για τους ντόπιους, αλλά για ξένους ναι. Στην Πέτρα γίνονται πιο πολλά. Εκεί έχουν γίνει πράγματα και θαύματα. Εδώ όμως όχι. Εμείς οι ντόπιοι δεν πάμε να σκοτώσουμε, ούτε τίποτα. Τα παιδιά δεν τα αφήνουμε αργά τη νύχτα μόνα τους

έξω. Σκοτεινίασε, μέσα. Γιατί έχει αλλάξει ο κόσμος, το περιβάλλον...ο κόσμος γύρω δεν είναι όπως παλιά.

Ερ: αυτά είχα να σας ρωτήσω, δεν ξέρω αν εσείς έχετε να συμπληρώσετε κάτι άλλο...

Απ: για την εγκληματικότητα...πέρυσι είχε γίνει κάτι από κει, στη γειτονιά σου...το ξέρεις...και δεν το ήξερε ο κόσμος καθόλου...όμως εδώ δεν έχει ακουστεί κάτι...ή ο πατέρας ή το παιδί του. Η εγκληματικότητα είναι πολλών ειδών. Από ναρκωτικά...και στα σχολεία βλέπεις τι γίνεται, αλλά όχι σε μεγάλο βαθμό. Κ τώρα μπορώ να πάρω το αυτοκίνητο και να πάω όπου θέλω, δεν φοβάμαι. Και να μπει ένας μπροστά μου, να μου πει σταμάτα, θα τον πατήσω. Δεν κάνω πίσω...

X4

Ερ: λοιπόν, όπως σου είπα η διπλωματική μου είναι πάνω στην εγκληματικότητα και στο κατά πόσο εσύ αισθάνεσαι ασφαλής στην περιοχή που μένεις. Θα σου κάνω πρώτα κάποιες γενικές ερωτήσεις. Όταν μιλάμε για την εγκληματικότητα, εσένα τι σου έρχεται πρώτα στο μυαλό; Όταν ακούς την λέξη...

Απ: νόμοι, όπλα, φόβος, αναταραχή, φαντάζομαι αυτά, φυλακή, αστυνομικό τμήμα, όλα αυτά.

Ερ: ναι. Γενικότερα πώς κρίνεις την εικόνα της εγκληματικότητας όπως παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: ε, στην Μυτιλήνη δεν έχουμε πρόβλημα ιδιαίτερο, γιατί είναι μία σχετικά μικρή πόλη, που και οι κίνδυνοι είναι περιορισμένοι. Αλλά στις μεγάλες πόλεις, γενικά, φοβάσαι να κυκλοφορήσεις, πρέπει να λαμβάνεις τα μέτρα σου, πρέπει να προσέχεις τι φοράς όταν βγαίνεις στον δρόμο, ειδικά τις προχωρημένες ώρες και ιδιαίτερα όταν είσαι γυναίκα... πάντως και στην Μυτιλήνη, που είπαμε ότι είμαστε μικρή κοινωνία και δεν είναι τόσος πολύς ο κόσμος που κυκλοφορεί, υπάρχουνε περιστατικά, τα οποία μας δείχνουνε ότι υπάρχει αυξανόμενη εγκληματικότητα τα τελευταία χρόνια, και δεν νομίζω ότι είναι τόσο πολύ οι αλλοδαποί, είναι και οι ημεδαποί. Δηλαδή, δεν σημαίνει ότι επειδή κάποιος είναι Αλβανός, πρέπει να τον συσχετίσουμε ότι διαπράττει εγκλήματα.

Ερ: πιστεύεις ότι το κράτος θα μπορούσε... γενικότερα ποιος πιστεύεις ότι είναι ο ρόλος του κράτους, θα μπορούσε να κάνει κάτι παραπάνω ή κάτι διαφορετικό;

Απ: λοιπόν, ο ρόλος του κράτους... ο ρόλος του κράτους είναι να θέτει κάποιους κανόνες, κάποιους περιορισμούς,... και να φτιάχνει νόμους ούτως ώστε να διαφυλάσσει τους πολίτες. Δεν πιστεύω ότι γίνονται τα απαραίτητα, αυτά που πρέπει να γίνουν, ... τι θα μπορούσε τώρα να γίνει για να...

Ερ: ...για να μειώσει...

Απ: για να μειώσει την εγκληματικότητα... ίσως οι ποινές πρέπει να είναι μεγαλύτερες, πιστεύω ότι αυτό θα είναι καλύτερο, δηλαδή οι ποινές να είναι μεγαλύτερες, να είναι πιο δύσκολο για κάποιους ανθρώπους να αποκτήσουν δικαίωμα να μπαίνουν στην Ελλάδα, οι βίζες και όλα αυτά, να είναι πιο εντατικοί οι έλεγχοι στα σύνορα, στα τελωνεία, στα αεροδρόμια, γιατί υπάρχουνε πολλές περιπτώσεις που ακούω από τους τελωνειακούς για παράδειγμα, ότι ναι μεν είναι θεσμοθετημένοι να γίνονται κάποιοι έλεγχοι, αλλά δεν είναι πια και τόσο αυστηροί, και επειδή υπάρχει μεγάλο πήγαινε-έλα με την Τουρκία και είμαστε στα σύνορα, θα ήτανε καλό για αυτούς που ζούνε στην παραμεθόριο να υπάρχουνε κάποιοι περιορισμοί και κάποια πιο αυστηρά μέτρα.

Ερ: σε σχέση με πιο παλιά, πιστεύεις ότι έχουνε αλλάξει τα πράγματα; Δηλαδή, παλαιότερα πιστεύεις ότι η εγκληματικότητα ήτανε σε άλλα επίπεδα;

Απ: ήτανε σε τελείως διαφορετικά επίπεδα, γιατί όταν εμένα η μητέρα μου λέει ότι πριν από είκοσι χρόνια ότι ποτέ δεν κλειδώνανε τα σπίτια τους και αφήνανε πάντοτε ανοικτά τα παράθυρα το καλοκαίρι που κοιμόντουσαν, ήτανε τελείως διαφορετικά. Τώρα πλέον δεν υπάρχει περίπτωση να μην κλειδώσω το σπίτι μου... δεν υπάρχει περίπτωση να μην κλειδώσω την μπαλκονόπορτα μου... οπότε έχει αλλάξει τελείως το σκηνικό.

Ερ: ανησυχείς εσύ για την εικόνα που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: ανησυχώ γιατί βλέπω ότι δεν είναι μία κατάσταση που βελτιώνεται, είναι μια κατάσταση που χειροτερεύει και δεν βλέπω πράγματα να γίνονται ιδιαίτερα, οπότε ανησυχώ, και ξέρω ότι αύριο-μεθαύριο θα είναι πιο δύσκολα και για τα παιδιά μας ακόμα.

Ερ: τώρα κάποιες ερωτήσεις για την Μυτιλήνη πιο πολύ. Όπως μου είπες και πιο πριν, η Μυτιλήνη δεν έχει τέτοια εγκλήματα, δεν παρουσιάζει τέτοιου είδους εγκληματικότητα όπως η Αθήνα...

Απ: οι μεγάλες πόλεις, ναι...

Ερ: γενικότερα πιστεύεις ότι είναι μια ασφαλής πόλη;

Απ: σε γενικές γραμμές είναι μια ασφαλής πόλη. Αλλά εξαρτάται προφανώς σε τι συνοικίες κυκλοφορείς...

Ερ: ας πούμε, δηλαδή...

Απ: δεν ξέρω τις συνοικίες...

Ερ: θεωρείς κάποια συνοικία της Μυτιλήνης πιο...

Απ: όχι, δεν θεωρώ κάποια συνοικία της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη, απλά ίσως είναι οι φωταγωγημένες συνοικίες και οι μη φωταγωγημένες, δηλαδή εγώ φοβάμαι να κυκλοφορήσω μόνη μου προς την Σουράδα, ε, είναι λίγο... δεν είναι τόσο καλά φωταγωγημένη, δεν κυκλοφορούνε πολλά αυτοκίνητα, υπάρχουνε πολλά ερημικά δρομάκια, έχει κυρίως μονοκατοικίες, που είναι αραιοκατοικημένη, και προς τα εκεί φοβάμαι λίγο, προς το αεροδρόμιο και τα λοιπά. Τώρα ας πούμε προς το κέντρο της πόλης δεν φοβάμαι...

Ερ: επειδή έχει πιο πολύ κόσμο...

Απ: επειδή έχει πιο πολύ κόσμο, έχει ζωή και τα λοιπά.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας, την Χρυσομαλλούσα πως θα την χαρακτήριζες;

Απ: από την πλευρά της ασφάλειας... δεν φοβάμαι στην Χρυσομαλλούσα, αλλά είναι μια περιοχή που μένω δέκα-δεκαπέντε χρόνια... και εντάξει, έχω συνηθίσει και γενικά κυκλοφορώ και με άλλους ανθρώπους, δηλαδή δεν κυκλοφορώ περπατώντας μόνη μου το βράδυ στο δρόμο. Αποφεύγω τέτοια σκηνικά.

Ερ: αποφεύγεις γιατί φοβάσαι ή γιατί...

Απ: αποφεύγω γιατί ψιλοφοβάμαι εγώ πιστεύω.

Ερ: αν σε ρωτούσε κάποιος ο οποίος είναι εκτός Μυτιλήνης και δεν γνωρίζει την πόλη...

Απ: ναι.

Ερ: ...με λίγα λόγια πως θα περιέγραφες την Χρυσομαλλούσα, εσύ ως κάτοικος...

Απ: ναι. Είναι μια πυκνοκατοικημένη περιοχή, όπου υπάρχει ραγδαία οικοδομική ανάπτυξη τα τελευταία δέκα χρόνια, εκεί που ήτανε τρεις πολυκατοικίες, τώρα έχουνε γίνει εκατόν τρεις... φυσικά δεν ξέρεις ούτε ποιος είναι ο γείτονας σου στην ουσία, γιατί... στην αρχή ήξερες, αλλά που να παρακολουθήσεις τέτοια ανάπτυξη... οπότε ουσιαστικά δεν ξέρεις ποιος μένει στην γειτονιά, διαρκώς βλέπεις καινούργιες πολυκατοικίες, καινούργιους ενοίκους, καινούργια αυτοκίνητα, καινούργια μηχανάκια, καινούργια μαγαζιά... είναι μία περιοχή που έχει την μεγαλύτερη ανάπτυξη και φυσικά άναρχη. Άναρχη δόμηση.

Ερ: γνωρίζεις εσύ αν έχουνε γίνει κάποια έργα υποδομής στην περιοχή;

Απ: όχι δεν έχουνε γίνει κάποια έργα υποδομής εγώ πιστεύω.

Ερ: τίποτα;

Απ: τίποτα. Από όσο εγώ ξέρω, δεν είναι καν σε σχεδιασμό. Το ρυμοτομικό είναι χάλια, δεν υφίσταται.

Ερ: εκτός από την μαρίνα, την οποία τώρα σχεδιάζουνε.

Απ: εκτός από την μαρίνα που τώρα σχεδιάζουνε. Σου μιλάω για την Χρυσομαλλούσα, όταν μιλάω για δόμηση.

Ερ: ναι.

Απ: εκεί είναι τελείως άναρχη η κατάσταση.

Ερ: αν σου ζητούσανε τώρα μια περιοχή να μείνεις, θα ήτανε μέσα στις προτιμήσεις σου η Επάνω Σκάλα;

Απ: η Επάνω Σκάλα; Όχι, νομίζω. Δύσκολα.

Ερ: γιατί;

Απ: καταρχήν είναι το εργοστάσιο της ΔΕΗ. Είναι και αυτός ένας παράγοντας σημαντικός. Δεν θα την επέλεγα... νομίζω ότι το πρώτο που θα σκεφτόμουνα είναι αυτό. Παρόλο που έχει ωραία σπίτια, μονοκατοικίες και τα λοιπά, που μου αρέσουνε πάρα πολύ, δεν θα το επέλεγα κυρίως για αυτόν τον λόγο.

Ερ: για το εργοστάσιο.

Απ: ιδίως αν το σπίτι ή το οικόπεδο ήτανε...

Ερ: κοντά στο εργοστάσιο.

Απ: κοντά στο εργοστάσιο, ναι... αν μου έλεγαν ότι το εργοστάσιο θα έφευγε, έστω και σε δύο χρόνια, ναι, θα την επέλεγα να ζήσω.

Ερ: σε σύγκριση με την Χρυσομαλλούσα;

Απ: σε σύγκριση με την Χρυσομαλλούσα που θα επέλεγα να μείνω; Στην Χρυσομαλλούσα.

Ερ: ίσως γιατί έχεις μεγαλώσει εδώ;

Απ: ίσως γιατί ναι, είμαι και λίγο προκατειλημμένη...

Ερ: παίζει και το συναισθηματικό...

Απ: ναι, παίζει και το συναισθηματικό, έχω μεγαλώσει εκεί, εκεί πήγα σχολείο, εκεί δουλεύω, οπότε είναι κοντά όλα αυτά.

Ερ: και τώρα κάποιες πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις. Γνωρίζεις αν στην περιοχή που μένεις... σε ποια οδό μένεις;

Απ: Κανάρη 3. Είναι κοντά στην Παναγία της Χρυσομαλλούσας.

Ερ: γνωρίζεις αν στην γύρω περιοχή έχουν γίνει κάποιες κλοπές;

Απ: στην γύρω περιοχή αν έχουν γίνει κάποιες κλοπές... όχι δεν το γνωρίζω αυτό, δεν το ξέρω, δεν το έχω ακούσει.

Ερ: μένετε σε πολυκατοικία;

Απ: μένουμε σε πολυκατοικία, απλά ακούσαμε τελευταία ότι κυκλοφορούνε διάφορες σπείρες και να προσέχουμε τα σπίτια μας... και ότι κυρίως μπαίνουνε σε πολυκατοικίες όταν δεν βλέπουνε φώτα, διαμερίσματα τέτοια. Οπότε προσέχουμε λίγο περισσότερο.

Ερ: τώρα μου ήρθε κάτι άλλο να ρωτήσω, αλλά δεν... την ώρα που μιλούσες... ούτε εσείς έχετε πέσει ποτέ θύματα...

Απ: όχι δεν έχουμε πέσει ποτέ θύματα κλοπής.

Ερ: εσύ το βράδυ, αν λείπουνε οι γονείς σου και είσαι μόνη σου, αισθάνεσαι ασφάλεια μέσα στο σπίτι;

Απ: όχι.

Ερ: φοβάσαι;

Απ: εντάξει, μπορεί να είναι και ψυχολογικό ότι φοβάμαι αν μείνω μόνη μου το βράδυ, αλλά... γενικά φοβάμαι. Ακούω ήχους και σκέφτομαι διάφορα.

Ερ: δεν νοιώθεις επομένως ασφαλής;

Απ: όχι, δεν νοιώθω.

Ερ: νοιώθεις καλύτερα όταν γυρίζουνε οι γονείς σου.

Απ: ναι, ναι. Είμαι πολύ καλύτερα με τους γονείς μου στο σπίτι.

Ερ: το βράδυ κλειδώνετε;

Απ: ναι.

Ερ: πάντα;

Απ: πάντα.

Ερ: το καλοκαίρι δεν κοιμόσαστε με ανοικτά τα παράθυρα;

Απ: όχι.

Ερ: δεν κοιμόσασταν ποτέ;

Απ: κοιμόμασταν παλιά. Όταν είχαμε μετακομίσει στην πολυκατοικία πριν από δεκαπέντε χρόνια, κοιμόμασταν το καλοκαίρι. Αλλά όχι πια.

Ερ: τα τελευταία...

Απ: οι γονείς μου μπορεί να κοιμηθούν, εγώ όχι.

Ερ: πότε άρχισε αυτό να αλλάζει; Να κλείνετε δηλαδή τα παράθυρα;

Απ: ξεκίνησε όταν άρχισαν να ξεφυτρώνουν πάρα πολλές πολυκατοικίες αριστερά-δεξιά, ενώ όταν πήραμε το σπίτι ήτανε βουνά και δάση... και βλέπαμε βουνό. Ε, τώρα πια δεν υπάρχει όχι απλά βουνό, ξέρεις απλά την κορυφή βλέπεις μόνο πια... όταν άρχισαν να ξεφυτρώνουνε αυτοκίνητα, πολυκατοικίες, να μην ξέρεις ποιος κυκλοφορεί δίπλα σου, τότε. Και φυσικά όταν άρχισαν να χτυπάνε πολλές φορές τα κουδούνια...

Ερ: χτυπάνε τα κουδούνια;

Απ: χτυπάνε τα κουδούνια για διαφημιστικά, γυναίκες που ζητιανεύουνε, «γεια σας, είμαι με το παιδάκι μου, έχει προβλήματα υγείας, δώστε κάτι», και γενικά αυτές τις ημέρες γίνεται πανικός.

Ερ: ναι ε;

Απ: ναι. Ξεκινάνε από τις οκτώ το πρωί και μπορεί να έχουμε και τρία περιστατικά την ημέρα.

Ερ: επομένως από αυτά που μου είπες κρίνω ότι κιόλας δεν αφήνετε και τα κλειδιά απέξω.

Απ: τα κλειδιά;

Ερ: κατά την διάρκεια της ημέρας.

Απ: με τίποτα. Ποτέ δεν έπαιξε αυτό, όχι. Ποτέ δεν έγινε κάτι τέτοιο.

Ερ: έχετε συναγερμό;

Απ: όχι, όχι.

Ερ: στο αυτοκίνητο;

Απ: όχι.

Ερ: λοιπόν, για τα παράθυρα μου είπες...

Απ: αλλά θα σου πω γιατί δεν έχουμε συναγερμό. Γιατί τα αυτοκίνητα τα βάζουμε στο γκαράζ, το οποίο βέβαια κλειδώνει.

Ερ: πιστεύεις δηλαδή ότι αν δεν είχατε το γκαράζ...

Απ: πιστεύω ότι αν δεν ήταν το γκαράζ... εγώ το μηχανάκι μου το βάζω στον περίβολο της πολυκατοικίας, που και από εκεί λίγο δύσκολα να... αλλά αν δεν είχαμε το γκαράζ... ναι, πιστεύω ότι στο κυρίως αυτοκίνητο θα βάζαμε συναγερμό.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε όλοι από το σπίτι για ένα ταξίδι, υπάρχει κάποιος που του αφήνετε τα κλειδιά για να περνάει να προσέχει; Βέβαια είναι και σε πολυκατοικία, δεν είναι μια μονοκατοικία που μπορεί...

Απ: δεν είναι μονοκατοικία, αλλά δεν έχει τύχει να φύγουμε ποτέ όλοι μαζί ταξίδι, τώρα μου λες κάτι... δεν έχει τύχει να φύγουμε όλοι μαζί ποτέ, αλλά ακόμα και αυτό να γίνει, όχι, δεν δίνουμε σε κανέναν τα κλειδιά, δεν νομίζω ότι θα δίναμε σε κάποιον τα κλειδιά.

Ερ: στην πολυκατοικία που μένετε έχετε σχέσεις με...

Απ: ναι, έχουμε σχέσεις με τους υπόλοιπους, ναι.

Ερ: υπάρχει δηλαδή κάτι...

Απ: υπάρχει ένα φιλικό κλίμα.

Ερ: όταν, μου είπες, μετακομίσατε, εσύ πόσο χρονών ήσουνα;

Απ: ήμουν δέκα.

Ερ: έβγαινες και έπαιζες στην γειτονιά;

Απ: ναι, έβγαινα και έπαιζα στην γειτονιά.

Ερ: μπορούσες δηλαδή, δεν ήταν...

Απ: έβγαινα γιατί δεν υπήρχανε αυτοκίνητα πολλά, δηλαδή μπορούσες να παίζεις και παιχνίδια...

Ερ: τώρα τα παιδιά παίζουνε στην γειτονιά;

Απ: τα παιδιά δεν παίζουνε στην γειτονιά, δεν βλέπω εγώ παιδιά να παίζουνε στην γειτονιά.

Ερ: μου είπες ότι το βράδυ δεν κυκλοφορείς, το αποφεύγεις...

Απ: το αποφεύγω.

Ερ: πιστεύεις εσύ ότι όλα αυτά που ακούμε στις ειδήσεις, τα παρουσιάζουν και έντονα βέβαια, διάφορα περιστατικά όπως κλοπές, βιασμοί, πιστεύεις ότι είναι φαινόμενα που μπορούν να γίνουν συνηθισμένα φαινόμενα στην γειτονιά σας; Ότι μπορούν δηλαδή αύριο-μεθαύριο να γίνουν...

Απ: αύριο-μεθαύριο όταν λέμε, εννοούμε μια πενταετία...

Ερ: ναι, ναι.

Απ: ας το αφήσουμε έτσι.

Ερ: ναι, ναι, και πιο σύντομα. Εσύ πώς το βλέπεις;

Απ: πολύ άμεσα, όχι, λίγο δύσκολο να γίνουμε Αθήνα, αλλά σε μια πενταετία, αν συνεχίσουμε έτσι, με αυτούς τους ρυθμούς, και ειδικά στην γειτονιά μου, πιστεύω ναι, ότι θα έχουμε μεγαλύτερο πρόβλημα από ότι έχουμε τώρα. Ειδικά κλοπές, εκεί θα το εστιάσουμε, σε θέματα κλοπών, μηχανάκια, αυτοκίνητα και τα λοιπά.

Ερ: μάλιστα, εγώ αυτά είχα να σε ρωτήσω, δεν ξέρω αν εσύ θέλεις να συμπληρώσεις κάτι.

Απ: όχι, δεν νομίζω ότι έχω να συμπληρώσω κάτι, δεν μου έρχεται.

X5

Ερ: όπως σας είπα η εργασία μου είναι πάνω στην εγκληματικότητα, και θα ήθελα να σας ρωτήσω, όταν μιλάμε για εγκληματικότητα, εσάς τι σας έρχεται στο μυαλό, με τι την συνδέετε;

Απ: γενικά η βία. Δηλαδή...και καθαυτού η έννοια της εγκληματικότητας, αλλά αυτό που έρχεται μετά την καταπίεση του κόσμου, από την ανεργία, από τα πρότυπα που

προβάλλονται από γενικά από τα μέσα της μαζικής ενημέρωσης, αλλά και γενικά από το κοινωνικό περιβάλλον, και επίσης έρχεται στο μυαλό μου η ανέχεια που υπάρχει στον κόσμο, δηλαδή το κίνητρο που έχει ο καθένας για να καταλήξει σε τέτοιου είδους συμπεριφορά.

Ερ: μάλιστα. Γενικότερα εσείς πώς κρίνετε την εικόνα αυτή που παρουσιάζεται σήμερα;

Απ: η εικόνα είναι πράγματι επικίνδυνη και θα έλεγα πως τείνει προς το να ενισχυθεί η εγκληματικότητα...βέβαια οι τρόποι αντιμετώπισης της ακόμα δεν έχουν οργανωθεί από την πολιτεία, γιατί τουλάχιστον η δική μας η πολιτεία εδώ, η χώρα μας, φάνηκε ανέτοιμη σε αυτό. Με την τόση εισροή των ξένων από τις Ανατολικές χώρες, από την Αλβανία, αλλά και όλοι αυτοί, όλα αυτά τα πράγματα έχουν δυσκολέψει και τη ζωή των Ελλήνων.

Ερ: πιστεύετε ότι δηλαδή το κράτος θα μπορούσε να κάνει κάτι άλλο;

Απ: θα μπορούσε να προετοιμαστεί κατάλληλα και με νομοθετικά...δηλαδή με θεσμούς, αν και οι νόμοι υπάρχουν, θα μπορούσε όμως να φροντίσει για την οργάνωση της κοινωνίας, όλων αυτών, αλλά και την απορρόφηση αυτών των ανθρώπων. Εγώ βέβαια δεν κρίνω, δεν λέω ότι μόνο αυτοί, μόνο στην παρουσία των ξένων οφείλεται η εγκληματικότητα, αλλά συμβάλλει και αυτή σε ένα μεγάλο ποσοστό.

Ερ: εσείς ανησυχείτε για αυτή την εικόνα;

Απ: ναι, ανησυχώ. Το φαινόμενο είναι ανησυχητικό για όλους. Γιατί ακόμα και τα φαινόμενα που επικρατούν στην Ελληνική κοινωνία, η ανεργία, τα πρότυπα που προβάλλονται, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που προβάλλουν συνέχεια τέτοιες πράξεις, τέτοια στοιχεία, και αυτό που διδάσκεται ο νέος, και από τα καταναλωτικά πρότυπα που μας προβάλλουν, είναι ότι πρέπει να τα έχει κανείς όλα και αν δεν τα έχει όλα, τότε πρέπει να υπάρχει πρόβλημα. Και πολλοί καταφεύγουν σε τέτοιου είδους ενέργειες, στην εγκληματικότητα δηλαδή.

Ερ: παλιότερα τα πράγματα ήταν διαφορετικά;

Απ: ναι παλιότερα τα πράγματα ήταν πολύ διαφορετικά, γιατί η ανεργία δεν ήταν τόσο έκδηλη στο κοινωνικό περιβάλλον, δεν υπήρχαν τόσοι πολλοί ξένοι... επίσης η οικογένεια ήτανε πιο πολύ δεμένη, δεν είναι όπως είναι τώρα, τώρα τείνει να ξεφύγει λίγο ο έλεγχος, δεν υπήρχανε μεγαλουπόλεις, τόσες μεγάλες πόλεις, ο συνωστισμός δηλαδή της πόλης, τόση μεγάλη αστυφιλία, και οπωσδήποτε ο κόσμος και από τα καταναλωτικά πρότυπα που προβάλλονται που είναι τόσο μεγάλα και συνήθως είναι άπιαστα από τον μέσο Έλληνα.

Ερ: τώρα θα μιλήσουμε για την Μυτιλήνη. Πιστεύετε ότι είναι μία ασφαλής πόλη;

Απ: κοιτάζτε η εγκληματικότητα εξαπλώνεται παντού, με διάφορες μορφές. Ακόμα και τα ναρκωτικά είναι εγκληματικότητα. Βέβαια δεν είναι τόσο μεγάλο το φαινόμενο, τόσο έκδηλο, σε πολύ υψηλά επίπεδα, όπως είναι στο κέντρο, στις μεγαλουπόλεις και ειδικά στην Αθήνα. Βέβαια, σιγά-σιγά, έρχεται και εδώ, γιατί και εδώ υπάρχει η σμίλευση του πληθυσμού, το ανακάτεμα αυτό δηλαδή, αλλά και κυρίως γιατί η οικογένεια δεν μπορεί να ζήσει, δεν μπορεί να τα φέρει εύκολα βόλτα.

Ερ: ναι, κατάλαβα τι λέτε. Θεωρείτε κάποια περιοχή της Μυτιλήνης πιο επικίνδυνη; Κάποια περιοχή δηλαδή που ξέρετε ότι παρουσιάζει μεγαλύτερη εγκληματικότητα;

Απ: κοιτάζτε. Οι πόλεις πάντα σε έναν νομό είναι και το πιο επικίνδυνο στοιχείο, γιατί εκεί υπάρχει η μεγάλη συσσώρευση του πληθυσμού, συγκέντρωση του πληθυσμού μάλλον, και εκεί υπάρχουνε, εκεί κρύβονται περισσότερο, όλα εκείνα τα στοιχεία που σηματοδοτούνε την εγκληματικότητα.

Ερ: συγκεκριμένα για την πόλη της Μυτιλήνης, υπάρχει κάποια περιοχή, δηλαδή η Χρυσομαλλούσα...

Απ: κοιτάζτε. Δεν μπορείς να πεις κάτι ιδιαίτερο για την πόλη της Μυτιλήνης, σε περιοχές, δεν υπάρχει τόση μεγάλη υποβάθμιση σε... γιατί η πόλη είναι μικρή, ελέγχεται, είναι πιο κλειστός ο κύκλος, ακούγονται όλα, ο ένας μιλάει με τον άλλον, η αστυνομία ελέγχει ευκολότερα τα πράγματα... όμως παρόλα αυτά υπάρχουνε, ακούμε διάφορες περιπτώσεις. Ακούμε και εδώ, στον τοπικό τύπο και στα μέσα ενημέρωσης, τα τηλεοπτικά κανάλια, το τοπικά εννοώ, ότι πολλές περιπτώσεις έχουνε ακουστεί. Και με ναρκωτικά και μικροκλοπές κυρίως, αλλά και κατά καιρούς... εγκλήματα.

Ερ: από πλευράς ασφάλειας εδώ πέρα την Χρυσομαλλούσα πως θα την κρίνατε;

Απ: κοιτάζτε. Γενικά εδώ η περιοχή, αλλά και η πόλη δεν θα μπορούσα να πω ότι αποπνέει κίνδυνο για τα παιδιά, με την έννοια βέβαια ότι πάντα ο γονιός θα πρέπει να είναι σε στενή παρακολούθηση, να ενδιαφέρεται με ποιους κάνει παρέα... είναι εύκολο να ξεφύγεις. Βέβαια δεν μπορώ να πω ότι κοιμόμαστε ανήσυχοι. Απλά έχουμε το νου μας.

Ερ: Προσέχετε. Αν σας ρωτούσε κάποιος ο οποίος είναι εκτός νησιού να περιγράψετε με λίγα λόγια την περιοχή εδώ της Χρυσομαλλούσας, πως θα την περιγράφατε;

Απ: εδώ κοιτάζτε. Η περιοχή της Χρυσομαλλούσας είναι μία περιοχή που χτίστηκε τα τελευταία χρόνια με τα δεδομένα μιας μεγαλούπολης, οι πολυκατοικίες είναι γύρω-γύρω, ενώ πριν δεκαπέντε-είκοσι χρόνια δεν ήταν έτσι, δεν νομίζω όμως οτι υπάρχουνε χώροι εδώ συγκεκριμένα σε αυτήν την περιοχή, που να σηματοδοτούν μία

εγκληματικότητα, δηλαδή που να προκαλούν μια ανησυχία. Εγώ θα το έθετα περισσότερο σε γενικότερο επίπεδο, στο επίπεδο όλης της πόλης...

Ερ: όσον αφορά τα χαρακτηριστικά της περιοχής;

Απ: χαρακτηριστικά της περιοχής... εντάξει, μια τσιμεντοπεριοχή είναι και αυτή εδώ, χαρακτηριστικό μιας μεγάλης πόλης, θα μπορούσε να είναι καλύτερα και πιο ευχάριστο το περιβάλλον για τα παιδιά, αλλά και για εμάς τους ίδιους. Με χώρους αναψυχής, με πάρκα, τα οποία δεν έγιναν με κατάλληλο σχεδιασμό, βέβαια αυτό είναι ένα άλλο θέμα, αλλά εν πάση περιπτώσει...

Ερ: όχι, όχι, και αυτό είναι...

Απ: και αυτό είναι, γιατί καμία φορά συντελεί στο να είναι πιο αναβαθμισμένη η ζωή.

Ερ: έχουνε γίνει τα τελευταία χρόνια κάποια έργα υποδομής εδώ πέρα;

Απ: έργα υποδομής δεν θα έλεγα σοβαρά, εκτός από τον βιολογικό καθαρισμό, που είναι ένα έργο υποδομής...

Ερ: έχει ξεκινήσει;

Απ: ναι, έχει ξεκινήσει, τουλάχιστον λειτουργεί σε ένα μεγάλο ποσοστό, όχι βέβαια...

Ερ: τμηματικά.

Απ: τμηματικά, ναι.

Ερ: αν σας ρωτούσανε να επιλέξετε κάποια περιοχή της Μυτιλήνης για να μείνετε, για παράδειγμα την Επάνω Σκάλα, θα την επιλέγατε ή θα...

Απ: στην Επάνω Σκάλα ναι, απλά τα τελευταία χρόνια είναι υποβαθμισμένη, πολλά από τα τελευταία χρόνια δηλαδή, επειδή υπάρχει εκεί το εργοστάσιο της ΔΕΗ. Νομίζω, ότι επειδή τώρα επίκειται για να φύγει, κάτι ακούστηκε δηλαδή τελευταία, θα πάει από εκεί, στην περιοχή της Γέρας, νομίζω ότι θα υπάρξει μια αναβάθμιση, και με την προσπάθεια πάντα βέβαια όλων των πολιτικών φορέων, του Δήμου, της Νομαρχίας, μπορεί έτσι πράγματι να αναβαθμιστεί.

Ερ: θα επιλέγατε να μείνετε εκεί ή θα προτιμούσατε...

Απ: ναι, κοιτάζτε, σε ένα μέσο έτσι υπάλληλο δεν νομίζω ότι έχει και πολλές επιλογές. Εγώ δεν θα είχα πρόβλημα ιδιαίτερο να πάω να μείνω εκεί... βέβαια εγώ θα έλεγα ότι ένας πλούσιος, ένας που έχει την οικονομική άνεση δεν θα την επέλεγε εύκολα. Θα επέλεγε κάποιες άλλες περιοχές της πόλης ή και έξω ακόμα από την πόλη. Ένας τώρα υπάλληλος, ένας μισθωτός δηλαδή, νομίζω ότι δεν θα είχε πρόβλημα ιδιαίτερο με την έννοια δηλαδή είναι και μία λύση ανάγκης, γιατί είναι και λίγο πιο φθηνά εκεί.

Ερ: είναι πιο φθηνά;

Απ: ναι, είναι λίγο πιο φθηνά, όχι αισθητά, αλλά επειδή υπάρχει εκεί μια μερική υποβάθμιση είναι πιο λογικές οι τιμές και όλα αυτά.

Ερ: κατάλαβα. Γνωρίζετε εσείς αν εδώ στην περιοχή σας έχουν γίνει κάποιες κλοπές ή διαρρήξεις...σε σπίτια...

Απ: κοιτάζετε, αυτά ακούγονται κάθε τόσο... βέβαια εγώ τα θεωρώ όχι γενικευμένο γεγονός τα πράγματα αυτά... δηλαδή μεμονωμένα περιστατικά, από νεαρούς ή από ξένους...

Ερ: εδώ στην πολυκατοικία έχει γίνει κάτι;

Απ: όχι, εδώ στην συγκεκριμένη πολυκατοικία όχι. Αλλά εδώ γύρω-γύρω έχουμε ακούσει κάτι, κλοπές σε αυτοκίνητα, κάτι τέτοια μικροπράγματα δηλαδή.

Ερ: εσείς κλειδώνετε το βράδυ το σπίτι;

Απ: το σπίτι είναι κλειδωμένο, ναι. Και όταν φεύγουμε είναι κλειδωμένο. Βέβαια, δεν... η πόρτα ας πούμε... δεν γυρίζουμε το κλειδί, απλά δεν ανοίγει απέξω.

Ερ: έχετε συναγερμό;

Απ: όχι.

Ερ: στο αυτοκίνητο;

Απ: ούτε στο αυτοκίνητο. Απλά δεν έχουμε ανησυχήσει τόσο πολύ για να οργανωθούμε τόσο πολύ.

Ερ: κατάλαβα. Το καλοκαίρι κοιμάστε μα ανοικτά παράθυρα; Βλέπω εδώ είστε και ισόγειο...

Απ: ναι, το καλοκαίρι κοιμόμαστε...ε, τότε με ανοικτά και τότε όχι... δεν έχουμε δηλαδή ακόμα τον φόβο μέσα μας να δημιουργηθεί, να δούμε κάτι με τα μάτια μας, εδώ στο περιβάλλον που ζούμε ώστε να μας ανησυχήσει τόσο πολύ.

Ερ: επομένως, αυτά που ακούμε στις ειδήσεις, και τα παρουσιάζουν συχνά κιάλας, φαινόμενα για κλοπές, διαρρήξεις, βιασμούς...

Απ: ένα δελτίο ειδήσεων κρατάει μισή ώρα, μια ώρα, και θα πει όλα τα δυσάρεστα. Βέβαια είναι ενδεικτικά...

Ερ: πιστεύετε ότι αυτά τα φαινόμενα θα μπορούσαν να γίνουνε εδώ πέρα;

Απ: σε τέτοιο βαθμό όχι. Σας είπα, ελέγχεται η κοινωνία κάπως, όλοι δεν είναι ανώνυμοι μεταξύ τους. Κάποιος ξέρει κάποιον, η αστυνομία ελέγχει τα πράγματα και αυτός που θέλει να κάνει κάτι, μια σοβαρή πράξη, μια πράξη εγκληματική, που να ανάγεται δηλαδή στην εγκληματικότητα, το σκέφτεται σοβαρά.

Ερ: σε περίπτωση που φύγετε για ταξίδι αφήνετε κάποιον να προσέχει το σπίτι;

Απ: ε, μερικές φορές. Μερικές φορές αφήνουμε ένα κλειδί σε κάποιον γνωστό μην τύχει κάτι, γιατί δεν είναι μόνο η εγκληματικότητα, και άλλα πράγματα μπορεί να συμβούν, έτσι τυχαία περιστατικά.

Ερ: έχετε παιδιά;

Απ: έχουμε ένα, ναι.

Ερ: πόσο χρονών είναι;

Απ: είναι δεκαέξι.

Ερ: παίζει εδώ στη γύρω γειτονιά;

Απ: στη γειτονιά όχι τόσο πολύ, κυρίως σε αθλητικούς χώρους. Γιατί εδώ η περιοχή δεν έχει πολλούς, δεν έχει καθόλου σχεδόν, εκτός από μία παιδική χαρά, που μαζεύονται κάτι μικρά, ε και ασχολείται με το μπάσκετ, με το ποδόσφαιρο...

Ερ: το βράδυ κυκλοφορείτε μόνος σας;

Απ: ναι, βεβαίως.

Ερ: αυτά είχα να σας ρωτήσω...

Απ: σας είπα, εγώ δεν το έχω τόσο έντονο το πρόβλημα με την έννοια ότι εντάξει, φυλάμε βέβαια και τα ρούχα μας για να έχουμε τα μισά.

Ερ: εμένα με καλύψατε... στις ερωτήσεις που έχω ετοιμάσει είμαι...δεν ξέρω αν εσείς θέλετε να συμπληρώσετε κάτι...

Απ: όχι, δεν είναι κάτι ιδιαίτερο. Εγώ απλά ήθελα να πω ότι τα αίτια της εγκληματικότητας, γιατί αυτό είναι το σοβαρό, γιατί αν πούμε να βρούμε και τα αίτια της εγκληματικότητας και τους τρόπους αντιμετώπισης τους, είναι η ανεργία, τα πρότυπα που προβάλλονται, η καταναλωτική κοινωνία, που κάθε νέος, αλλά και μεγάλος ακόμα, θέλει να έχει όλο και περισσότερα...ο τύπος όταν προβάλλει τα πρότυπα, ότι όλα πρέπει να υπάρχουνε εν αφθονία, οι ξένοι βέβαια, γενικά...